

ΑΝΟΙΓΟΥΝ ΤΟ 2026

Είκοσι ξενοδοχεία και 5.000 κλίνες

Μεγάλοι ξενοδοχειακοί όμιλοι ετοιμάζονται να ανοίξουν τις πόρτες τους και να υποδεχθούν το κοινό το 2026. Οι ξενοδοχειακές μονάδες που βρίσκονται προ των πυλών ανεγείρονται σε όλες τις επαρχίες, με τη Λευκωσία και τη Λάρνακα να συγκεντρώνουν τη μερίδα του λέοντος. Σε αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος προχωρούν και τα ορεινά θέρετρα, με νέες σύγχρονες ξενοδοχειακές μονάδες στα σκαριά. **Σελ. 6**

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

Με Nurofen, ο πονοκέφαλος **δεν θα χαλάσει** τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΑ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΕΤΕ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.

ΕΛΛΑΔΑ

Παράδεισος για ξένους συνταξιούχους

Στην κορυφή της λίστας με τους καλύτερους προορισμούς για συνταξιούχους ανά τον κόσμο σκαρφάλωσε φέτος για πρώτη φορά η Ελλάδα. Εκτόπισε παραδοσιακούς προορισμούς όπως η Πορτογαλία και η Ισπανία, καθώς προσφέρει ένα ασυναγώνιστο πακέτο σε όσους αναζητούν υψηλή ποιότητα ζωής, καλές υπηρεσίες υγείας και χαμηλό κόστος διαβίωσης μετά την εργασία. **Σελ. 16**

ΝΕΑ ΤΑΣΗ ΕΦΗΒΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ ΕΙΣΕΡΧΟΝΤΑΙ ΣΤΗ WALL STREET Σελ. 7

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Η ΑΙ ΚΡΙΣΙΜΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Σελ. 9

Ζυγίζουν νέα φορολογία στις τράπεζες

Η πρόταση νόμου που κατέθεσε το ΑΚΕΛ, ο χρόνος που πιέζει και η πιθανή αντισυνταγματικότητα

Τρίτη φορολογία στις τράπεζες προωθεί το ΑΚΕΛ με πρόταση νόμου, που όμως είναι αμφίβολο εάν θα προλάβει να τη συζητήσει η Βουλή μέχρι την τελευταία Ολομέλεια για το 2025. Οι τράπεζες αντιδρούν στη νέα προ-

σπάθεια για φορολόγηση των κερδών τους, υποδεικνύοντας ότι μέχρι στιγμής έχουν δώσει στο κράτος, μέσω των φορολογιών που τους επιβάλλονται, από το 2019, 593,3 εκατ. ευρώ. Μεταξύ των επιχειρημάτων

που προβάλλουν είναι πως στοχοποιούνται τα τραπεζικά ιδρύματα, αφού αυξημένα κέρδη είχαν και άλλες επιχειρηματικές οντότητες στην Κύπρο, όπως νοσοκομεία, εταιρείες με αντικείμενο την ενέργεια αλλά

και στον τομέα του Real Estate. Από την πλευρά του, το ΑΚΕΛ επιστρατεύει στα επιχειρήματά του έκθεση της Κομισιόν για χώρες της Βαλτικής (Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία) που εφάρμοσαν αντίστοιχη φορολογία.

Στόχος της πρότασης η επιστροφή χρημάτων στην κοινωνία. Τραπεζικές πηγές, ωστόσο, επιμένουν πως στις περιπτώσεις των τριών αυτών χωρών τα δεδομένα ήταν εντελώς διαφορετικά. **Σελ. 4**

Αλλάζουν όλα στη Σαντορίνη

Να περισώσει τη Σαντορίνη από περαιτέρω υπερβάλλουσα, άνορχη και αυθαίρετη δόμηση επιχειρεί η ελληνική κυβέρνηση με το ειδικό πολεοδομικό σχέδιο Σαντορίνης που ετοίμασε το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στόχος του υπουργείου είναι η απόλυτη σχεδόν προστασία του περιβάλλοντος και η ελαχιστοποίηση της επέκτασης της τουριστικής δραστηριότητας στο ιδιαίτερο φυσικό κάλλος αλλά και μορφολογίας νησι. Η Σαντορίνη δοκιμάζεται τις τελευταίες δεκαετίες τόσο από την υπερβολική δόμηση όσο και από τις αυξημένες ροές ταξιδιωτών. Η νέα πρόταση προβλέπει μεταξύ άλλων ότι οι ζώνες προστασίας στο νησί αυξάνονται από 21,8% της έκτασης σε 67,3%. Επίσης, αυξάνεται η αρτιότητα για τουριστικές εγκαταστάσεις από 8 ή 15 στρέμματα ανάλογα με την περιοχή σε 40 στρέμματα, ενώ για την κατοικία η αρτιότητα αυξάνεται από 4 σε 8 στρέμματα. **Σελ. 24**

ΚΟΜΙΣΙΟΝ

Νέες μεθοδεύσεις για παράκαμψη βέτο

Παράκαμψη βέτο για άνοιγμα κεφαλαίων υποψηφίων χωρών προωθεί η Κομισιόν, κάνοντας αρχή με Ουκρανία και Μολδαβία. Εκ των πραγμάτων δεν θα μπορεί να αποκλειστεί η Τουρκία, η οποία εδώ και χρόνια αναζητά τρόπους για να παρακάμψει το πολιτικό πλαίσιο λήψης ομόφωνων αποφάσεων των «27» και συνάμα το βέτο της Κυπριακής Δημοκρατίας. **Σελ. 5**

ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΦΟΔΟ

Υπό κράτηση η Μογκερίνι

Σαν βόμβα έπεσε η είδηση ότι βρίσκεται υπό κράτηση η πρώην ύπατη εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Φεντερίκα Μογκερίνι μετά από έφοδο στο Βέλγιο για απάτη σε ευρωπαϊκά κονδύλια. Υπό κράτηση βρίσκεται και ο υψηλόβαθμος αξιωματούχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Στέφανο Σανίνο. **Σελ. 5**

ΑΡΘΡΟ

Ρίκκος Μανπουρίδης

Γιατί η πρόταση νόμου για φορολόγηση των τραπεζών είναι αντισυνταγματική.

Σελ. 4

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Νέα δεδομένα στην αγορά κρυπτονομισμάτων

Στην αγορά των κρυπτονομισμάτων όπου όλα μπορούν να κερδηθούν ή να χαθούν σε κλάσματα δευτερολέπτων, τα stablecoins συνήθως υπό τον μανδύα ψηφιακών δολαρίων, έρχονται για να προκαλέσουν εξελίξεις, φιλοδοξώντας να δώσουν λύσεις φέρνοντας μαζί τα θετικά δυο κόσμων. Την αποτελεσματικότητα του blockchain και όλα τα οφέλη της αποκεντρωμένης χρηματοδότησης που τη συνοδεύει, μαζί με την εμπιστοσύνη των παραδοσιακών νομισμάτων. Μετά τα ρεκόρ Οκτωβρίου η αγορά βούλιαξε καταγράφοντας σημαντικές απώλειες, ενώ η συνολική αξία που χάθηκε ξεπέρασε το ένα τρισεκατομμύριο δολάρια. Για πολλούς το ερώτημα παραμένει κατά πόσο τα stablecoins αποτελούν το αντίδοτο στο χάος των κρυπτονομισμάτων ή ακόμα μια πτυχή του προβλήματος.

Τα stablecoins είναι κρυπτονομίσματα που υπόσχονται σταθερή αξία έναντι παραδοσιακών νομισμάτων. Σε αντίθεση με τα παραδοσιακά κρυπτονομίσματα η αξία των οποίων στηρίζεται στις προσδοκίες των επενδυτών, τα stablecoins προσφέρουν δυνατότητες για προστασία από τη μεταβλητότητα των πρώτων. Με άλλα λόγια, τα stablecoins είναι ψηφιακά νομίσματα που έχουν όλα τα χαρακτηριστικά των κρυπτονομισμάτων, ενώ παραμένουν σταθερά έναντι του νομίσματος αναφοράς. Για να το πετύχουν, τα stablecoins εξασφαλίζονται με αποθεματικά παραδοσιακών νομισμάτων. Το Tether για παράδειγμα που κυριαρχεί στην αγορά υπόσχεται σταθερή ισοτιμία 1:1 με το αμερικανικό δολάριο. Για πολλούς επενδυτές το Tether μπορεί να λειτουργήσει και ως ασφαλές

καταφύγιο στις διακυμάνσεις του bitcoin. Οι κίνδυνοι, όμως, είναι παρόντες και συνδέονται με την πιθανότητα αθέτησης και άρα απομάκρυνσης από τη σταθερή ισοτιμία. Όλα όμως είναι αλλαγή εδώ και λίγους μήνες όταν η κυβέρνηση Τραμπ έθεσε σε ισχύ τον πρώτο ομοσπονδιακό νόμο για τα κρυπτονομίσματα, το λεγόμενο GENIUS Act. Σύμφωνα με το GENIUS Act, οι εκδότες stablecoins οφείλουν να διατηρούν αποθεματικά χαμηλού ρίσκου στα χαρτοφυλάκια τους, όπως μετρητά και χρεόγραφα στο νόμισμα στόχος. Οι ΗΠΑ μέσα από αυτή την καινοτομία καθίστανται κόμβος για την παγκόσμια αγορά κρυπτονομισμάτων. Από τα ψηλά Οκτωβρίου οι ζημιές στην αγορά κρυπτονομισμάτων ήταν της τάξης του 33%. Οι λόγοι ήταν πολλοί, προκαλώντας την τέ-

λεια καταγίγδα των κρυπτονομισμάτων, όπου μεταξύ άλλων είχαμε την αύξηση των επιτοκίων στην Ιαπωνία, την αυστηροποίηση των κανονισμών στην Κίνα και τις ανησυχίες των επενδυτών σε σχέση με τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων που στηρίζουν τις εργασίες τους στα κρυπτονομίσματα. Και ενώ συνέβαιναν όλα αυτά, τα stablecoins κατέγραφαν αύξηση στον όγκο συναλλαγών κατά 85% σε ετήσια βάση, υπογραμμίζοντας την εμπιστοσύνη των αγορών στους νέους αυστηρότερους κανονισμούς του GENIUS Act. Η συγχυρία υπήρξε σημαντική αφού τα stablecoins όχι μόνο άντεξαν στην τρικυμία, αλλά αναδείχθηκαν στην ασφαλή εναλλακτική όσων δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη αγορά. Το GENIUS Act στην πρώτη του μεγάλη δοκιμασία θριάμβευσε

και πρόσφερε την πλατφόρμα για μεγέθυνση του οφέλους που συνοδεύουν τα κρυπτονομίσματα. Τα stablecoins έρχονται για να γεφυρώσουν το χάσμα μεταξύ παραδοσιακής τραπεζικής και κρυπτονομισμάτων. Σε μια τέτοια περίπτωση θα ξαναγραφτεί η ιστορία και θα ξεκινήσει μια νέα εποχή για τις παγκόσμιες συναλλαγές. Αρκεί βέβαια και οι υπόλοιπες εποπτικές αρχές να αντλήσουν από την πρόσφατη εμπειρία να ακολουθήσουν το παράδειγμα του προέδρου Τραμπ. Τα stablecoins δεν είναι και ούτε πρέπει να ιδωθούν ως πανάκεια, αλλά ως μια προσπάθεια δημιουργίας νομιμότητας στην αγορά των κρυπτονομισμάτων. Μια νομιμότητα που συνιστά προϋπόθεση για να εγκατασταθεί η εμπιστοσύνη και να σημάνει τη νέα εποχή των συναλλαγών.

eurobank.cy

Είμαστε όλοι πρωτοπόροι.
Γιατί οι καθημερινές μας επιλογές, μας πηγαίνουν όλους μπροστά.

EUROBANK

Οδηγίες εν μέσω απαγόρευσης social media

Ειδικοί προσφέρουν συμβουλές σε γονείς στην Αυστραλία για τη στήριξη των παιδιών τους και τη διαχείριση της κατάστασης

Σειρά νέων προκλήσεων αντιμετωπίζει η σημερινή γενιά γονέων εξαιτίας της εξάπλωσης των social media. Οι γονείς καλούνται σήμερα να διαχειριστούν προηγμένα τεχνολογικά μέσα, τα οποία δεν διέθεταν οι ίδιοι μεγαλώνοντας, και να αποφασίσουν ποια θα απαγορεύσουν στα παιδιά τους, σύμφωνα με άρθρο της εφημερίδας The Guardian. Ποσοστό 75% των γονέων στην Αυστραλία καλωσόρισαν την κρατική απαγόρευση χρήσης social media από παιδιά κάτω των 16 ετών, παρότι η πολιτική αυτή απειλεί να δημιουργήσει νέα προβλήματα. «Απομακρύνουμε τα παιδιά από τη ρουτίνα τους, το οποίο από μόνο του αποτελεί μνημειώδη πρόκληση», λέει η ψυχολόγος Τζο Ορλάντο, συγγραφέας βιβλίου για γονείς

Αγχος προκαλεί σε πολλούς εφήβους η απόφαση της κυβέρνησης για αποκλεισμό εφήβων κάτω των 16 ετών από χρήση συγκεκριμένων εφαρμογών.

στην ψηφιακή εποχή. Οι γονείς παιδιών, των οποίων η πρόσβαση στις εφαρμογές αυτές απαγορεύθηκε, έχουν μπροστά τους δύσκολο έργο. Ειδικοί προσφέρουν συμβουλές για τη διαχείριση της κατάστασης.

Ανοιχτή επικοινωνία
Η Λίλιαν Γκριν, καθηγήτρια Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιντιθ Κάουαν, τονίζει ότι παρότι οι γονείς πρέπει να ενημερώνονται, ο ρόλος τους δεν είναι να εκπαιδεύονται σε κάθε νέα τεχνολογία. Οι γονείς οφείλουν, όμως, να διατηρούν ανοιχτό τον διάλογο επικοινωνίας με τα παιδιά τους. «Αν ένας έφηβος εκφράζει άγχος για την επερχόμενη απαγόρευση, οι γονείς θα πρέπει να τον ακούσουν προσεκτικά χωρίς να δικαιολογήσουν την κρατική απόφαση», λέει ο διευθυντής της οργάνωσης Raising Children Network, Ντέρεκ Μακρόριακ. «Για έναν έφηβο, όλη του η ζωή είναι οι φίλοι του. Αυτό είναι μέρος της ανάπτυξης του παιδιού», λέει η Ορλάντο. Ένας γονιός διηγήθηκε ότι η 15χρονη κόρη του κλαίει κάθε βράδυ ενώπιε της απαγόρευσης και θεωρεί ότι τιμωρείται άδικα από το κράτος. Οι γονείς πρέπει να επιδείξουν ενσυναίσθηση και να σταθούν στο πλευρό των παιδιών τους. Μπορούν να αναγνωρίσουν την απώλεια που υπέστησαν τα παιδιά. Η δρ Κρίστι Κόρσερ, ερευνήτρια στο Πολυτεχνείο του Κουίνσλαντ, λέει: «Ακούστε προσεκτικά

τα παιδιά σας, γιατί αυτή είναι μια σημαντική αλλαγή για πολλά από αυτά. Μην αισθανθείτε άσχημα εάν δεν έχετε όλες τις σωστές απαντήσεις». Μπορείτε επίσης να τους βρείτε λύσεις, όπως εναλλακτικές εφαρμογές επικοινωνίας που δεν υπόκεινται σε απαγορεύσεις στην Αυστραλία, όπως τα WhatsApp, Signal και Messenger, για ομαδικά τσάτ. Οι οικογένειες θα μπορούσαν να εκπονήσουν οικιακό ψηφιακό πλάνο, υποθετώντας υγιείς συνήθειες όπως τον αποκλεισμό ψηφιακών συσκευών από τις κρεβατοκάμαρες. «Οι περισσότερες από αυτές τις τακτικές λειτουργούν όταν τα παιδιά έχουν μεγαλώσει μαζί τους. Είναι, όμως, δυσκολότερο να εφαρμοστούν όταν τα παιδιά βρίσκονται ήδη στην εφηβεία», λέει η Γκριν.

Ορια και πειθαρχία
Ο συγγραφέας και ψυχολόγος Τζάστιν Κούλσον ανέπτυξε πρότυπο το οποίο ονομάζει «Αποτελεσματική Πειθαρχία» και βασίζεται σε τρεις αρχές: εξερεύνηση, εξήγηση και ενδυνάμωση. Στο πρώτο στάδιο, ο γονιός ψάχνει να μάθει τι σκέφτεται το παιδί, τι κάνει και γιατί το κάνει. Στη φάση της εξήγησης, ο γονιός εξηγεί τα όρια και τους λόγους τους, ενώ στην τρίτη φάση συνδυάζεται με το παιδί προκειμένου να βρεθεί κοινά αποδεκτή συμβιβαστική λύση. Παρότι δεν το παραδέχονται, οι έφηβοι αρέσκονται στην ύπαρξη κανόνων στους οποίους μπορούν να καταφύγουν. «Όταν τα παιδιά βρεθούν σε δύσκολη θέση απέναντι σε συνομηλίκους, μπορούν πάντα να επικαλεστούν κάποια απαγόρευση από μέρος των γονιών και να μην ταπεινωθούν στα μάτια της παρέας. Οι κυρώσεις από τους γονείς, όμως, πρέπει να είναι συμβολικές, καθώς τείνουν να διαταράσσουν τις σχέσεις. Οι γονείς πρέπει να υιοθετούν αυστηρότητα όταν η συζήτηση ναυαγεί και ασκούν την εξουσία τους», λέει ο Κούλσον.

«Οχι» στον εφησυχασμό
Ο Κούλσον ανησυχεί ότι η απαγόρευση των social media θα προσφέρει στους γονείς ψευδαίσθηση ασφάλειας γύρω από τις ψηφιακές συνήθειες των παιδιών τους. «Φοβάμαι ότι πάρα πολλοί γονείς θα πιστέψουν ότι μπορούν να πάνε να ασχολούνται και ότι τα παιδιά δεν βρίσκονται πια στις σθόνες. Αυτό είναι εντελώς ψεύδες», λέει ο Κούλσον. Είναι βέβαιο ότι πολλοί έφηβοι θα βρουν τρόπους να παρακάμψουν την απαγόρευση, διατηρώντας λογαριασμούς στις επιμαχες πλατφόρμες. Τα παιδιά θα συνεχίζουν να παίζουν παιχνίδια, να χρησιμοποιούν εφαρμογές μηνυμάτων και πλατφόρμες που δεν απαιτούν ταυτοποίηση ηλικίας.

REUTERS

H ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Κίνδυνοι από τα smartphones πριν τα 12 έτη

Της **ΚΑΘΡΙΝ ΠΙΡΣΟΝ**

Ποια είναι η «σωστή» ηλικία για να αποκτήσει το παιδί σας smartphone; Πρόκειται για ένα ερώτημα που απασχολεί πολλούς γονείς, οι οποίοι βρίσκονται ανάμεσα στα παρακάλια των παιδιών για ένα κινητό και τους ειδικούς που προειδοποιούν για τα πιθανά προβλήματα που μπορεί να προκαλέσει η κατοχή ενός smartphone στις νεαρές ηλικίες. Πάντως, νέα έρευνα ενισχύει περαιτέρω την πρόταση της εγκράτειας.

Η μελέτη που δημοσιεύθηκε χθες στο επιστημονικό περιοδικό Pediatrics έδειξε πως τα παιδιά που αποκτούν smartphone πριν από την ηλικία των 12 ετών διατρέχουν σημαντικά μεγαλύτερο κίνδυνο να εμφανίσουν κατάθλιψη, παχυσαρκία και διαταραχές ύπνου σε σχέση με τα παιδιά που δεν εκτίθενται σε «έξυπνα τηλέφωνα». Οι ερευνήτες ανέλυσαν δεδομένα από 10.500 παιδιά που έλαβαν μέρος στη μεγαλύτερη μέχρι στιγμής αμερικανική έρευνα για την ανάπτυξη του εγκεφάλου στους νέους, με την ονομασία Adolescent Brain Cognitive Development Study.

Όσο νωρίτερα από τα 12 έτη έπαιρναν το πρώτο τους smartphone τόσο μεγαλύτερο κίνδυνο διέτρεχαν τα παιδιά να εμφανίσουν παχυσαρκία και διαταραχές στον ύπνο. Οι επιστήμονες μελέτησαν την ομάδα των παιδιών που δεν είχαν κινητό μέχρι τα 12 και βρήκαν πως ένα χρόνο αργότερα τα παιδιά που είχαν smartphone εμφάνι-

Παιδιά που εκτίθενται σε «έξυπνα κινητά» έχουν περισσότερες πιθανότητες να εμφανίσουν κατάθλιψη, παχυσαρκία και διαταραχές ύπνου, σύμφωνα με έρευνα.

ζαν σημαντικά περισσότερα συμπτώματα κακής ψυχικής υγείας από την άλλη ομάδα. «Όταν δίνεις ένα κινητό σε ένα παιδί, πρέπει να έχεις στον νου σου πόσο αυτό επηρεάζει την υγεία του και να συμπεριφέρεσαι ανάλογα», δήλωσε ο δρ Ραν Μπαρζιλί, επικεφαλής συντάκτης της μελέτης και παιδοψυχίατρος στο Children's Hospital της Φιλαδέλφειας.

Η νέα έρευνα επισημαίνει μια σύ-

νταση ανάμεσα στην απόκτηση κινητού σε μικρή ηλικία και στα διάφορα προβλήματα υγείας, χωρίς να τα συνδέει υποχρεωτικά με μια σχέση αιτίου και αποτελέσματος. Ωστόσο: στον επίλογο του κειμένου οι συντάκτες παραπέμπουν σε πολλές ξεχωριστές έρευνες οι οποίες αποδεικνύουν πως οι νέοι που έχουν στην κατοχή τους smartphone είναι πολύ πιθανό να περνούν λιγότε-

ρο χρόνο με άλλα παιδιά της ηλικίας τους, να ασκούνται λιγότερο και να έχουν χειρότερης ποιότητας ύπνο, πράγματα που είναι θεμελιώδη για μια υγιή ζωή.

Σκοπός της έρευνας δεν είναι βεβαίως να κατηγορηθούν οι γονείς που έχουν αγοράσει ή σκοπεύουν να αγοράσουν τις συσκευές στα παιδιά τους, ξεκαθάρισε ο δρ Μπαρζιλί. Και θέλει να είναι ρεαλιστής σχετικά με το πόσο ενταγμένα είναι πλέον τα smartphones στην αμερικανική νεολαία.

Το βασικό συμπέρασμα, λέει, είναι ότι η ηλικία έχει τελικά μεγάλη σημασία. «Ένα παιδί 12 ετών είναι πολύ πιο διαφορετικό από ένα παιδί 16 ετών», δήλωσε. «Δεν είναι σαν να συγκρίνουμε έναν ενήλικο 42 ετών με έναν 46 ετών».

Η μέση ηλικία στην οποία απέκτησαν κινητό τα παιδιά που συμμετείχαν στην έρευνα είναι τα 11 έτη.

Επιπλέον, αυτή τη στιγμή σχεδόν όλοι οι Αμερικανοί έφηβοι λένε ότι έχουν πρόσβαση σε smartphone, σύμφωνα με έρευνα της εταιρείας Pew. «Όλα αυτά δεν σημαίνουν ότι κάθε παιδί με smartphone θα έχει προβλήματα για όλη τη ζωή του», κατέληξε ο δρ Μπαρζιλί. «Το μόνο που σημαίνουν είναι ότι εμείς ως γονείς και, ελπίζω, επίσης οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και εντέλει ολόκληρη η κοινωνία πρέπει να δράσουμε με ωριμότητα όταν σκεφτόμαστε να πάρουμε μια συσκευή στα παιδιά μας».

THE NEW YORK TIMES

Λέξη της χρονιάς έγινε η «οργή» στο Διαδίκτυο

Του **ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ**

Είναι σχεδόν βέβαιο ότι, περιδιαβαίνοντας τις αναρτήσεις των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, θα έχετε κάποια στιγμή νιώσει θυμό ή και οργή με κάτι που διαβάσετε εκεί. Έχετε σκεφτεί ότι αυτό το «κάτι» μπορεί να είναι επίτηδες έτσι διατυπωμένο ώστε να προκαλέσει το θυμικό και τελικά να σας προσελάσει με απώτατο σκοπό (και) το κέρδος; Ο όρος «rage bait» –as το μεταφράσουμε ελεύθερα ως «δόλωμα οργής»–, ο οποίος περιγράφει το φαινόμενο, αποτελεί τη λέξη της χρονιάς για το περίφημο Λεξικό της Οξφόρδης, σύμφωνα με πρόσφατη ανακοίνωση της Oxford University Press. Γιατί επιλέχθηκε όμως ο συγκεκριμένος όρος;

«Εξαρτάται από τη στοχοθεσία σου. Όταν εντάσσεται κάτι σε ένα λεξικό ή το ξεχωρίζεις σε μια τέτοια λίστα, μετράς τη συχνότητα με την οποία χρησιμοποιείται στην κοινότητα, την αύξηση

«Για το “rage bait” θα έλεγα ότι στην εποχή Ντόναλντ Τραμπ διακινείται πλέον πολύ πιο ελεύθερα και απενοχοποιημένα ο ακροδεξιός λόγος», λέει η καθηγήτρια Γλωσσολογίας Αγγελική Αλβανούδη.

της επιρροής του όρου κ.ο.κ. Νομίζω πάντως ότι με τη συγκεκριμένη επιλογή, ήθελαν να καταστήσουν και πιο ορατό το πρόβλημα που υπάρχει πίσω από τον όρο, να το βάλουν περισσότερο στον δημόσιο διάλογο», μας λέει η καθηγήτρια Γλωσσολογίας του ΑΠΘ, Αγγελική Αλβανούδη. Η ίδια θεωρεί το «rage bait» ως εξειδίκευση του υπερώ-

νυμου όρου «click bait», ο οποίος χρησιμοποιείται εδώ και χρόνια στο ιντερνετικό περιβάλλον.

«Για τον προσδιορισμό του click bait έχουν γίνει έρευνες, που περιγράφουν με ακρίβεια τι σημαίνει, τα παραδείγματα της χρήσης του κ.λπ. Η καθημερινή πρακτική ωστόσο και η πολύ εξατομικευμένη χρήση των social media μας αναγκάζουν να φτιάξουμε νέους όρους για να την προσδιορίσουμε. Ειδικά για το “rage bait” θα έλεγα ότι στην εποχή Ντόναλντ Τραμπ διακινείται πλέον πολύ πιο ελεύθερα και απενοχοποιημένα ο ακροδεξιός λόγος, και γενικότερα οι συμπεριφορές που μπορεί να προκαλέσουν θυμό στα social media».

Ο συγκεκριμένος όρος βέβαια δεν είναι ο μόνος σχετικός που αποκτά τη... σφραγίδα ενός γλωσσολογικού θεσμού σαν το Λεξικό της Οξφόρδης. Πριν από δύο εβδομάδες περίπου το Λεξικό του Κέμπριτζ ανακήρυξε δική του λέξη της χρονιάς το «parasocial», το οποίο χρη-

σιμοποιείται για να περιγράψει τη σχέση εγγύτητας που αισθάνεται κάποιος για ένα διάσημο πρόσωπο, το οποίο όμως γνωρίζει στην πραγματικότητα. Ο όρος δεν είναι ακριβώς καινούργιος –χρησιμοποιήθηκε ήδη από τη δεκαετία του 1950– ωστόσο έχει αποκτήσει εντελώς σύγχρονη διάσταση με τις διασημότητες-influencers, που μοιράζονται κάθε πτυχή της ζωής τους στα κοινωνικά δίκτυα.

Αντίστοιχα, η Οξφόρδη είχε πέρυσι αναδείξει τον όρο «brain rot», συμπτωνώνοντας την κατάσταση πνευματικού βάλτου που προκαλεί η αέναη παρακολούθηση σύντομων κλιπ στο Instagram ή στο TikTok. «Δεν πέφτει άδικα το βάρος σε αυτές τις λέξεις» ουσιαστικά περιγράφουν έναν κόσμο που έχει αλλάξει πάρα πολύ. Πλέον βρισκόμαστε στην εποχή της ψηφιακής διαμεσολάβησης, όπου το κινητό αποτελεί προέκταση του σώματός μας. Επίσης μεγάλο μέρος της κοινωνικής ζωής, ειδικά στο πεδίο των

Τον όρο «rage bait» -ξεχώρισε για φέτος το περίφημο Λεξικό της Οξφόρδης.

ιδεολογιών, διεξάγεται εκεί. Παλιότερα αυτό γινόταν στον δημόσιο χώρο, στο καφενείο, όπου φυσικά προκαλούνταν και θυμοί και καβγάδες. Τα social media είναι το σύγχρονο ψηφιακό καφενείο,

απλώς εκεί κάποιοι επιτίθεται θα προσπαθήσουν να αποκομίσουν και οικονομικά οφέλη χρησιμοποιώντας σαν εργαλείο τον θυμό που προκαλούν», καταλήγει η κ. Αλβανούδη.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΘΑΝΑΣΗΣ ΦΩΤΙΟΥ • Αρχισυντάκτης: ΚΩΣΤΗΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΙΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελούς: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπιδόλου 2 & Λεωφ. Λυκαβηπού, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: +357 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ • Αναπληρωτής Διευθυντής: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ • Σύμβουλος έκδοσης: ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογραφήσης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Προεδρική χάρη για την υπόθεση διαφθοράς ζητεί ο Νετανιάχου

Επίσημη επιστολή προς τον Χέρτσογκ

Χάρη Ζήτησε ο Ισραηλινός πρωθυπουργός Μπέντζαμιν Νετανιάχου για υπόθεση διαφθοράς που εκκρεμοδικεί εις βάρος του εδώ και μία δεκαετία, σε επίσημη επιστολή του προς τον πρόεδρο της χώρας, Ισαάκ Χέρτσογκ.

Στην επιστολή με ημερομηνία της Κυριακής, ο Νετανιάχου ζητάει τη διακοπή της δίκης του και της έρευνας του 2016 εναντίον του με κατηγορίες διαφθοράς, απάτης και κατάχρησης εξουσίας. «Οι ποινικές κατηγορίες κατά του πρωθυπουργού βλάπτουν τα εθνικά συμφέροντα του Ισραήλ, εντείνουν τις αντιπαραθέσεις στους κόλπους του πληθυσμού και αποστρέφουν την προσοχή από τα διπλωματικά και αμυντικά ζητήματα», υποστηρίζει στην επιστολή του ο πρωθυπουργός.

«Είναι σαφές ότι ο πρωθυπουργός οφείλει να αφιερώνει όλη την ενέργεια, τον χρόνο και την κρίση του για να κατευθύνει το έθνος σε αυτή την ιστορική συγκυρία. Το Ισραήλ βρίσκεται αντιμέτωπο με σπάνιες ευκαιρίες, ικανές να ανατρέψουν ριζικά τους συσχετισμούς σε όλη τη Μέση Ανατολή, αλλά και με κινδύνους, απειλές και προκλήσεις», αναφέρει ο πρωθυπουργός.

Οι κατηγορίες

Ο Νετανιάχου είναι ο πρώτος εν ενεργεία Ισραηλινός πρωθυπουργός που δικάζεται στη χώρα. Η Δικαιοσύνη τον κατηγορεί για δωροληψία 180.000 ευρώ από μέλους δισεκατομμυριούχων φίλων και για την προνομαχική μεταχείριση εταιριών με αντάλλαγμα τη θετική κάλυψη της πολιτικής του από τον Τύπο. «Η άμεση διακοπή της δίκης θα συνέβαλλε καθοριστικά στην εξομάλυνση των εντάσεων και θα ευ-

νοούσε ευρεία συμφιλίωση, την οποία η χώρα μας τόσο χρειάζεται», καταλήγει η επιστολή του πρωθυπουργού προς τον πρόεδρο.

Σύμφωνα με το ισραηλινό δίκαιο, ο πρόεδρος της χώρας έχει τη δυνατότητα να χορηγήσει χάρη και να τροποποιήσει ποινή, δικαίωμα που κληροδοτήθηκε από την εποχή της βρετανικής κατοχής. Το αίτημα πρέπει να εξετάσουν πρώτοι ο υπουργός Δικαιοσύνης Γαρίβ Λέβιν και η γενική εισαγγελέας Γκάλι Μπαχαράβ-Μιάρ, μόνιμο θύμα του ακροδεξιού κυβερνητικού συνασπισμού. Οι γνωματεύσεις του υπουργού και της εισαγγελέως έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα.

Την Κυριακή, ο Χέρτσογκ ανακοίνωσε ότι θα εξέταζε το αίτημα του πρωθυπουργού. «Θα λάβω υπόψη μου το αίτημα με μοναδικό γνώμονα το συμφέρον του έθνους», είπε ο πρόεδρος. «Το αίτημα έχει μοναδικό χαρακτήρα. Η υπόθεση Νετανιάχου βαρύνει την ισραηλινή κοινωνία», είχε τονίσει τον Σεπτέμβριο ο Χέρτσογκ, κάνοντας τους συμμάχους του Νετανιάχου να προβλέπουν λήξη της δίωξης εναντίον του. Η απόφαση του προέδρου αναμένεται να ανακοινωθεί μετά την Πρωτοχρονιά.

Η ευθύνη που βαρύνει τον πρόεδρο είναι μεγάλη. Προερχόμενος από την ισραηλινή Κεντροαριστερά, ο Χέρτσογκ επεδείκνυε ιδιαίτερα προσεκτική στάση μετά την εκλογή του από την Κνέσσετ. Στις αρχές του 2023 είχε προσπαθήσει να φέρει σε συνεννόηση την κυβέρνηση και την αντιπολίτευση με αφορμή τις διαδηλώσεις κατά της μεταρρύθμισης της Δικαιοσύνης. Μετά τις επιθέσεις της 7ης Οκτωβρίου 2023, όμως, ο Χέρτσογκ υιοθέτησε σκληρή ρητορική, δη-

Διαδηλωτές έξω από το δικαστήριο στο Τελ Αβίβ κατά του Μπέντζαμιν Νετανιάχου, μετά την είδηση ότι ζητεί από τον πρόεδρο διακοπή των διώξεων και της δίκης εναντίον του, με απολογία τις «ευκαιρίες» και τις «προκλήσεις» που αντιμετωπίζει η χώρα.

λώνοντας ότι η ευθύνη των επιθέσεων βαρύνει το σύνολο του παλαιστινιακού λαού και όχι μόνο τα μέλη της Χαμάς. Οι δηλώσεις του Ισραηλινού προέδρου βρίσκονται στο επίκεντρο της αγωγής που κατέθεσε στη διεθνή Δικαιοσύνη η Νότια Αφρική κατά του Ισραήλ με κατηγορίες γενοκτονίας στη Γάζα.

Η αντιπολίτευση έθεσε ως όρο για την παύση των διώξεων κατά του Νετανιάχου την παραίτησή του από την

πρωθυπουργία και την οριστική αποχώρησή του από την πολιτική ζωή. Ο Νετανιάχου εξασφάλισε τη στήριξη του Ντόναλντ Τραμπ, ο οποίος κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στην Κνέσσετ στις 13 Οκτωβρίου είχε καλέσει ευθέως τον Ισραηλινό πρόεδρο να χορηγήσει χάρη στον πρωθυπουργό.

Ο Νετανιάχου μίλησε αργά το βράδυ της Δευτέρας με τον Τραμπ, με το τηλέφωνμά τους να επικεντρώνεται

στη Συρία και στη σταθεροποίησή της χώρας, μετά τις πρόσφατες συγκρούσεις των ισραηλινών δυνάμεων ασφαλείας στα νότια της χώρας. «Είναι σημαντικό το Ισραήλ να διατηρήσει έναν ισχυρό και ειλικρινή διάλογο με τη Συρία και να μην παρεμβληθεί στιδάποτε θα μπορούσε να ανακόψει την εξέλιξη της χώρας σε ένα ευήμερο κράτος», έγραψε ο Τραμπ στην πλατφόρμα του, Truth Social.

«Οι ποινικές κατηγορίες κατά του πρωθυπουργού βλάπτουν τα εθνικά συμφέροντα του Ισραήλ, εντείνουν τις αντιπαραθέσεις στους κόλπους του πληθυσμού και αποστρέφουν την προσοχή από τα διπλωματικά και αμυντικά ζητήματα», υποστηρίζει ο Ισραηλινός πρωθυπουργός.

Εκκλινση για διαθρησκευτικό διάλογο απηύθυνε ο Πάπας

Εκκλινση για διαθρησκευτικό διάλογο απηύθυνε από τον Λίβανο ο Πάπας Λέων ΙΔ΄. «Ο Λίβανος, βασιμονιμένος από πολέμους και κρίσεις, δείχνει ότι χριστιανοί, μουσουλμάνοι, Δρούζοι και αναριθμητοί άλλοι μπορούν να συμβιώσουν και να χτίσουν μια χώρα ενωμένη χάρη στον σεβασμό και στον διάλογο», επισήμανε ο Ποντίφικας από τη Βηρυτό. Κατά τη διάρκεια άτυπης συνέντευξης τύπου που παραχώρησε την Κυριακή στην πτήση από την Τουρκία προς τον Λίβανο, ο Πάπας σημείωσε: «Η Αγία Εδρα έχει στηρίξει δημοσίως εδώ και χρόνια τη λύση των δύο κρατών για τους Ιερούς Τόπους, με Ισραήλ και Παλαιστίνη να αποτελούν δύο εντελώς ανεξάρτητα κράτη, με ασφαλή σύνορα. Όλοι γνωρίζουμε, όμως, ότι το Ισραήλ δεν αποδέχεται τη λύση αυτή, την οποία θεωρούμε ως τη μόνη βιώσιμη και δίκαιη». Μιλώντας στην πλατεία Μαρτύρων της Βηρυτού, πλασιωμένος από προκαθήμενους όλων των δογμάτων, ο Πάπας επαίνεσε τον λαό του Λιβάνου, χαρακτηρίζοντάς τον «δημιουργό ειρήνης» και «έτοιμο να αντιμετωπίσει τη μισαλλοδοξία, τη βία και τον κοινωνικό αποκλεισμό». Η ομιλία του Ποντίφικα πραγματοποιήθηκε σε βάθος απέναντι από το ισλαμικό τέμενος Μοχάμεντ αλ Αμίν και τον καθεδρικό ναό της Αγίας Γεωργίου. Τον Πάπα υποδέχθηκαν στην πλατεία Μαρτύρων χιλιάδες πιστοί, με τις δυνάμεις ασφαλείας να κάνουν αισθητή την παρουσία τους σε όλη την πρωτεύουσα.

REUTERS

Η ΕΥΡΩΠΗ ΣΤΗ ΠΡΑΞΗ

Έργα, υποδομές και δράσεις που αλλάζουν τον τόπο και την καθημερινότητα των πολιτών και αναδεικνύουν τα οφέλη της Κύπρου από τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

3 δισ. ευρώ αξιοποιήθηκαν μέσω της Πολιτικής Συνοχής και 2 δισ. ευρώ επενδύθηκαν στον αγροτικό τομέα.

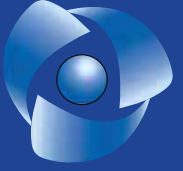
Σήμερα, προχωρούμε με σχέδιο και αυτοπεποίθηση. Ετοιμοί να αναλάβουμε την Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΕ
2026

Η ΕΥΡΩΠΗ Η ΚΥΠΡΟΣ ΣΕ ΚΙΝΗΣΗ ΜΠΡΟΣΤΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Επιστρέφει και φέτος ο «εφιάλτης» των τραπεζών για έκτακτη φορολογία πάνω στα κέρδη τους και συγκεκριμένα με τη μορφή τέλους για τα έτη 2025-2026 επί του ποσού που υπερβαίνει το 40% του εισοδήματος για το 2022, σε ποσοστό 20% επί των εσόδων των ΑΠΠ. Αν και δεν είναι ξεκάθαρο αν θα προλάβει να συζητηθεί στην Επιτροπή Οικονομικών για να προχωρήσει ακολούθως έως και την τελευταία Ολομέλεια για ψήφιση, επί της Αρχής είναι πρόταση που συζητείται τα τελευταία τρία χρόνια. Από το 2023 η αντιπολίτευση προσπαθεί ναβάλει και 3η φορολογία στα κυπριακά τραπεζικά ιδρύματα, από την οποία τα χρήματα θέλει να διοχετευθούν στην κοινωνία. Εστιάζοντας στην πηγή των εσόδων αυτών και όχι στη γενικότερη ιδέα για διοχέτευση χρημάτων στην κοινωνία, είναι πρόταση που στοχοποιεί τις τράπεζες για τρίτη συνεχόμενη χρονιά, παρόλο που και άλλες επιχειρηματικές οντότητες είχαν αρκετά κέρδη, επίσης λόγω πληθωρισμού και επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) στην προσπάθειά της να τιθασεύσει τον πληθωρισμό και να τον επαναφέρει στα επίπεδα του 2%.

Ενδεικτικά, αυξημένα κέρδη είχαν και νοσοκομεία στην Κύπρο, εταιρείες που άπτονται της ενέργειας λόγω των τιμών ενέργειας που είχαν αυξηθεί και επιχειρήσεις που είναι στον γενικότερο τομέα του Real Estate.

Μεγάλος αντίλογος των τραπεζών που έχουν αφήσει να εννοηθεί και για τη νέα

Μεγάλο όπλο της πρότασης ΑΚΕΛ για νέα φορολόγηση των κερδών των τραπεζών, η έκθεση της Κομισιόν για χώρες της Βαλτικής που εφάρμοσαν αντίστοιχη φορολογία.

προσπάθεια, είναι πως βαρύνονται από τον «Ειδικό Φόρο», φόρος που επιβάλλεται μόνο στις τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο. Είναι ο γνωστός φόρος πάνω στις καταθέσεις και είναι πρακτικά καθαρό τέλος επί των καταθέσεων που δίνουν στο κράτος. Όσο αυξάνονται οι καταθέσεις, κάτι που επιβεβαιώνει και η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου κάθε μήνα, ο φόρος αυτός αυξάνεται και όπως είχαν δοθεί στοιχεία σε προηγούμενη ενημέρωση, έχουν ξεπεράσει το 0,5 δισ. ευρώ στην τελευταία 10ετία.

Αφήνοντας στην άκρη αν είναι σωστό ή λάθος να επιβληθεί μία 3η φορολογία στις κυπριακές τράπεζες, αφού είναι κάτι που θα κρίνει η Βουλή των Αντιπροσώπων, ασχέτως αν πάει για το 2025 ή για το 2026, τα δεδομένα είναι τα παρακάτω. Σύμφωνα με στοιχεία που συνέλεξε η «Κ» από τις τράπεζες, από το 2019 έως 2024, δόθηκαν το 2019 μέσω του εταιρικού φόρου 7,5 εκατ. ευρώ και μέσω του ειδικού 60,7 εκατ. ευρώ. Για το 2020 δόθηκαν 19,2 εκατ. ευρώ μέσω του εταιρικού και 56,7 εκατ. μέσω του ειδικού. Για το 2021 τα χρήματα που δόθηκαν από τις τράπεζες

ήταν στα 12,2 μέσω του εταιρικού φόρου και στα 54,3 εκατ. ευρώ μέσω του ειδικού. Το 2022, τα χρήματα που καταβλήθηκαν από τις τράπεζες μέσω του εταιρικού φόρου ήταν 20,1 εκατ. ευρώ και μέσω του ειδικού 66,4 εκατ. ευρώ. Το 2023 όπως «εκτοξεύθηκαν» τα επιτόκια και τα κέρδη των τραπεζών, εκτοξεύθηκαν και οι

δύο φόροι που δίνουν. Χαρακτηριστικά, το 2023 κατέβαλαν 95,9 εκατ. ευρώ για τον εταιρικό φόρο και 69,5 εκατ. ευρώ στον ειδικό. Το 2024, ο εταιρικός φόρος έφτασε τα 117,5 εκατ. ευρώ και ο ειδικός τα 74 εκατ. ευρώ.

Συνολικά, μέσω του εταιρικού φόρου οι τράπεζες από το 2019 μέχρι το 2024

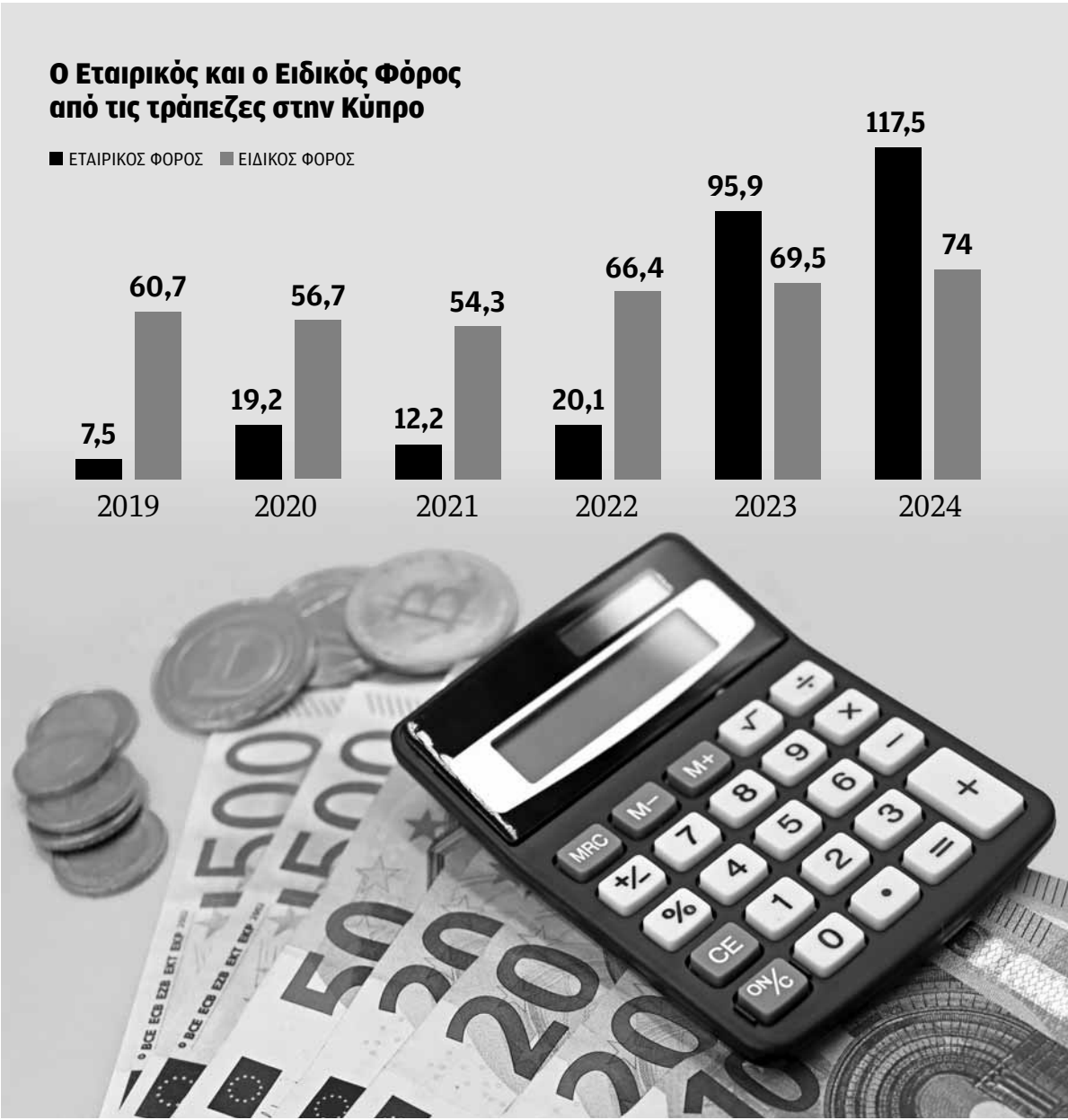
έχουν δώσει 272,4 εκατ. ευρώ και μέσω του ειδικού 320,9 εκατ. ευρώ. Δηλαδή, 593,3 εκατ. ευρώ.

Το όπλο της Βαλτικής

Μεγάλο όπλο της πρότασης ΑΚΕΛ για νέα φορολόγηση των κερδών των τραπεζών, αποτελεί το γεγονός ότι συνοδεύεται

Επιχειρούν και τρίτη φορολογία στις τράπεζες

Αν και έχει κατατεθεί στη Βουλή σχετική πρόταση νόμου από το ΑΚΕΛ, δύσκολο να προχωρήσει εντός του 2025

με την έκθεση της Κομισιόν για χώρες της Βαλτικής που εφάρμοσαν αντίστοιχη φορολογία. Η έκθεση καταγράφει τις περιπτώσεις της Εσθονίας και της Λετονίας που προχώρησαν σε φορολογία επί του φόρου εισοδήματος και της Λιθουανίας, που επιβλήθηκε φόρος επί των καθαρών εσόδων πάνω στους τόκους. Στην έκθεση καταγράφεται πως δεν προκάλεσαν χρηματοοπιστωτικά προβλήματα στις χώρες αυτές.

Τραπεζικές πηγές εξηγούν ότι στις περιπτώσεις των τριών αυτών χωρών τα δεδομένα ήταν εντελώς αλλιώς σε σύγκριση με αυτό που επιχειρεί το ΑΚΕΛ με την πρόταση νόμου που έχει καταθέσει. Όπως υπέδειξαν τραπεζικές πηγές στην εφημερίδα, για την Εσθονία συμφωνήθηκε ένα εθελοντικό πρόγραμμα διανομής μεγαλύτερων μερισμάτων προς τους μετόχους και στη Λετονία και τη Λιθουανία επιβλήθηκαν επιπλέον έκτακτες φορολογίες για ένα ή δύο έτη, που κοστολογήθηκαν στα 100 εκατ. ευρώ ανά έτος.

Η πρόταση ΑΚΕΛ

Η αλήθεια είναι ότι δεν γνωρίζουμε πως θα ανταποκριθούν τα υπόλοιπα κόμματα στο πλαίσιο της συζήτησης, αλλά και τότε θα αρχίσει αυτή, καθώς το πρόγραμμα της Επιτροπής Οικονομικών είναι «βαρυφορτωμένο» με τον Προϋπολογισμό του 2026 και το πρότζεκτ της «Φορολογικής Μεταρρύθμισης». Την πρόταση υπογράφει ο γενικός γραμματέας του κόμματος, κ. Στέφανος Στεφάνου, με την οποία θα επιβάλλεται έκτακτο τέλος αλληλεγγύης πιστωτικών ιδρυμάτων για τα φορολογικά έτη 2025 και 2026, θα είναι προσωρινό και στοχευμένο. Η «έκδοση 2025» αφορά έκτακτο τέλος αλληλεγγύης που προτείνεται όπως επιβληθεί επί του ποσού που υπερβαίνει το 40% της σημειωθείσας, σε σύγκριση με τα έσοδα του φορολογικού έτους 2022, αύξησης των καθαρών εσόδων από τόκους ΑΠΠ και θα ανέρχεται σε ποσοστό 20% επί των εν λόγω εσόδων. Αν διαπιστωθεί ότι μία τράπεζα έχει μετακυλήσει τον οικονομικό αντίκτυπο από την επιβολή του προβλεπόμενου από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου έκτακτου τέλους αλληλεγγύης πιστωτικών ιδρυμάτων στους πελάτες της, επιβάλλει πρόστιμο το οποίο ανέρχεται στο 150% επί του μετακυλισθέντος ποσού.

Ο χρόνος μετρά στα υπέρ

Ο χρόνος μετρά υπέρ των τραπεζών, αν και εφόσον προχωρήσει η συζήτηση για μία 3η φορολογία στα κυπριακά τραπεζικά ιδρύματα. Αναδρομική ισχύ δεν μπορεί να έχει μία τέτοια πρόταση εάν γίνει κατορθωτό να ψηφιστεί, καθώς θεωρείται αντισυνταγματική και έτσι στη «χειρότερη» περίπτωση για τις τράπεζες θα έχει ισχύ το 2025 και στην «καλύτερη» για το 2026. Το 2025 τα επιτόκια της ΕΚΤ ομαλοποιούνταν, ενώ για το 2026 αναμένεται να παραμείνουν στα ίδια επίπεδα, αν όχι, να μειωθούν ακόμα λίγο. Γινεται αντιληπτό λοιπόν πως, όσο περνά ο χρόνος, το ποσό που θα καλεστούν να καταβάλουν θα είναι μικρό. Όλα τα παραπάνω, αν βρεθεί βεβαίως πλειοψηφία για να τα ψηφίσει.

ΑΝΑΛΥΣΗ Του ΡΙΚΚΟΥ ΜΑΠΠΟΥΡΙΔΗ

Φορολόγηση «υπερκερδών» Αδειοδοτημένων Πιστωτικών Ιδρυμάτων

Αντικείμενο του άρθρου αυτού είναι η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ για επιβολή έκτακτου τέλους κοινωνικών αλληλεγγύης και στήριξης δανειοληπτών σε Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα (ΑΠΠ).

Η πρόταση σπριτζίζεται σε πρακτική που ακολούθηθηκε σε χώρες της Ε.Ε., οι οποίες προχώρησαν σε επιβολή φόρου επί των τραπεζών ως windfall tax. Αποτελεί γενική παραδοχή, ότι οι windfall taxes (έκτακτοι φόροι) στα τραπεζικά κέρδη, βασίζονται στο σκεπτικό ότι, σε περιόδους αυξανόμενων επιτοκίων, οι τράπεζες τείνουν να σημειώνουν υψηλότερα κέρδη, που με την επιβολή φόρου να κατανέμονται με δίκαιο τρόπο. Γι' αυτό στην πρόταση που σχολιάζουμε, το άρθρο 5, επικεντρώνεται σε Σχέδια για τη στεγαστική πολιτική και την υποστήριξη ευάλωτων δανειοληπτών. Στο κείμενο αυτό δεν θα σχολιάσουμε τους στόχους, όσο ευγενικοί αν ακούγονται, αλλά υποδεικνύουμε πως τόσο η στεγαστική πολιτική, όσο και η κοινωνική ασφάλεια των ευάλωτων, προστατεύονται από το Σύνταγμα.

Η πρώτη μείωση επιτοκίων από 3,75% στις 15/10/2008, οδήγησε σε μια σταθερή μείωση ώστε από 2016 ως 2019 είχε περιοριστεί στο 0%. Στις 27/06/2022 ανήλθε σε 0,50% και μέχρι 21/12/2022 κατέληξε να είναι 2,50%. Πιο τελικά είναι το συγκριτικό για διαπίστωση των καθαρών εσόδων από τόκους των ΑΠΠ υπολογιζόμενων ως το Άρθρο 3(1) της Πρότασης, ώστε να διαπιστωθεί το πεδίο εφαρμογής της;

Οι χώρες της Ε.Ε. που προχώρησαν, επέβαλαν φόρο για συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα:

- Επί των καθαρών τόκων, CIT (Corporate Income Tax), σε Εσθονία, Σλοβακία και Λετονία.
- Επί του ΝII (Net Investment Income) σε Λιθουανία και Ιταλία.
- Επί των επιπλέον καθαρών κερδών (excess bank profits) στην Τσεχία.

Η Ουγγαρία επέβαλε φόρο επί του επιπλέον ποσού πάνω στα καθαρά έσοδα,

με προοδευτική αύξηση έως και 30%.

Η Ρουμανία φορολόγησε με ποσοστό 2%, το οποίο μειώθηκε στο 1%, επί των καθαρών εισοδημάτων των τραπεζών (tuipover).

Η Ισπανία επί των καθαρών εσόδων, με ποσοστό περίπου 4,8%.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση (άρθρο 3), γίνεται εισήγηση για επιβολή τέλους για τα έτη 2025–2026 επί του ποσού που υπερβαίνει το 40% του εισοδήματος για το 2022, σε ποσοστό 20% επί των εσόδων των ΑΠΠ.

Το άρθρο 127(4) της Συνθήκης Λειτουργίας της Ε.Ε. (ΣΛΕΕ) προβλέπει ότι, 4. Η γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ζητείται:

- για κάθε προτεινόμενη πράξη της Ένωσης που εμπίπτει στο πεδίο της αρμοδιότητάς της,

- από τις εθνικές αρχές για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που εμπίπτει στο πεδίο της αρμοδιότητάς της, εντός όμως των ορίων και υπό τους όρους που ορίζει το Συμβούλιο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 129, παράγραφος 4.

Επίσης, στο Άρθρο 282 (5) στους τομείς που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της, ζητείται η γνώμη της ΕΚΤ για κάθε σχέδιο πράξης της Ένωσης, καθώς και για κάθε σχέδιο εθνικής κανονιστικής διάταξης. Επίσης με την Απόφαση του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 1998, 98/415/ΕΚ ορίζεται:

Άρθρο 2

1. Οι αρχές των κρατών μελών ζητούν τη γνώμη της ΕΚΤ για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης που εμπίπτει στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με τη συνθήκη, ιδίως όσον αφορά: νομοματικά θέματα, μέσα πληρωμής, τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, τη συλλογή, επεξεργασία και διανομή των στατιστικών στοιχείων σχετικά με τον νομισματικό, χρηματοοπιστωτικό και τραπεζικό τομέα, καθώς και σχετικά με τα συστήματα πληρωμών και το ισοζύγιο πληρωμών,

- τα συστήματα συμψήφισμου και πληρωμών, - τους κανόνες που εφαρμόζονται στους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, εφόσον επηρεάζουν σημαντικά τη σταθερότητα χρηματοδοτικών οργανισμών και χρηματογορών.

Σε γνωμάτευση της ΕΚΤ ημερομηνίας 17/12/2024, CON/2024/41, επισημαίνεται ότι, η ΕΚΤ συνιστά την ανάλυση των λογιστικών επιπτώσεων του φόρου, προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν ακούσιες συνέπειες στην κεφαλαιακή επάρκεια και την ανταγωνιστική θέση των πιστωτικών ιδρυμάτων. Τούτο αποτελεί το πρωταρχικό ζήτημα που πρέπει να εξεταστεί στα πλαίσια μελέτης αντικτύπου, πριν ζητηθεί η γνωμάτευση της ΚΤ και θεσπιστεί ο νόμος.

Γιατί η πρόταση νόμου είναι αντισυνταγματική

Η από συζήτηση πρόταση νόμου δεν αποτελεί απλώς μια φορολογική παρέμβαση! Συνιστά κατά την άποψή μου μια προφανή και επικίνδυνη παρέμβαση του Συντάγματος της ΚΔ τόσο ως προς την ουσία της, όσο και ως προς τον τρόπο με τον οποίο επιχειρεί να επιβάλει ειδική χρηματοοικονομική επιβάρυνση μόνο σε έναν συγκεκριμένο κλάδο – τις τράπεζες – χωρίς συνταγματική βάση, χωρίς αναλογικότητα, και με κατάφωρη στρέβλωση θεμελιωδών αρχών της ισότητας και της χωρίς τις αρμοδιότητάς της εκτελεστικής εξουσίας.

Παραβίαση της Συνταγματικής Αρχής της Ισότητας (Άρθρο 28) Η πρόταση νόμου επιβάλλει ειδικό «έκτακτο τέλος» μόνο στα πιστωτικά ιδρύματα, που επωφελήθηκαν από την αύξηση των Βασικών Επιτοκίων από την ΕΚΤΚ χωρίς να τεκμηριώνει ότι υπάρχει αντικειμενικό και εύλογο κριτήριο διαφοροποίησης, υπάρχει αναλογικότητα μεταξύ του σκοπού και του μέτρου, τα πιστωτικά ιδρύματα βρίσκονται σε «ειδική προνομα-

κή κατάσταση» που να δικαιολογεί τον διακριτικό αυτό χειρισμό.

Στο κείμενο της πρότασης (Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 15) δηλώνεται ότι επιδιώκεται η «δίκαιη κατανομή βαρών» λόγω της άνοδου των επιτοκίων.

Αυτό δεν αποτελεί νομικά επαρκές και αντικειμενικό κριτήριο για την επιβολή ειδικού φόρου σε έναν μόνο τομέα της οικονομίας.

Η αύξηση των επιτοκίων είναι απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και επηρεάζει:

- ασφαλιστικές εταιρείες,
- επενδυτικά ταμεία,
- ομολογιακούς επενδυτές,
- επιχειρήσεις με ταμειακές τοποθετήσεις,

- το Δημόσιο, το οποίο επίσης ωφελείται από υψηλότερες αποδόσεις.

Επιβολή ειδικού φόρου μόνο στις τράπεζες παραβιάζει το άρθρο 28 του Συντάγματος, καθώς συνιστά άνισο και αυθαίρετο διαχωρισμό, χωρίς επαρκή αιτιολογία.

Παραβίαση της θεμελιώδους Αρχής της Φορολογικής Νομιμότητας και Προβλεψιμότητας.

Ο προτεινόμενος νόμος υπολογίζει το τέλος με βάση το «υπερβάλλον» καθαρό έσοδο από τόκους σε σύγκριση με το 2022. Έτσι δημιουργεί ένα εντελώς νέο, αυτοτελές, έκτακτο φορολογικό καθυστάς ad hoc, που δεν εντάσσεται στο γενικό πλαίσιο της φορολογίας εισοδήματος για τα έτη 2025-2026.

Επιπλέον, επιτρέπει στον Έφορο Φορολογίας να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο 150% εάν κρίνει ότι μετακυλιεται στους πελάτες (άρθρο 3(4)(α), σελ. 9) .

Αυτά καθιστούν τόσο το τέλος, όσο και το πρόστιμο: - μη προβλέψιμο, - μη αντικειμενικό, - ανοικτό σε καταχρηστική εφαρμογή, - ασύμβατο με το κράτος δικαίου, που απαιτεί φορολογία με σαφή και προβλέψιμα κριτήρια. Η υπέρμετρη και δυσανάλογη Διοικητική Ποινή χωρίς

νόμιμα, αντικειμενικά και προβλέψιμα κριτήρια, παραβιάζει τις συνταγματικές εγγυήσεις της δίκαιης διαδικασίας και ασφάλειας δικαίου σε επαχθές, (άρθρο 12 και 30 Σ).

Το (άρθρο 24 Σ) επιβάλλει όπως οι φόροι θεσπίζονται μέσω γενικών και καθολικών κανόνων, όχι στοχευμένων παρεμβάσεων εναντίον συγκεκριμένου κλάδου.

Παραβίαση της Αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών – Παρέμβαση στη νομισματική πολιτική:

Αυτή θεμελιώνεται ρητά (σελ. 1–2 του προοιμίου) στην άνοδο των επιτοκίων από ΕΚΤ και στο «πλεονάζον έσοδο» που στην πρόταση τεκμαίρεται ότι αποκόμισαν οι τράπεζες. Επιχειρεί έτσι να αντισταθμίσει αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας μέσω εθνικής νομοθετικής παρέμβασης, επωμίζοντας εισέρχεται σε πεδίο αποκλειστικής αρμοδιότητας της ΕΚΤ και της Ευρωζώνης.

Η Κύπρος, ως μέλος της Ευρωζώνης, καλείται να νομοθετεί για να αντισταθμίσει, ανατρέπει ή «διορθώνει» νομισματικές αποφάσεις της ΕΚΤ. Αυτό παραβιάζει:

Το Άρθρο 127 ΣΛΕΕ, την αρχή της υπεροχής του ενωσιακού δικαίου, (άρθρο 179 Σ), το (άρθρο 1β Σ) ως προς την ενσωμάτωση του κοινοτικού κεκτημένου.

Γι' αυτό η Βουλή δεν επιτρέπεται να φορολογεί για να «τιμωρήσει» τις επιπτώσεις της πολιτικής διακυμάνσης επιτοκίων της ΕΚΤ.

Παραβίαση της Αρχής της Αναλογικότητας – Αδικοαιολόγητη και υπέρμετρη επιβάρυνση.

Το τέλος επιβάλλεται με συντελεστή 20% επί συγκεκριμένου μέρους των καθαρών εσόδων, όχι των κερδών, σπριτζείται σε συγκριτικό έτος (2022) που δεν είναι αντιπροσωπευτικό, αγνοεί κινδύνους, προβλέψεις, κεφαλαιακές απαιτήσεις και κόστη χρηματοδότησης.

Η νομολογία απαγορεύει ως αντισυνταγματικά, φορολογικά μέτρα που οδηγούν σε δυσανάλογη ή «τιμωρητική»

επιβάρυνση μεμονωμένων οικονομικών φορέων.

Κρυπτο-ρυθμιστική παρέμβαση που με επίκληση φόρου, επιβάλλει ποινή. Στο άρθρο 3(4)(α), ο Έφορος Φορολογίας μπορεί να επιβάλει πρόσθετο πρόστιμο 150% εάν κρίνει ότι τράπεζα «μετακυλίει» κόστος στους πελάτες.

Ανεπίτρεπτη στοχοποίηση συγκεκριμένων κατηγοριών επιχειρήσεων: Το Ανώτατο Δικαστήριο έχει επανειλημμένα κρίνει ότι η Βουλή δεν μπορεί να θεσπίζει μέτρα που με τιμωρητικό χαρακτήρα, στρέφονται ad hominem σε συγκεκριμένο κλάδο, αφού δεν συνδέονται με γενικό δημοσιονομικό σκοπό. Τα Σχέδια που προαναφέρθηκαν ως αιτιολόγηση δεν συνιστούν επαρκή, κατά τη γνώμη μου, αιτιολογία τέτοιου σκοπού.

Εξάλλου, η Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 15) δηλώνει ως σκοπό «τη δίκαιη κατανομή των βαρών» (χωρίς αντίστοιχη πρόνοια στο κείμενο της Πρότασης) και την αντιμετώπιση των κερδών από την άνοδο επιτοκίων. Αυτό δεν είναι φορολογικός λόγος, αλλά πολιτική κρίση για τα επιχειρηματικά αποτελέσματα ενός συγκεκριμένου κλάδου.

Δεν επιτρέπεται στη Βουλή να νομοθετεί επειδή θεωρεί ότι ένας κλάδος είχε αυξημένα κέρδη.

Πλήρης έλλειψη νομικής βάσης για «αναδρομικό» φορολογικό υπολογισμό.

Ο μηχανισμός σύγκρισης ετών (2022 vs 2025/26), όπως προβλέπεται στο άρθρο 3(1) της Πρότασης νόμου (σελ. 6) (Άρθρο 24(3) Σ).

Η πρόταση υπονοεί αναδρομική αξιολόγηση προς σύγκριση, λογιστικών μεγεθών, παραβιάζοντας την αρχή της μη αναδρομικότητας της φορολογίας. Χωρίς τη μελέτη των θεμάτων που ορίζει προς υποβολή η Ε.Ε., δεν μπορεί να τεκμηριωθεί σχέση αιτιώδους συνάφειας μεταξύ αύξησης επιτοκίων και κέρδους, όπως αντίθετα και η ζημία από την αντίστοιχη μείωσή τους.

Ο Ρίκκος Μαρπουρίδης είναι δικηγόρος.

Παράκαμψη βέτο για προώθηση διαπραγματεύσεων υποψηφίων χωρών

Νέες μεθοδεύσεις Κομισιόν για Ουκρανία και Μολδαβία – Προσδοκίες από Τουρκία

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ

«Παράκαμψη» της διαδικασίας «ομόφωνης λήψης αποφάσεων» των 27 κρατών-μελών, για την προώθηση των διαπραγματευτικών κεφαλαίων των υποψηφίων χωρών, και δη της Ουκρανίας και της Μολδαβίας, δρομολογεί σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η Κομισιόν. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, η Κομισιόν κινεί τα νήματα, ώστε τα διαπραγματευτικά κεφάλαια της Ουκρανίας και της Μολδαβίας, να μπορούν να προωθηθούν σε τεχνοκρατικό επίπεδο, χωρίς να απαιτείται λήψη ομόφωνης πολιτικής απόφασης των «27», για επίσημο άνοιγμά τους. Με τον τρόπο αυτό, η Κομισιόν προσδοκά ότι θα ξεπεράσει την άσκηση βέτο από την Ουγγαρία, που κατά κανόνα μπλοκάρει την ενταξιακή διαδικασία της Ουκρανίας. Και προσβλέπει στη δημιουργία συνθηκών προώθησης της ευρωπαϊκής πορείας της υποψήφιας χώρας, η οποία επί του παρόντος τελεί υπό την «ομπρία» του εθνικιστή πρωθυπουργού της Ουγγαρίας, Βίκτορ Όρμπαν.

Αν και οι λόγοι για τους οποίους η Κομισιόν προσδοκά να παρακάμψει το βέτο της Ουγγαρίας είναι ευνόητοι, εντούτοις η διαδικασία που προωθεί, μέσα από μια «νέα μεθοδολογία»

Εκ των πραγμάτων δεν μπορεί να αποκλειστεί η Τουρκία, η οποία εδώ και χρόνια αναζητά τρόπους για να παρακάμψει το πολιτικό πλαίσιο λήψης ομόφωνων αποφάσεων των «27» και συνάμα το βέτο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

εναρμόνισης του ευρωπαϊκού κεκτημένου της Ουκρανίας και της Μολδαβίας σε τεχνοκρατικό επίπεδο, χωρίς προηγούμενη πολιτική απόφαση των «27» για επίσημο άνοιγμα διαπραγματευτικών κεφαλαίων, τείνει να δημιουργήσει ένα επικίνδυνο προηγούμενο. Και εκ των πραγμάτων δεν μπορεί να αποκλείσει κι άλλες υποψήφιες χώρες, οι οποίες έχουν ανάλογες βλέψεις.

Όπως για παράδειγμα, την Τουρκία, η οποία εδώ και χρόνια αναζητά τρόπους για να παρακάμψει το πολιτικό πλαίσιο λήψης ομόφωνων αποφάσεων των «27» και συνάμα το βέτο της Κυπριακής Δημοκρατίας, προκειμένου να προωθήσει 14 διαπραγματευτικά κεφάλαια τα οποία έχουν παγώσει λόγω ανεκπλήρωτων κυπριγενών υποχρεώσεων.

Η αρμόδια επιτροπός Διεύθυνσης, Μάρτα Κος, επιβεβαίωσε τις προθέσεις της Κομισιόν για μια τεχνοκρατική διαδικασία προώθησης των διαπραγματευτικών κεφαλαίων της Ουκρανίας και της Μολδαβίας, χωρίς επίσημη πολιτική απόφαση των 27 κρατών-μελών. Ανέφερε ότι η Κομισιόν προσβλέπει στην εξασφάλιση των απαραίτητων όρων εντολής, κάτι όμως που επίσης θα πρέπει να τύχει της έγκρισης των «27». Και κατά συνέπεια, δεν μπορεί να θεωρείται εύκολο εγχείρημα.

Κοινοτικοί κύκλοι έλεγαν πάντως στην «Κ» ότι η εν λόγω ιδέα της Κομισιόν, για μια «άτυπη παράκαμψη του βέτο» των κρατών-μελών, συγκεντρώνει μεγαλύτερες πιθανότητες αποδοχής από την πρόταση που είχε υποβάλει ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αντόνιο Κόστα. Ο κ. Κόστα είχε εισηγηθεί την «κατάργηση» του δικαιώματος βέτο των «27» και την υποκατάσταση της λήψης ομόφωνων αποφάσεων με ένα σύστημα ενισχυμένης ειδικής πλειοψηφίας για το άνοιγμα των θεματικών διαπραγματευτικών κεφαλαίων. Κάτι που εννοούν η Γερμανία και μεγάλη ομάδα κρατών-μελών, αλλά απορρίπτουν αρκετά άλλα κράτη της Ε.Ε., περιλαμβανομένης και της Κυπριακής Δημοκρατίας, για ευνόητους λόγους.

φάσεων με ένα σύστημα ενισχυμένης ειδικής πλειοψηφίας για το άνοιγμα των θεματικών διαπραγματευτικών κεφαλαίων. Κάτι που εννοούν η Γερμανία και μεγάλη ομάδα κρατών-μελών, αλλά απορρίπτουν αρκετά άλλα κράτη της Ε.Ε., περιλαμβανομένης και της Κυπριακής Δημοκρατίας, για ευνόητους λόγους.

Η «νέα μεθοδολογία»

Όπως εξήγησε στην «Κ» πηγή της Ε.Ε., η Κομισιόν προσδοκά ότι με βάση τη «νέα μεθοδολογία» που προωθούν οι Βρυξέλλες, οι 6 θεματικές ενότητες που περιλαμβάνουν συνολικά 35 διαπραγματευτικά κεφάλαια, θα μπορούν να τυγχάνουν διαπραγματεύσεων σε «τεχνοκρατικό επίπεδο» από την Ουκρανία και τη Μολδαβία, χωρίς να έχει ληφθεί πολιτική απόφαση, σε επίπεδο διακυβερνητικής διάσκεψης από τα κράτη-μέλη, για επίσημο άνοιγμα των διαπραγματευτικών κεφαλαίων. Άρα, η ενταξιακή διαδικασία και η εναρμόνι-

Η Άγκυρα ζήτησε ενημέρωση γύρω από τις προθέσεις της Κομισιόν για τα κεφάλαια της Ουκρανίας και της Μολδαβίας, με την προσδοκία ότι θα μπορούσε να έχει ανάλογη εφαρμογή και στην περίπτωση της Τουρκίας.

ση των δύο χωρών με το κεκτημένο, θα προωθείται μεν ουσιαστικά σε όλο της το εύρος, αλλά όχι και τυπικά, καθώς θα απαιτείται ομόφωνη απόφαση των «27», τόσο για το άνοιγμα όσο και για το κλείσιμο της διαπραγματεύσεως.

Το στίγμα των προθέσεων της Κομισιόν, αντανακλάται και μέσα από τις τοποθετήσεις

της επιτροπής Μάρτα Κος, η οποία αν και απέφυγε να γίνει απολύτως συγκεκριμένη, εντούτοις κατέθεσε τη γραμμή σκέψης της Κομισιόν, μιλώντας στην Επιτροπή Εξωτερικών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (αρχές Νοεμβρίου). Απαντώντας σε ερώτηση του ευρωβουλευτή του ΑΚΕΛ, Γιώργου Γεωργίου, η επιτροπός

Διεύθυνσης, ήταν αρκούντως αποκαλυπτική. Ανέφερε χαρακτηριστικά ότι: «Εάν θέλουμε να προχωρήσουμε (σ.σ. στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Ουκρανίας και της Μολδαβίας), πρέπει να σκεφτούμε, κατά πόσον είναι πραγματικά απαραίτητο, σε όλα αυτά τα 150 βήματα που απαιτούνται, σε όλη την πορεία της ενταξιακής διαδικασίας, να λαμβάνουμε αποφάσεις με ομοφωνία». Σημείωσε μεν ότι η ίδια υποστηρίζει ότι «πρέπει να μείνουμε προσκολλημένοι στην ομοφωνία, κατά την παραχώρηση του καθεστώτος (σ.σ. μιας υποψήφιας χώρας – δηλαδή κατά την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων) και κατά την ολοκλήρωση (σ.σ. της ενταξιακής διαδικασίας)». Αλλά, εν συνεχεία, διερωτήθηκε, εάν αυτή η διαδικασία, πρέπει να απαιτείται «για να στείλουμε μια απλή επιστολή». Και σημείωσε ότι «μια από τις λύσεις που θα μπορούσαν να διευκολύνουν το άνοιγμα της πρώτης θεματικής ή όλων των θεματικών (clusters) για την Ουκρανία και τη Μολδαβία, θα ήταν να λάβουμε ως Κομισιόν, όρους εντολής από το Συμβούλιο, ότι μπορούμε να προχωρήσουμε στο τεχνοκρατικό επίπεδο (working level). Ελπίζω ότι μπορούμε μαζί με την προεδρία να φτάσουμε σε αυτή τη συμφωνία, σε τεχνοκρατικό επίπεδο, να μπορούμε να προχωρήσουμε θεματικά με θεματικά και όταν όλες οι προϋποθέσεις θα εκπληρωθούν, τότε θα ανοίγουν και επισήμως», τα διαπραγματευτικά κεφάλαια, επεσήμανε η επιτροπός Διεύθυνσης Μάρτα Κος.

Στάση αναμονής από Άγκυρα

Η κινητοποίηση της Κομισιόν προκειμένου να παρακάμψει (χωρίς βεβαίως να καταργεί) τη λήψη ομόφωνων αποφάσεων των «27» για την προώθηση των θεματικών των διαπραγματευτικών κεφαλαίων της Ουκρανίας και της Μολδαβίας, παρακολουθείται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον από το ΥΠΕΞ της Τουρκίας. Πηγή στην έδρα της Ε.Ε. ανέφερε ότι η Άγκυρα ζήτησε ενημέρωση γύρω από τις προθέσεις της Κομισιόν, θεωρώντας ότι μια ενδεχόμενη προώθηση των διαπραγματευτικών κεφαλαίων της Ουκρανίας και της Μολδαβίας, σε τεχνοκρατικό επίπεδο, χωρίς προηγούμενη πολιτική απόφαση για επίσημο άνοιγμά τους από τα 27 κράτη-μέλη, θα μπορούσε να τύχει ανάλογης εφαρμογής και στην περίπτωση της Τουρκίας. Ωστε να παρακαμφθεί και προς όφελος της Τουρκίας η απαραίτητη ομόφωνη πολιτική απόφαση των «27», για άνοιγμα διαπραγματευτικών κεφαλαίων. Υπενθυμίζεται ότι 8 διαπραγματευτικά κεφάλαια της Τουρκίας έχουν παγώσει με ευρωπαϊκή ομόφωνη απόφαση (2006) και άλλα 6 διαπραγματευτικά κεφάλαια της χώρας, με μονομερή απόφαση της Κυπριακής Δημοκρατίας (2009), καθώς μεταξύ άλλων, η Άγκυρα δεν εξομαλύνει τις σχέσεις της με τη Λευκωσία και δεν ανοίγει τα λιμάνια της προς την Κυπριακή Δημοκρατία, αποκλίνοντας από τις κυπριγενείς υποχρεώσεις που έχει αναλάβει έναντι της Ε.Ε.

online

Στεγαστικό δάνειο

πιο γρήγορα από ποτέ!

Αίτηση 24/7 από οπουδήποτε

Απάντηση εντός 24 ωρών

Μάθε online τη δόση σου και πόσα μπορείς να δανειστείς

Μετρά στο σχέδιο

pronom!a

Τράπεζα Κύπρου

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Προειδοποίηση:

Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της. Υπάρχουν χρεώσεις εάν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Σε περίπτωση κυμαινόμενου επιτοκίου το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

Υπό κράτηση η Φεντερίκα Μογκερίνι μετά από έφοδο για απάτη

Υπό κράτηση από τις βελγικές Αρχές βρίσκεται η πρώην ύπατη εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας και νυν πρύτανης του Κολεγίου της Ευρώπης, Φεντερίκα Μογκερίνι, στο πλαίσιο ερευνών για ενδεχόμενη απάτη που σχετίζεται με διαχείριση ευρωπαϊκών κονδυλίων σε προγράμματα κατάρτισης διπλωματών, μετέδωσε η βελγική Le Soir.

Η Μογκερίνι διυθύνει την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EY-ED) από το 2014 έως το 2019.

Υπενθυμίζεται ότι στο πλαίσιο της ίδιας έρευνας, οι βελγικές αρχές προχώρησαν στη σύλληψη τριών ατόμων. Ανάμεσα σε αυτά τα τρία άτομα είναι και η Μογκερίνι.

Υπό έρευνα το πρόγραμμα «Ευρωπαϊκή Διπλωματική Ακαδημία»

Οι βελγικές αρχές ερευνούν την «Ευρωπαϊκή Διπλωματική Ακαδημία», ένα

πρόγραμμα κατάρτισης για νέους διπλωμάτες από τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. Σημειώνεται ότι η Μογκερίνι είναι διευθύντρια της Ακαδημίας από το 2022.

Συνελήφθη, επίσης, σύμφωνα με το Euractiv, ο υψηλόβαθμος αξιωματούχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Στέφανο Σανίνο. Ο Σανίνο είχε διατελέσει γενικός γραμματέας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης υπό τη Μογκερίνι, κατά την περίοδο που δημιουργήθηκε η Διπλωματική Ακαδημία, το πρόγραμμα δηλαδή το οποίο έχουν θέσει στο επίκεντρό τους οι έρευνες των Αρχών. Η υπόθεση αφορά την Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης της Ε.Ε. (EEAS) και το Κολέγιο της Ευρώπης.

Οι έρευνες –που πραγματοποιήθηκαν κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (EPPO) και εγκρίθηκαν από τον ανακριτή και την Ομοσπονδιακή Αστυνομία του Βελγίου– έγιναν

Διερευνάται πιθανή απάτη σε ευρωπαϊκά κονδύλια – Υπό κράτηση και ο υψηλόβαθμος αξιωματούχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Στέφανο Σανίνο.

στα γραφεία της EEAS στις Βρυξέλλες, σε κτίρια του Κολεγίου της Ευρώπης στην Μπριζ, καθώς και σε ιδιωτικές κατοικίες, σύμφωνα με ανακοίνωση της EPPO. Στις έρευνες συμμετέχει και η υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης της Ε.Ε., OLAF.

Όπως αναφέρει το Euractiv, η EEAS και το Κολέγιο της Ευρώπης είναι δύο θεσμοί άμεσα συνδεδεμένοι με την ευρωπαϊκή διπλωματική εκπαίδευση.

Οι βελγικές αρχές ερευνούν το πρόγραμμα κατάρτισης για νέους διπλωμάτες, «Ευρωπαϊκή Διπλωματική Ακαδημία».

Πηγές του Euractiv στις Βρυξέλλες σημειώνουν ότι οι έρευνες της EPPO είναι ιδιαίτερα αυστηρές και συχνά οδηγούν σε απτά αποτελέσματα όταν πρόκειται για οικονομικές υποθέσεις που αφορούν ευρωπαϊκή χρηματοδότηση.

Το Κολέγιο της Ευρώπης, που ιδρύθηκε το 1949, θεωρείται το «φυτώριο» της Ε.Ε. για διπλωμάτες και δημόσιους λειτουργούς, με αποφοίτους που περιλαμβάνουν κορυφαίους πολιτικούς και αξιωματούχους των ευρωπαϊκών θεσμών.

Η Κομισιόν επιβεβαίωσε ότι αστυνομικές δυνάμεις βρέθηκαν την Τρίτη στα κτίρια της EYED, στο πλαίσιο της εν εξελίξει έρευνας για δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης θητείας. Από την Κομισιόν αρνήθηκαν να δώσουν περαιτέρω πληροφορίες, καθώς η έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη.

Το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του ξενοδοχείου Βεργεγάρια στον Πρόδρομο, με βάση τα σημερινά δεδομένα, τοποθετείται στο 2029, ωστόσο έχουν τεθεί δύο σημαντικά ορόσημα για το 2026, τα οποία και θα καθορίσουν την πορεία της συνολικής αναγέννησής του.

Με την επίσημη έναρξη της λειτουργίας του χθες, το The Landmark Nicosia, Autograph Collection, αναμένεται να συμβάλει ουσιαστικά στη στήριξη της Κυπριακής Προεδρίας, έχοντας ήδη εξασφαλίσει σημαντικές ομαδικές κρατήσεις από φορείς τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού.

Της **ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**

Με ταχείς και εντατικούς ρυθμούς προχωρά η ανέγερση νέων ξενοδοχειακών μονάδων στην Κύπρο. Μεγάλοι ξενοδοχειακοί όμιλοι ετοιμάζονται να ανοίξουν τις πόρτες τους και να υποδεχθούν το κοινό το 2026. Τα μεγάλα ξενοδοχεία που βρίσκονται προ των πυλών ανεγείρονται σε όλες τις επαρχίες, με τη Λευκωσία και τη Λάρνακα να συγκεντρώνουν τη μερίδα του λέοντος.

Σε αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος προχωρούν και τα ορεινά θέρετρα, με νέες σύγχρονες ξενοδοχειακές μονάδες να δημιουργούνται σε δημοφιλείς ορεινές κοινότητες, προσφέροντας ποιοτικές επιλογές διαμονής και προσελκύοντας επισκέπτες όλο τον χρόνο. Οι νέες υποδομές υπόσχονται να ενισχύσουν τον ορεινό τουρισμό, να αναζωογονήσουν τις τοπικές οικονομίες και να μετατρέψουν τα ορεινά σε ένα πιο ανταγωνιστικό τουριστικό περιβάλλον.

Σύμφωνα με αρμόδιες πηγές από το υπουργείο Τουρισμού, που μίλησαν στην «Κ», αυτή τη στιγμή βρίσκονται υπό ανέγερση περίπου είκοσι νέες ξενοδοχειακές μονάδες σε ολόκληρη την Κύπρο, γεγονός που επιβεβαιώνει τη δυναμική αναπτυξιακή τροχιά του τουριστικού τομέα.

Οι υπό ανάπτυξη επιχειρήσεις βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο κατασκευής και αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2026, ενισχύοντας σημαντικά τη συνολική δυναμικότητα του ξενοδοχειακού χάρτη της χώρας. Συνολικά, οι νέες αυτές μονάδες εκτιμάται ότι θα προσφέρουν περίπου πέντε χιλιάδες επιπλέον κλίνες στον κλάδο.

Η γεωγραφική κατανομή των νέων ξενοδοχειακών έργων καλύπτει όλες τις επαρχίες, με ιδιαίτερη συγκέντρωση σε τουριστικά κέντρα, παρατικές περιοχές αλλά και την πρωτεύουσα, γεγονός που καταδεικνύει τη διεύρυνση του τουριστικού ενδιαφέροντος πέραν των παραδοσιακών προορισμών.

Η Λευκωσία

Λίγο πριν κλείσει το 2025, έκανε την είσοδό του στην κυπριακή αγορά το The Landmark Nicosia, Autograph Collection, το οποίο εγκαταστάθηκε χθες. Η πολυαναμενόμενη άφιξη στην καρδιά της πρωτεύουσας από την εταιρεία MHV Mediterranean Hospitality Venture διαθέτει 265 δωμάτια και 18 σουίτες, εσωτερική και εξωτερικές πισίνες, spa, wellness και fitness facilities, padel και tennis courts, luxury boutiques και γκαλερί. Το νέο

ξενοδοχείο της Λευκωσίας διαθέτει ακόμα σύγχρονα γήπεδα paddle και τένις, το exclusive Sole Spa, στον ημιώροφο, με τις διάσπες προσωποποιημένες θεραπείες του, καθώς και ένα προσεγγμένο beauty salon στο ισόγειο.

Όπως μας αναφέρθηκε από την MHV Mediterranean Hospitality Venture, το ξενοδοχείο είναι σε πλήρη ετοιμότητα για την Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Κύπρο το πρώτο εξάμηνο του 2026. Πιο συγκεκριμένα, το προσωπικό του ξενοδοχείου έχει αρχίσει από τις αρχές Ιουνίου ειδικά εκπαιδευτικά σεμινάρια με συμβούλους της Marriott, με στόχο να παρέχει τα υψηλότερα επίπεδα υπηρεσιών με βάση τα παγκόσμια επίπεδα του brand «Autograph Collection».

Το The Landmark Nicosia έχει ήδη εξασφαλίσει σημαντικό αριθμό ομαδικών κρατήσεων από εγκώριους και διενδείς οργανισμούς για την Κυπριακή Προεδρία και αρκετές κρατήσεις μέσω των καναλιών της Marriott.

Την ίδια ώρα η MHV προχωρά με την ανακαίνιση του πρώην ξενοδοχείου Holiday Inn, το οποίο σύμφωνα με τον προγραμματισμό θα ολοκληρωθεί το 2026.

Παράλληλα, στην πρωτεύουσα αναμένεται να λειτουργήσει το 2026 το Maralia Hotel, έξω από τα Ενετικά Τείχη της Λευκωσίας, το οποίο θα είναι δυο αστέρων και 40 δωματίων. Το ξενοδοχείο που ανήκει σε Ισραηλινό ιδιοκτήτη βρίσκεται στην τελική ευθεία ανέγερσής του.

Δυναμική είσοδο στην αγορά της Λευκωσίας επιχειρεί και η ισραηλινή εταιρεία Fattal Hotels Group. Συγκεκριμένα, ο όμιλος Leonardo Hotels που ανήκει στην εταιρεία Fattal προγραμματίζει το 2026 το άνοιγμα του Leonardo Boutique Hotel Venetian Nicosia, ένα εκλεπτυσμένο boutique ξενοδοχείο στην καρδιά της πρωτεύουσας, με στόχο να ενισχύσει περαιτέρω την παρουσία του brand στην Κύπρο. Επιπλέον, ο όμιλος το 2027 αναμένεται να ολοκληρώσει το ξενοδοχείο NYX Hotel Nicosia, ένα μπουτίκ ξενοδοχείο 14 ορόφων και 198 δωματίων που θα ανεγερθεί στο κτίριο της πρώην Λαϊκής στη Λεωφόρο Μακαρίου, με εμβαδόν 5.600 τ.μ.

Η Λάρνακα

Η αναβίωση του Palm Beach Resort με επιδιώξη να δημιουργηθεί ένα πρότζεκτ που θα αλλάξει το ύψος του τουριστικού προϊόντος στη Λάρνακα θα πάρει σάρκα και οστά το 2026. Η επένδυση ύψους €110 εκατ. από την ισ-

Ξενοδοχειακό «μπουμ» με 20 μονάδες και 5.000 κλίνες

Ποια τουριστικά καταλύματα ανοίγουν το 2026, σε ποιες επαρχίες συγκεντρώνεται η μερίδα του λέοντος και πώς αναμένεται να αναβαθμίσουν το τουριστικό προϊόν

Σε υψηλά επίπεδα κινούνται οι αιτήσεις αδειοδότησης νέων ξενοδοχειακών μονάδων στις επαρχίες Λάρνακας και Λευκωσίας – Αναnevώνεται η ξενοδοχειακή βιομηχανία της Κύπρου καθώς και υφιστάμενες μονάδες προχωρούν σε ανακαινίσεις.

ραπλινών συμφερόντων εταιρεία Premium Access Cyprus και τη Thanos Hospitality Services αναμένεται να μετατρέψει το ιστορικό ξενοδοχείο Palm Beach Resort σε ένα resort υψηλών προδιαγραφών με σημαντικά οφέλη στην επαρχία Λάρνακας και στις εταιρείες που δραστηριοποιούνται εκεί.

Το συγκεκριμένο γκχείρημα δεν θα αποτελεί μόνο ένα ξενοδοχείο αλλά διευρυμένες υπηρεσίες όπως γήπεδα διαφορετικών αθλημάτων, εσωτερικές και εξωτερικές πισίνες, υπερσύγχρονο γυμναστήριο, παιδότοπο, πολυτελείς ιδιόγειες ιδιωτικές κατοικίες, πύργο με διαμερίσματα για ιδιοκατοίκηση, χώρους υψηλής γαστρονομίας, χώρους ψυχαγωγίας, κέντρο ευεξίας για στην

μέες χαλάρωσης, καθώς κι ένα πανέμορφο παραλιακό μέτωπο με πλείαδα δραστηριοτήτων και θαλάσσιων σπορ. Επιπρόσθετα, στη Λάρνακα βρίσκεται σε εξέλιξη και η κατασκευή του ξενοδοχείου St. Lazarus Hotel, επίσης κατηγορίας boutique, το οποίο αναμένεται να ενισχύσει την τουριστική δυναμική της περιοχής. Σε φάση αναμονής για τις τελικές εγκρίσεις από τις αρμόδιες αρχές βρίσκεται και το Parayalia Hotel, το οποίο θα αποτελέσει το πρώτο ξενοδοχείο εντός των ορίων του Δήμου Δρομολαζιάς - Μενεού και θα φέρει την κατηγορία τεσσάρων αστέρων.

Η Πάφος

Στην Πάφο το καλοκαίρι του 2026 αναμένεται ότι θα ανοίξει τις πύλες του το Nalu Latchi Leonardo Limited Edition. Σύμφωνα με τον προγραμματισμό του ομίλου Leonardo Hotels το ξενοδοχείο θα είναι πολυτελείας και αναμένεται να αποτελέσει μία από τις σημαντικότερες ξενοδοχειακές αναπτύξεις των τελευταίων ετών.

Η Αμμοχώστος

Δυο υπερπολυτελή ξενοδοχεία βρίσκονται στα σκαριά στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου, και προγραμματίζεται να ανοίξουν τις πόρτες τους το 2026. Πρόκειται για το ξενοδοχείο πέντε αστέρων The Nines επί της λε-

ωφόρου Νησί στην Αγία Νάπα και το νέο ξενοδοχείο πέντε αστέρων Sunrise Emerald, στον Πρωτάρα.

Η Λεμεσός

Στη Λεμεσό σημειώθηκαν σημαντικές ανακαινίσεις σε σειρά ξενοδοχειακών μονάδων πέντε αστέρων, συμβάλλοντας στην αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος. Ειδικότερα πρόκειται για τις ανακαινίσεις των ξενοδοχείων Amathus Beach Hotel, St Raphael Resort και Columbia Beach Resort στο Πισοσύρι.

Στα ορεινά

Σε ρυθμούς αναβάθμισης βρίσκονται και τα ορεινά τουριστικά θέρετρα της Κύπρου. Το Tree Hotel στις Πλάτρες αποτελεί μια νέα ξενοδοχειακή μονάδα, η οποία βρίσκεται σε φάση ολοκλήρωσης και αναμένεται το 2026 να ανοίξει τις πόρτες του προς τους επισκέπτες. Το έργο αφορά στην κατασκευή και λειτουργία ξενοδοχείου, δυναμικότητας 134 κλινών. Η ξενοδοχειακή μονάδα Tree Hotel, η οποία αναμένεται να ανεγερθεί στην κοινότητα Πάνω Πλατρών, θα αποτελείται από ένα κεντρικό κτίριο και 67 καμπίνες διαμονής πελατών, οι οποίες θα χωροθετηθούν διάσπαρτα στον χώρο ανάπτυξης, ανάμεσα στα υφιστάμενα δέντρα.

Σε εξέλιξη βρίσκονται οι εργασίες συντήρησης και ανακαινίσεων του ιστορικού τερματικού θερέτρου της Κύπρου, του ξενοδοχείου Βεργεγάρια στον Πρόδρομο. Ειδικότερα, σύμφωνα με την εταιρεία ανάπτυξης οικιστικών και εμπορικών ακινήτων bbf, που ανέλαβε την αναβίωση και αναγέννηση του ξενοδοχείου, το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του έργου, με βάση τα σημερινά δεδομένα, τοποθετείται στο 2029. Ωστόσο, όπως μας ξεκαθάρισε η bbf, έχουν τεθεί δύο ιδιαίτερα σημαντικά ορόσημα για τα μέσα του 2026, τα οποία και θα καθορίσουν την πορεία της συνολικής αναγέννησης του Βεργεγάρια. Πρώτο είναι η ολοκλήρωση όλων των εργασιών που αφορούν τη στατική και αντισεισμική αναβάθμιση του διατηρητέου κτιρίου και η πλήρης αντικατάσταση της κλιμακίων οροφής, με την αφαίρεση του παλαιού μεταλλικού σκελετού και την εγκατάσταση νέου, καθώς και την τοποθέτηση νέων κεραμιδιών σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις αισθητικές κατευθύνσεις του Τμήματος Πολοδοδομίας. Αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη η τέταρτη φάση επιδιωρθώσεων/στατικής αναβάθμισης του υφιστάμενου διατηρητέου κτιρίου του ξενοδοχείου, οι οποίες έχουν ξεκινήσει το 2022.

Η αναβίωση του Βεργεγάρια αναμένεται να έχει βαθύ και πολυδιάστατο αντίκτυπο τόσο στην κοινότητα του Προδρόμου όσο και στην ευρύτερη περιοχή του Τροόδους καθώς έχει τη δυνατότητα να λειτουργήσει ως καταλύτης για την αναζωογόνηση του Προδρόμου, επαναφέροντας στο χαώρι ζωντάνια, οικονομική δραστηριότητα και προοπτικές.

Αγκάθι η αδειοδότηση

Η διαδικασία αδειοδότησης παραμένει μια πρόκληση για τον ξενοδοχειακό κλάδο στην Κύπρο, προκαλώντας καθυστερήσεις στον σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων και δράσεων που αφορούν την ανάπτυξη της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Κύπρο το πρώτο εξάμηνο του 2026. Ενδεικτικό της προβληματικής αυτής κατάστασης είναι ότι μόνο το 19% των ξενοδοχείων, σύνολο 136 τουριστικά καταλύματα, διαθέτουν άδειες λειτουργίας από το υπουργείο Τουρισμού. Ειδικότερα, από τα τις 720 τουριστικές μονάδες που λειτουργούν σήμερα, μόνο οι 136 είναι αδειοδοτημένες. Στην επαρχία Λευκωσίας οι αδειοδοτημένες μονάδες περιορίζονται στις 22, στην επαρχία Πάφου στις 28, στη Λεμεσό 39, στη Λάρνακα 36 και στην επαρχία Αμμοχώστου 14.

Τα ρεκόρ

Στο μεταξύ, δυο διαφορετικοί ρεκόρ σημείωσε ο τουριστικός τομέας στην Κύπρο τις τελευταίες μέρες, αποδεικνύοντας ότι παρά τις προκλήσεις παραμένει ανθεκτικός. Πιο συγκεκριμένα, η επιβατική κίνηση των κυπριακών αεροδρομίων έφτασε τα 13 εκατομμύρια για πρώτη φορά στα χρονικά. Σύμφωνα με την Hermes Airports, από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα οι επιβάτες στους αερολιμένες της Κύπρου ανήλθαν στα 13 εκατομμύρια αναχωρώντες και αφινοκνόμενους, καταγράφοντας 160 δρομολόγια από 60 αεροπορικές εταιρείες σε 41 χώρες. Παράλληλα, αύξησε 10,1% κατέγραψαν τα έσοδα από τον τουρισμό τον Σεπτέμβριο 2025, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου χρόνου, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Έρευνας Ταξιδιωτών, που δημοσιεύει η Στατιστική Υπηρεσία. Συγκεκριμένα, τα έσοδα από τον τουρισμό τον Σεπτέμβριο ανήλθαν σε €499,9 εκατ., σε σύγκριση με €454,1 εκατ. τον Σεπτέμβριο 2024. Για την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2025 τα έσοδα από τον τουρισμό υπολογίζονται σε €2.972,8 εκατ. σε σύγκριση με €2.575,9 εκατ. τον αντίστοιχη περίοδο του 2024, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 15,4%.

Προβληματισμός για τις ημέρες τηλεργασίας στο Δημόσιο

Η Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής συζητάει χθες Τρίτη την αναπομπή του νόμου για τηλεργασία στο Δημόσιο. Η αναπομπή έγινε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αφού θεωρήθηκε ότι με τον περιορισμό των ημερών τηλεργασίας η Βουλή παρεμβαίνει στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας.

Όπως αναφέρθηκε, η αναπομπή έγινε γιατί η τροπολογία του ΔΗΣΥ που ψηφίστηκε «συνιστά επέμβαση της νομοθετικής εξουσίας στην αρμοδιότητα του Υπουργικού Συμβουλίου, κάτι που αντικείται στις διατάξεις του Συντάγματος. Ειδικότερα, υπογραμμίζεται ότι η ρύθμιση που επιδιώχθηκε, εν προκειμένω, με την τροπολογία κρίνεται ότι συνιστά αθέμιτη επέμβαση στο πεδίο δράσης της εκτελεστικής εξουσίας και, ως εκ τούτου, συνιστά παραβίαση της αρχής της διάκρισης των εξουσιών», αναφέρει ο ΠΓΔ.

Η τροπολογία του ΔΗΣΥ

Η τροπολογία του ΔΗΣΥ στη νομοθεσία που είχε εγκριθεί από την

Ολομέλεια περιορίζει σε τέσσερις τον μέγιστο αριθμό ημερών τηλεργασίας ανά μήνα.

Στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή τέθηκε θέμα «διάκρισης εξουσιών» και πιθανής παραβίασής της, μετά τις ενστάσεις της Νομικής Υπηρεσίας λόγω του ότι η τροπολογία που θέτει ανώτατο αριθμό ημερών τηλεργασίας περιορίζει την εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο βάσει της νομοθεσίας έχει την αρμοδιότητα να αποφασίζει.

Από πλευράς υπουργείου Οικονομικών, τονίστηκε ότι ο λόγος για τον οποίο η σχετική ευχέρεια αφέθηκε στο Υπουργικό ήταν για να υπάρχει δυνατότητα, ανάλογα με τα αποτελέσματα της εφαρμογής, είτε να διευρυνθεί ο αριθμός είτε να περιοριστεί ο αριθμός των ημερών τηλεργασίας.

Σημειώθηκε επίσης ότι η πρόθεση είναι να είναι ο ίδιος αριθμός για όλους τους υπαλλήλους για να μην υπάρχουν ανισότητες. Αναφέρθηκε ακόμα η πίεση χρόνου που υπάρχει, λόγω του γεγονό-

Η αναπομπή από τον ΠΓΔ έγινε γιατί η τροπολογία του ΔΗΣΥ θεωρείται ότι «συνιστά επέμβαση της νομοθετικής εξουσίας στην αρμοδιότητα του Υπουργικού Συμβουλίου, κάτι που αντικείται στις διατάξεις του Συντάγματος».

τος ότι ο σχετικός νόμος περιλαμβάνεται στα ορόσημα του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Τελική τοποθέτηση στην Ολομέλεια

Ο βουλευτής του ΔΗΣΥ, Ονούφριος Κουλλά, ανέφερε ότι η αντίδραση περί παρεμβάσης στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας είναι υπερβολική σε διάφορες περιπτώσεις. Την ίδια

ώρα, προειδοποίησε ότι υπάρχει κίνδυνος όταν επαφίεται στο Υπουργικό να υπάρχουν πείσεις από υπαλλήλους σε διαφορετικά τμήματα για περισσότερες ημέρες. Πρόσθεσε ότι ο ανώτατος αριθμός τηλεργασίας θα πρέπει να ισχύει παγκύπρια.

Από την πλευρά του ΑΚΕΛ, ο βουλευτής Ανδρέας Καυκαλίας υπενθύμισε ότι το κόμμα δεν είχε στηρίξει την τροπολογία για καθορισμό ανώτατων ημερών, όχι για συνταγματικούς λόγους, αλλά για πρακτικά ζητήματα και για τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε περίπτωσης εργαζομένων που ενδέχεται να χρειαστεί περισσότερες ημέρες τηλεργασίας, όπως σε περίπτωση ασθένειας ή αναπηρίας.

Ο κ. Καυκαλίας σημείωσε ότι θα ήταν πολιτικά πιο ορθόδοξο αν δεν ψηφιζόταν το πλαίσιο τηλεργασίας, αντί να δημιουργούνται –μέσα από τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις– προβλήματα για άτομα με αναπηρίες ή εργαζόμενους που αντιμετωπίζουν σοβαρά ζητήματα υγείας.

Ο βουλευτής του ΑΚΕΛ, Άριστος Δα-

μάνου, είπε ότι είναι κρίμα να οδηγείται το θέμα σε αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο εξαιτίας ενός ζητήματος «τόσο μικρού».

Οι βουλευτές ανέφεραν ότι θα λάβουν την τελική τους απόφαση κατά την τοποθέτησή τους στην Ολομέλεια, την Πέμπτη.

Οι αλλαγές που συζητήθηκαν

Τη Δευτέρα, μετά τη συζήτηση στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής, η πρόεδρος της Επιτροπής, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, είπε ότι το ευέλικτο ωράριο με το νομοσχέδιο θα επεκταθεί στις δύο ώρες, ενώ ζητείται αναπλήρωση των ωρών εργασίας σε άλλη ημέρα, όπως είχε.

Πρόσθεσε ότι οι κανονισμοί θα οδηγηθούν στην Ολομέλεια, ενώ εκπρόσωπος του υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι θα υπάρξουν κάποιες μικρές αλλαγές στο νομοσχέδιο το οποίο προβλέπει εφαρμογή των κανονισμών την 1η Φεβρουαρίου του 2026.

Εκπρόσωπος του ΥΠΟΙΚ ανέφερε ότι

Εφηβοι επενδυτές εισέρχονται στη Wall Street

Αυξήθηκαν κατά 77% σε διάστημα μόλις δύο ετών οι συναλλαγές από ανηλίκους

Μια νέα τάση διαμορφώνεται στις χρηματοπιστωτικές αγορές, καθώς οι εκπρόσωποι της γενιάς Z (Gen Z) εισέρχονται δυναμικά στον κόσμο των επενδύσεων, αμφισβητώντας το παραδοσιακό μοντέλο της αργής και σταδιακής αποταμίευσης των προγόνων τους. Με την ενθάρρυνση των γονέων τους, την ευκολία που τους προσφέρουν οι ψηφιακές πλατφόρμες και την αυξημένη εκπαίδευση, οι νέοι όχι μόνο παρακολουθούν τις αγορές αλλά συμμετέχουν ενεργά σε αυτές, θέτοντας άμεσους αλλά και μακροπρόθεσμους στόχους, όπως η εξοικονόμηση για την αγορά ενός μελλοντικού σπιτιού ή ακόμη και η συνταξιοδότηση. Σύμφωνα με έρευνα του 2024 της Charles Schwab, οι επενδυτές της Gen Z δήλωσαν ότι άρχισαν να επενδύουν κατά μέσον όρο στην ηλικία των 19 ετών, έξι χρόνια νωρίτερα δηλαδή από τον μέσο όρο των Millennials. Η πλατφόρμα Greenlight π.χ., η οποία επιτρέπει σε ανηλίκους να επενδύουν με τη συγκατάθεση των γονέων τους, κατέγραψε αύξηση 77% στις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν από ανηλίκους σε διάστημα μόλις δύο ετών.

Η Μίχου Πόουπ λόγω χάριν δεν μπορεί ακόμη να ψηφίσει ή να οδηγήσει, όμως μπορεί να κάνει επενδύσεις με την άδεια της μητέρας της. Η 13χρονη επενδύει τα χρήματα που κερδίζει από

τις δουλειές του ποδαριού σε εταιρείες που προτιμάει, όπως η Netflix και τα McDonald's. «Ήθελα απλώς να δω αν θα λειτουργούσε και πόσα χρήματα θα μπορούσα να βγάλω», εξηγεί η έφηβη από τη

Καταλυτικό ρόλο στη νέα τάση διαδραματίζει η αύξηση του οικονομικού αλφαριθμητισμού, καθώς τα παιδιά μαθαίνουν από το λύκειο για τις αγορές.

Μινεσότα, η οποία άρχισε να επενδύει μετά την παρότρυνση των γονιών της. Πολλοί νέοι σαν την Πόουπ δοκιμάζουν τις δυνατότητές τους στις επενδύσεις και αρχίζουν να εξοικειώνονται με τις αγορές πριν καν τελειώσουν το σχολείο. Σε αντίθεση με τη στερεότυπη εικόνα των απερισκεπτών νεαρών επενδυτών που κυνηγούν τις «μετοχές-μεμε» (όσες αποκτούν δηλαδή μεγάλη δημοτικότητα ανάμεσα στους μικροεπενδυτές, οι οποίοι συνηθίζουν να δρουν συντονισμένα), πολλοί έφηβοι της Gen Z επιδεικνύουν ώριμη και σταθερή προσέγγιση, σημειώνει η Wall Street Journal. Νέοι όπως ο

Δώδεκα πολιτείες των ΗΠΑ ήδη έχουν υποχρεωτικό μάθημα χρηματοοικονομικών για την αποφοίτηση από το λύκειο, αριθμός που αναμένεται να φτάσει στις 30 μέχρι την αποφοίτηση της τάξης του 2031. Οι έφηβοι επενδυτές της Gen Z λένε ότι δεν αντιμετωπίζουν την επένδυση ως παιχνίδι, αλλά ως κρίσιμο εργαλείο για την επίτευξη της οικονομικής ανεξαρτησίας και τη διασφάλιση του μέλλοντός τους.

15χρονος Αμπντουλάχ Αχμέτ από τη Νέα Υόρκη, ο οποίος διευθύνει μια επενδυτική λέσχη με 80 μέλη και αφιερώνει περίπου το 45% του χαρτοφυλακίου του σε σταθερές μετοχές –όπως η Apple– δίνοντας έμφαση στη διατήρηση του κεφαλαίου. Η Τζέινφερ Σάιτζ, διευθύντρια εκπαίδευσης της Greenlight, παρατηρεί ότι ένα αυξανόμενο ποσοστό παιδιών πραγματοποιεί επαναλαμβανόμενες, αυτόματες μεταφορές στους λογαριασμούς τους, συχνά εβδομαδιαίες. Αυτό υποδηλώνει ότι η εστίαση της προσοχής είναι στους μακροπρόθεσμους στόχους και όχι στις καθημερινές κινήσεις

της αγοράς. Η 19χρονη Γιόγκι Ζενγκ, σπουδαστρια χρηματοοικονομικών, ελπίζει πως οι επενδύσεις της σε τομείς όπως η τεχνητή νοημοσύνη (Nvidia, AMD) και το bitcoin θα τη βοηθήσουν να πληρώσει μέρος των δίδακτρων της και να συγκεντρώσει μια προκαταβολή για μελλοντικό διαμέρισμα.

Καταλυτικό ρόλο στη νέα τάση διαδραματίζει η αύξηση του οικονομικού αλφαριθμητισμού (financial literacy), καθώς οι έφηβοι μαθαίνουν από νωρίς για τις αγορές. Ήδη δώδεκα πολιτείες των ΗΠΑ έχουν υποχρεωτικό μάθημα χρηματοοικονομικών για την αποφοίτηση

από το λύκειο, αριθμός που αναμένεται να φτάσει στις 30 μέχρι την αποφοίτηση της τάξης του 2031 (σύμφωνα με το Κέντρο Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού στο Champlain College). Την ενσκόληση των παιδιών τους με τη Γουόλ Στρίτ ενθαρρύνουν γονείς, που εύχονται να είχαν ξεκινήσει οι ίδιοι νωρίτερα τις επενδύσεις. Παρά τον ενθουσιασμό, η πρώτη επαφή με τις αγορές εγκυμονεί και κινδύνους. Όπως τονίζει η καθηγήτρια Χρηματοοικονομικών Κόρνιελ Πόκετ, είναι ζωτικής σημασίας να γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ επένδυσης και κερδοσκοπίας, καθώς

ένας μαθητής έχασε χιλιάδες δολάρια από τις αποταμιεύσεις του πανεπιστημίου του σε απάτη με κρυπτονομίσματα. Η εκπαίδευση των εφήβων να αναγνωρίζουν εγκαίρως τις απάτες είναι πλέον μέρος του μαθήματος. Οι έφηβοι επενδυτές της Gen Z διαβεβαιώνουν, πάντως, ότι δεν αντιμετωπίζουν την επένδυση ως παιχνίδι, αλλά ως κρίσιμο εργαλείο για την επίτευξη της οικονομικής ανεξαρτησίας και τη διασφάλιση του μέλλοντός τους. «Δεν θέλω να χρειαστεί να ανταλλάξω τον χρόνο μου με χρήματα», υπογραμμίζει ο 15χρονος Αχμέτ.

Επιβράδυνση της ανάπτυξης στην Τουρκία

Η οικονομία της Τουρκίας επιβράδυνθηκε περισσότερο από ό,τι αναμενόταν κατά το τρίτο τρίμηνο, παρόλο που η κεντρική τράπεζα περιμένει να συνεχίσει να μειώνει τα επιτόκια. Η ανάπτυξη του τρίτου τριμήνου διαμορφώθηκε στο 3,7%, έναντι 4,2% που ανέμεναν οι οικονομολόγοι.

Ωστόσο, σε τριμηνιαία βάση η οικονομία σημείωσε καλύτερη απόδοση από ό,τι αναμενόταν, με ρυθμό ανάπτυξης 1,1%, έναντι 1,6% το

Ανοίγει ο δρόμος για νέες μειώσεις των επιτοκίων από την κεντρική τράπεζα της χώρας.

προηγούμενο τρίμηνο. Οι αναλυτές ανέμεναν ότι η οικονομία θα αναπτύχεται κατά 0,5% σε τριμηνιαία βάση, σύμφωνα με δημοσκοπήσεις του Bloomberg. Η κεντρική τράπεζα ξε-

κίνησε και πάλι τις μειώσεις των επιτοκίων τον Ιούλιο, έπειτα από διμηνιαία παύση. Τον Σεπτέμβριο επιβράδυνε τον ρυθμό νομισματικής χαλάρωσης ως απάντηση στον υψηλότερο πληθωρισμό, αν και ορισμένοι αναλυτές αναμένουν ότι θα επιστρέψει σε πιο σημαντικές μειώσεις με βάση τη στοιχεία τιμών για τον Νοέμβριο που θα δημοσιευθούν αύριο Τετάρτη. Ο ετήσιος πληθωρισμός επιβράδυνθηκε στο 32,9% τον Οκτώβριο και προβλέπεται να κλείσει το έτος μεταξύ 31% και 33%,

δηλαδή υψηλότερα από τον στόχο της κεντρικής τράπεζας.

Η επιτροπή νομισματικής πολιτικής μείωσε τελευταία φορά το επίσημο κόστος δανεισμού τον Οκτώβριο, στο 39,5%.

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ανακοίνωσε, ύστερα από επίσημη επίσκεψη κλιμακίου του στην Τουρκία τον περασμένο μήνα, ότι η μείωση των επιτοκίων και μια λιγότερο περιοριστική δημοσιονομική στάση θα στρίψουν τη ζήτηση το 2026.

Ο ετήσιος πληθωρισμός στην Τουρκία προβλέπεται να κλείσει το έτος μεταξύ 31% και 33%, δηλαδή υψηλότερα από τον στόχο της κεντρικής τράπεζας.

Στο SAFE ο Καναδάς – Εκτός Τουρκία, Βρετανία, Νότια Κορέα

Της **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΒΟΥΔΟΥΡΗ**

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ – ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ. Με την εμπρόθεσμη υποβολή των εθνικών σχεδίων συνολικά 19 κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης –ανάμεσά τους και η Ελλάδα– την περασμένη Κυριακή ολοκληρώθηκε επιτυχώς το πρώτο «ορόσημο» για το πρόγραμμα SAFE (Security Action for Europe), που προσφέρει χαμηλότοκα δάνεια για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής άμυνας.

Από τις τρίτες –εκτός Ε.Ε.– χώρες, μόνον ο Καναδάς τελικά εξασφάλισε πλήρη συμμετοχή στον μηχανισμό SAFE, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με την Κομισιόν, ενώ εκτός έμειναν η Βρετανία, η Τουρκία και η Νότια Κορέα.

Η εν λόγω συμφωνία, που επετεύχθη ύστερα από μήνες τεχνικών συνομιλιών, ήταν απαραίτητη προκειμένου του καναδικού κράτους να υποβάλουν προσφορές για συμμετοχή έως και 65% σε προγράμματα αμυντικών προμηθειών, που θα χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα SAFE.

Η Βρετανία και η Τουρκία μπορούν

Η Βρετανία και η Τουρκία μπορούν επίσης να συμμετέχουν σε διμερείς αμυντικές συνεργασίες με κράτη-μέλη της Ε.Ε. Όμως, μόνο έως το 35% ενός έργου που χρηματοδοτείται από το SAFE μπορεί να προέρχεται από τις δύο αυτές χώρες.

επίσης να συμμετέχουν σε διμερείς αμυντικές συνεργασίες με κράτη-μέλη της Ε.Ε. Όμως, μόνο έως το 35% ενός έργου που χρηματοδοτείται από το SAFE μπορεί να προέρχεται από τις δύο αυτές χώρες. Όσον αφορά την Τουρκία, μάλιστα, η Κομισιόν έστειλε σαφές μήνυμα ακόμα και σε πιθανή ένταξη της σε κοινές αμυντικές προμήθειες με κράτη-μέλη του «μπλοκ».

Συγκεκριμένα, ερωτηθείς εάν στο μέλλον η Τουρκία θα μπορούσε να

Ο Νίκος Δένδιας συζητάει με τον υπουργό Εθνικής Αμυνας της Σουηδίας Παλ Γιόνσον στο περιθώριο του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων για την Άμυνα, στις Βρυξέλλες.

ενταχθεί στο πρόγραμμα SAFE, εκπρόσωπος της Κομισιόν σημείωσε ότι «σύμφωνα με τον κανονισμό, όλες οι τρίτες χώρες μπορούν να συμμετά-

σχουν έως και 35% – όλες οι τρίτες χώρες μπορούν να συμπεριληφθούν στα εθνικά σχέδια των κρατών-μελών». Υπογράμμισε, ωστόσο, ότι «ο

κανονισμός είναι πολύ σαφής σχετικά με την προστασία των συμφερόντων των κρατών-μελών και της Ε.Ε. Αυτό σημαίνει ότι η συμμετοχή τρίτων χωρών έως και 35% μπορεί τεχνικά και νομικά να περιοριστεί εάν κρίνουμε ότι είναι αναγκαίο».

Υπενθυμίζεται ότι η Βρετανία έμεινε εκτός του SAFE καθώς δεν αποδέχθηκε το υψηλό χρηματικό «τίμημα» που ζητούσε η Ε.Ε., ενώ οι αιτήσεις της Τουρκίας και της Νότιας Κορέας εξακολουθούν να βρίσκονται υπό αξιολόγηση. Η Κομισιόν γνώριζε, πάντως, ότι το τουρκικό αίτημα δεν θα τύχαινε θετικής ανταπόκρισης από τα κράτη-μέλη, λόγω του «βέτο» της Ελλάδας και της Κύπρου και πιθανών ενστάσεων της Γαλλίας.

Διόλου τυχαία, η επίτευξη του πρώτου «ορόσημου» του SAFE συνέπεσε με τη χθεσινή συνάντηση των υπουργών Άμυνας της Ε.Ε. στις Βρυξέλλες, όπου συζητήθηκε η αμυντική ετοιμότητα της Ε.Ε. έως το 2030, οι στρατηγικές και κοινά αμυντικά πρότζεκτ για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής ασφάλειας. Ο υπουργός Άμυνας Νίκος Δένδιας σπ-

μείωσε ότι «σε αυτή τη συζήτηση η Ελλάδα έχει να προσφέρει. Η συζήτηση ούτως ή άλλως έχει ορίζοντα το 2030 και εμείς με την “Ατζέντα του 2030” μπορούμε να δώσουμε προς την Ε.Ε. την δική μας προστιθέμενη και αντιληπτή, ολιστική προσέγγιση και ολιστικής προστασίας».

Στα σχέδια και η Ουκρανία

Από τα 19 κράτη-μέλη που συμμετέχουν στο SAFE, τα 15 συμπεριέλαβαν της Ουκρανίας τους σχέδια την Ουκρανία, με επενδύσεις αξίας «δισεκατομμυρίων», ανέφερε η Κομισιόν, χωρίς όμως να αποκαλύψει για «λόγους εμπιστευτικότητας» τις χώρες. Το θέμα συζητήθηκε από τους υπουργούς Άμυνας με τον Ουκρανό ομόλογό τους Ντένις Σμιγκάλ. Όσον αφορά τα επόμενα βήματα, η Κομισιόν θα ολοκληρώσει τις επόμενες εβδομάδες την αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων. Εάν είναι θετική, ακολούθως θα ζητήσει την έγκρισή τους από το Συμβούλιο της Ε.Ε., ώστε να γίνει στα τέλη του χρόνου η πρώτη εκταμίευση έως 15% των δανείων που έχει αιτηθεί κάθε χώρα.

Πώς έρχεται στην Ευρώπη η κοκαΐνη της Κολομβίας

ΚΑΡΑΚΑΣ. Σε σημαντικό κόμβο διακίνησης κοκαΐνης προς τη Δυτική Αφρική έχει μετατραπεί η Βενεζουέλα, με τα ναρκωτικά να παραδίδονται σε τζιχαντιστές με στόχο τη διοχέτευσή τους στην ευρωπαϊκή αγορά, σύμφωνα με δημοσίευμα της Wall Street Journal. Διεφθαρμένοι στρατιωτικοί και συμμορίες διακίνησης ναρκωτικών σε Κολομβία και Βενεζουέλα μεταφέρουν τα φορτία με μικρά αεροσκάφη, αυτόνομα υποβρύχια και φορτηγά πλοία προς την Ανατολή. Η κοκαΐνη φθάνει στη Δυτική Αφρική, όπου άτυπο δίκτυο

Η Βενεζουέλα αποτελεί κόμβο διακίνησης προς τη Δυτική Αφρική – Τα καρτέλ συνεργάζονται με τζιχαντιστές ανοίγοντας τον δρόμο της Σαχάρας προς τη Μεσόγειο.

λαθρεμπόρων, που διατηρεί σχέσεις με τζιχαντιστές, μεταφέρει τα φορτία προς τον Βορρά. Ο πρωτόγονος όγκος παραγόμενης κοκαΐνης τα τελευταία χρόνια στην Κολομβία οδήγησε τους διακινητές να επεκταθούν στη Βενεζουέλα, ευνοώντας την αύξηση της κατανάλωσης σε σημεία του κόσμου που δεν αντιμετωπίζουν μέχρι τώρα πρόβλημα χρήσης, από την Αυστραλία έως και την Ανατολική Ευρώπη.

Ο συνδυασμός διακιντών, τζιχαντιστών και διεφθαρμένων αξιωματούχων επέτρεψε τη διόγκωση του

εμπορίου. Σε χώρες της Δυτικής Αφρικής, όπως η Γουινέα-Μπισάου, οι διακινητές έρχονται σε επαφή με ομάδες προσκείμενες στην Αλ Κάιντα, οι οποίες συνοδεύουν τα φορτία προς το βόρειο Μάλι. Οι κατασχέσεις κοκαΐνης έζησαν κατακόρυφα, ενώ το κύριο πρόβλημα των διακιντών αφορά τώρα τον τρόπο μεταφοράς. Κολομβιανά καρτέλ μεταφέρουν οδικώς τα ναρκωτικά στη Βενεζουέλα, τα οποία φορτώ-

νται σε αεροσκάφη, των οποίων οι πιλότοι έχουν εξουδετερωθεί. Τα αεροσκάφη πετούν στη Γουινέα-Μπισάου ή στην Μπουρκίνα Φάσο, ακόμη μία χώρα που αντιμετωπίζει ενεργό ισλαμικό αντάρτικο.

Η διαφθορά στα αεροδρόμια της Βενεζουέλας έχει διευκολύνει το έργο των καρτέλ, επιτρέποντας τη διακίνηση μεγάλων φορτίων με εμπορικά αεροσκάφη. Το 2013, λίγο μετά την εκλογή του προέδρου Μαδούρο, Βρετανός διακινητής μετέφερε 1,4 τόνο κοκαΐνης σε βαλίτσες πτήσης από το Καρακας στο

Παρίσι, όπου δεσμεύθηκε από τη γαλλική αστυνομία. Μετά την κυριαρχία της Αλ Κάιντα στη Σαχάρα το 2012, ο τζιχαντιστής Μοχτάρ Μπελμοχτάρ διεξήγαγε πόλεμο εναντίον των νομάδων Τουαράκ του Μάλι για τον έλεγχο των οδών διακίνησης. Τοπικοί λαθρέμποροι συνσπίασκαν με τους τζιχαντιστές προκειμένου να διατηρήσουν την επιρροή τους. Από το Μάλι η κοκαΐνη περνάει από την Αλγερία, τη Λιβύη ή την Αίγυπτο, προτού διασχίσει τη Μεσόγειο με εμπορικά πλοία.

REUTERS

ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΕ ΚΥΠΡΟ & ΕΛΛΑΔΑ ΕΝΑ ΜΝΗΜΕΙΩΔΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΡΓΟ ΓΙΑ ΜΙΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΟΧΗ

Από την
υποχώρηση
στο
Στάλινγκραντ
στην
Απόβαση της
Νορμανδίας
Οι χαμένες
μάχες της
Βέρμαχτ και
η απόπειρα
δολοφονίας
του Χίτλερ

Η πορεία
των
Συμμάχων
από τη Δύση
και την
Ανατολή προς
το Βερολίνο
Οι τελευταίες
ημέρες και
η αυτοκτονία
του Χίτλερ

Μη χάσετε τον
Β' Τόμο στις 7/12

Ακολουθεί

ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ

Στην **Google**, περίπου το 50% του κώδικα παράγεται πλέον με AI, αναφέρει η Μαριάν Γιάνικ.

Θα εφαρμόζουμε και θα χρησιμοποιούμε πολύ περισσότερο την AI στο μέλλον, ενώ είμαι βέβαιη ότι θα δούμε μεγαλύτερη αύξηση στη ρομποτική.

Δεν πιστεύω τα περί «φούσκας»· αντίθετα, είμαι πεπεισμένος πως η τεχνητή νοημοσύνη μπαίνει στην καθημερινότητά μας πολύ πιο γρήγορα και δυναμικά απ' ό,τι περιμέναμε, σημειώνει ο Μπόρις Γκεοργκίεβ.

Η ανάληψη ρίσκου είναι αυτή που καθορίζει εάν μία εταιρεία θα δράσει ή θα μείνει απλώς στάσιμη και αδρανής.

Μαριάν Γιάνικ, Vice President, EMEA North, Google Cloud
Μπόρις Γκεοργκίεβ, Director Google Cloud Κεντρικής και Αν. Ευρώπης

Η AI, κρίσιμη για το μέλλον των επιχειρήσεων

Αναγκαία η ταχύτερη και σε μεγαλύτερη κλίμακα υιοθέτηση της νέας τεχνολογίας στην Ελλάδα

Συνέντευξη στη **ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΝΤΗ**

«**Η AI μπαίνει** στην καθημερινότητά μας πολύ πιο γρήγορα απ' ό,τι περιμέναμε». Το μήνυμά αυτό εξέπεψαν μιλώντας στην «Κ» η Μαριάν Γιάνικ, Vice President της Google Cloud για την περιοχή EMEA North, και ο Μπόρις Γκεοργκίεβ, Director της Google Cloud για την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, καθώς τους συναντήσαμε στο περιθώριο του φετινού Google Cloud Day Greece, που διεξήχθη για δεύτερη χρονιά στο Ωδείο Αθηνών. Το event, το οποίο συγκέντρωσε εκατοντάδες συμμετέχοντες, συνέπεσε και με την παγκόσμια αναγγελία του Gemini 3, της νέας έκδοσης του μοντέλου AI που αναπτύσσει η εταιρεία. Τα δύο στελέχη μίλησαν για τις δυνατότητες της τεχνητής νοημοσύνης, τις δεξιότητες που καλούνται να αναπτύξουν οι εργαζόμενοι, ενώ προέτρεψαν τις ελληνικές επιχειρήσεις να επισπεύσουν την υιοθέτηση εργαλείων AI, καθώς, εάν μείνουν πίσω, αυτό θα περιορίσει την ανταγωνιστικότητά τους. Αλλωστε, όπως ανέφεραν, η ανάληψη ρίσκου είναι κρίσιμη για την εξέλιξη των εταιρειών. Από τη συζήτηση δεν έλειψε η γνώμη τους για τα σενάρια περί φούσκας στην AI, αλλά και οι προβλέψεις για τις τεχνολογίες που θα καθορίσουν το μέλλον, με αιχμή την AGI.

– Με ποιους τρόπους η AI είναι σε θέση να ενισχύσει την παραγωγικότητα των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στην περιοχή Ευρώπης, Μέσης Ανατολής και Αφρικής (EMEA) και ποιος είναι

ο ρόλος της Google Cloud στη μετάβαση αυτή, προκειμένου να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ τεχνητής και ανθρώπινης νοημοσύνης; **Μαριάν Γιάνικ:** Η GenAI και ειδικά τώρα η νέα τεχνολογία που ονομάζουμε Agent AI, είναι ακόμη, δεν θα έλεγα αναδυόμενη, αλλά σίγουρα νέα στην αγορά. Εξετάζοντας διαφορετικούς κλάδους, διακρίνουμε ξεκάθαρα ότι υπάρχουν περιπτώσεις όπου η τεχνητή νοημοσύνη πραγματικά προσφέρει αξία, δηλαδή ουσιαστική απόδοση στην επένδυση, είτε αφορά τη δημιουργία περισσότερων εσόδων είτε την αύξηση της αποδοτικότητας, είτε και τα δύο. Οι περιπτώσεις στις οποίες διακρίνουμε ότι αποφέρει αυτή την αξία επικεντρώνονται σε ό,τι σχετίζεται με την εξυπηρέτηση πελατών. Ξεκίνησε δειλά με τα chatbots και σήμερα αφορά οτιδήποτε μπορεί να ενισχύσει τις δυνατότητες του ανθρώπου. Επειτα, είναι το θέμα της ανάπτυξης λογισμικού. Ήδη βλέπουμε, για παράδειγμα στην Google, ότι περίπου το 50% του κώδικα παράγεται πλέον με AI. Και βέβαια αυξάνεται και η παραγωγικότητα του developer. Ο προγραμματιστής διαθέτει πλέον υποστήριξη σε όλες εκείνες τις εργασίες που δεν τον ευχαριστούν.

– Τι είδους δεξιότητες τελικά απαιτείται να έχουν οι εργαζόμενοι, προκειμένου να προσαρμοστούν στο νέο εργασιακό περιβάλλον που διαμορφώνει η AI; **Μαριάν Γιάνικ:** Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να υπάρχει διάθεση για εξερεύνηση και θετική στάση – μια

νοοτροπία ότι «μπορώ να το κάνω» απέναντι στη νέα τεχνολογία, ώστε να είναι κανείς αληθινά σε θέση να υιοθετήσει την AI. Και αυτό εξαρτάται από την κουλτούρα της εταιρείας. Σε ό,τι αφορά τις δεξιότητες των εργαζομένων, για την AI η ικανότητα να «ενώνει τις τελείες» είναι καίριας σημασίας. Φυσικά, πρέπει να αντιλαμβάνεσαι τι μπορεί να παρέχει η τεχνολογία, πώς δουλεύει, δεν χρειάζεται να γνωρίζεις όλες τις λεπτομέρειες, αλλά να είσαι ικανός να μπορείς να βλέπεις τη συνολική εικόνα. Η διαφορά ανάμεσα στην «παράδοσιακή» πληροφορική και την AI, και ειδικά την Agent AI, είναι ότι για να αναπτύξεις τα projects εκείνα που θα αποφέρουν αξία, χρειάζονται άνθρωπος από διαφορετικά τμήματα της εταιρείας να συνεργάζονται από την αρχή. Και αυτός είναι ένας τρόπος εργασίας που δεν είναι ακόμη συνηθισμένος να ακολουθούν πολλές εταιρείες.

– Ποιοι κλάδοι μετασχηματίζονται πιο γρήγορα λόγω της AI; **Μαριάν Γιάνικ:** Βλέπουμε ότι ο χρηματοπιστωτικός κλάδος κινείται αρκετά γρήγορα, δεδομένου ότι οι συγκεκριμένοι επαγγελματίες είναι εξοικειωμένοι με τη μηχανική μάθηση εδώ και περίπου μια δεκαετία. Όπως, επίσης, ο κλάδος του compliance. Όπως γνωρίζετε, γίνονται μεγάλες επενδύσεις σε κάθε τράπεζα για να ελέγχονται η συμμόρφωση και η διαδικασία ένταξης ενός νέου πελάτη. Με ανάλογα ταχύ ρυθμό μετασχηματίζεται – λόγω της AI – ο τομέας του λιανεμπορίου, καθώς έχει χαμηλά περιθώρια

κέρδους. Πρόκειται για μια ανταγωνιστική βιομηχανία, οπότε καλό είναι να εξετάζονται τρόποι μείωσης του κόστους. Άλλοι αξιοσημείωτοι τομείς είναι το marketing και η δημιουργία περιεχομένου, καθώς και ο κλάδος των επιστημών υγείας, κυρίως στο τμήμα της Έρευνας και Ανάπτυξης και της ανακάλυψης νέων φαρμάκων.

– Παρά την πρόοδο στον ψηφιακό μετασχηματισμό, αρκετές ελληνικές επιχειρήσεις αξιοποιούν τα εργαλεία AI λιγότερο σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Μπορεί αυτή η υστέρηση να αποδειχθεί τελικά «μοιραία» για τη βιωσιμότητά τους στο μέλλον και γιατί; **Μπόρις Γκεοργκίεβ:** Δεν θα τη χαρακτηρίζα μοιραία, αλλά όντως θα δυσκολύνει την ανταγωνιστικότητά τους στην παγκόσμια αγορά. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, συναντήσαμε κάποιες από τις ελληνικές επιχειρήσεις που ήδη υιοθετούν AI εδώ και κάποιο διάστημα (Χρηματιστήριο Αθηνών, Dialectica), ενώ μέλη της κυβέρνησης εξήγησαν πως η AI αξιοποιείται από το ελληνικό κράτος. Πρόσφατα, μάλιστα, ανακοινώσαμε και ένα πραγματικά ενδιαφέρον project στο κέντρο της Θεσσαλονίκης, το οποίο αφορά τη διακρίση της κυκλοφορίας. Οπότε, η AI ήδη υιοθετείται στην

Ελλάδα από επιχειρήσεις και την κυβέρνηση. Ωστόσο, θέλουμε να δούμε η τακτική αυτή να συμβαίνει ταχύτερα και σε μεγαλύτερη κλίμακα, με σκοπό να προσφέρει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, όχι μόνο στην τοπική αγορά, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή και παγκοσμίως. Η ανάληψη ρίσκου είναι αυτή που καθορίζει εάν μία εταιρεία θα δράσει ή θα μείνει απλώς στάσιμη και αδρανής. Καθώς είμαι υπεύθυνος για την περιοχή της Ανατολικής Ευρώπης, διακρίνω μία τέτοιου τύπου κουλτούρα, δηλαδή την πιο συντηρητική στάση απέναντι στην ανάληψη ρίσκου. Το ίδιο θεωρώ ότι θα μπορούσαμε να πούμε και για την Ευρώπη συνολικά, άπαξ και τη συγκρίνουμε με τις ΗΠΑ.

– Υπάρχει φόβος πως η τεχνητή νοημοσύνη ενδέχεται κάποια στιγμή να ξεφύγει από τον ανθρώπινο έλεγχο. Ποια είναι η δική σας άποψη; **Μαριάν Γιάνικ:** Αυτό είναι ένα μεγάλο ερώτημα. Πρόκειται για εκτιμήσεις που συνδέονται με την έλευση της λεγόμενης AGI (γενικά τεχνητή νοημοσύνη). Κάποιοι πιστεύουν ότι απέχουμε περίπου 7 έως 10 χρόνια. Άλλοι ισχυρίζονται ότι δεν θα έρθει ποτέ. Δεν υπάρχει σαφήνεια. Οφείλουμε να συνεχίσουμε να είμαστε πρωτοπόροι ως Google, ώστε

να μπορούμε επίσης να ηγηθούμε της συζήτησης – φυσικά, μαζί με άλλους – όταν θα χρειαστεί, να τεθούν όρια στην τεχνολογία, για ηθικούς ή άλλους λόγους.

– **Κλείνοντας, πώς φαντάζεστε τον κόσμο μας σε μία δεκαετία και θα ήθελα το σχόλιό σας για την ανησυχία που επικρατεί τελευταία πως η AI είναι μια «φούσκα».** **Μαριάν Γιάνικ:** Είναι δύσκολο να τον φανταστεί κανείς, αλλά νομίζω ότι θα βρεθούμε πιο κοντά στην AGI. Σίγουρα, θα εφαρμόζουμε και θα χρησιμοποιούμε πολύ περισσότερο την AI στο μέλλον, ενώ είμαι βέβαιη ότι θα δούμε μεγαλύτερη αύξηση στη ρομποτική. **Μπόρις Γκεοργκίεβ:** Προσωπικά δεν νομίζω ότι ευσταθούν οι ανησυχίες περί «φούσκας». Η χρήση της AI αυξάνεται εκθετικά και αστραπιαία. Για παράδειγμα, τον Απρίλιο ανακοινώσαμε 480 τρισεκατομμύρια tokens τον μήνα. Τον Οκτώβριο ανακοινώσαμε 1,3 τετράκις εκατομμύρια tokens. Πάνω από 100 φορές αύξηση σε μόλις ένα έτος. Δεν πιστεύω, λοιπόν, τα περί «φούσκας»· αντίθετα, είμαι πεπεισμένος πως η τεχνητή νοημοσύνη μπαίνει στην καθημερινότητά μας πολύ πιο γρήγορα και δυναμικά απ' ό,τι περιμέναμε.

Ο **χρηματοπιστωτικός** κλάδος, ο τομέας του λιανεμπορίου, το marketing και η δημιουργία περιεχομένου, καθώς και ο κλάδος των επιστημών υγείας, κυρίως στο τμήμα της Έρευνας και Ανάπτυξης και της ανακάλυψης νέων φαρμάκων, είναι οι κλάδοι που μετασχηματίζονται πιο γρήγορα λόγω της AI.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ Η

EUROBANK

ΠΑΠΟ
ΠΙΜΑΝΙ
ΠΕΜΕΣΟΥ

LIMASSOL

Christmas

LAND

ΑΝΟΙΓΕΙ
19.11

limassol_christmas_land

Limassol Christmas Land

Υποστηρικτές:

Cyprus Ports Authority

PAPA JOHNS

Parax

Pharma LEAD

LUNO COFFEE

Vassos Psaroulis

PARK PALIATSO

PROTASIS LUNA PARK

PEE JAY 93.5 RADIO

Μέγας Χορηγός: EUROBANK

Χορηγοί: ΖΟΡΠΙΑΣ Wolt CAPST GEORGES NEW SEVEGER S.Y. STAGE GIANTS PAPA JOHNS Parax Pharma LEAD LUNO COFFEE Vassos Psaroulis PARK PALIATSO PROTASIS LUNA PARK PEE JAY 93.5 RADIO

Χορηγός Επικοινωνίας:

«Καμπανάκι» για την ευρωπαϊκή μεταλλουργία

Η έλλειψη σκραπ χαλκού και η πολιτική δασμών των ΗΠΑ έχουν φέρει σε δύσκολη θέση τις βιομηχανίες του κλάδου

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Πρόσθετες πιέσεις στον ανταγωνισμό που δέχεται η ευρωπαϊκή βιομηχανία μετάλλων από το χαμηλότερο ενεργειακό κόστος των ανταγωνιστών της σε ΗΠΑ και Ασία, ασκεί η περιορισμένη διαθεσιμότητα και η αύξηση των τιμών scrap, κρίσιμη πρώτη ύλη για τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων αλλά και τη στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης σε ένα περιβάλλον όξυνσης του γεωπολιτικού ανταγωνισμού.

Το κλείσιμο πέντε ακόμη εργοστασίων διέλασης αλουμινίου έως το 2026, σε Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Ολλανδία και Ιταλία, που ανακοίνωσε την περασμένη Τετάρτη η νορβηγική Norsk Hydro, σε συνέχεια των πρόσφατων παύσεων λειτουργίας και περικοπών σε δύο εγκαταστάσεις σε Ηνωμένο Βασίλειο και Γαλλία, στέλνει ένα ανησυχητικό μήνυμα για τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η Ευρώπη, τους οποίους ο Ντράγκι χαρακτήρισε, πριν από ένα χρόνο, υπαρκτούς.

Οι ΗΠΑ εφαρμόζουν δασμό 50% στις εισαγωγές χάλυβα, αλουμινίου και χαλκού αλλά 0% στα δευτερογενή υλικά (scrap). Ο χαλκός είναι θεμελιώδες υλικό για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση της Ευρώπης, αποτελεί στρατηγική πρώτη ύλη, η οποία περιλαμβάνεται στο Critical Raw Material Act, και είναι απαραίτητος για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ηλεκτροκίνηση, τις ψηφιακές υποδομές (π.χ., κέντρα δεδομένων και τηλεπικοινωνίες) και για τα δίκτυα μεταφοράς ενέργειας, ανάμεσα σε άλλες εφαρμογές.

Ο δασμός προκάλεσε σημαντική στενότητα στη διαθεσιμότητα πρώτων υλών στην Ευρώπη, άνοδο των τιμών στις ΗΠΑ σε ποσοστό μεγαλύτερο του 40% και ανακατεύθυνση των ροών χαλκού και scrap προς ΗΠΑ και Κίνα.

Η εξέλιξη αυτή ιδίως scrap χαλκού επιδεινώνει τις πιέσεις στις ευρωπαϊκές βιομηχανίες μεταποιή-

Η νορβηγική Norsk Hydro ανακοίνωσε το κλείσιμο πέντε εργοστασίων διέλασης αλουμινίου σε Βρετανία, Γερμανία, Ολλανδία και Ιταλία.

Ο εγχώριος κλάδος μεταποίησης χαλκού και κραμάτων συγκαταλέγεται στους δυναμικότερους εξαγωγικούς κλάδους της χώρας.

σης χαλκού. Το scrap χαλκού καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής δευτερογενούς χαλκού στην Ευρώπη (2/3) και περίπου το 25% των αναγκών για ημιέτοιμα προϊόντα χαλκού.

Η χρήση του μειώνει έως και 90% την ενέργεια για παραγωγή και συμβάλλει ουσιαστικά στη μείωση των εκπομπών CO₂, χαρακτηριστικά που το τοποθετούν στον

πυρήνα της κυκλικής οικονομίας του κλάδου.

Η έλλειψη scrap αυξάνει το κόστος για τις βιομηχανίες, περιορίζει την ανταγωνιστικότητα και ενισχύει την εξάρτηση από εισαγόμενες πρώτες ύλες. Οι πιέσεις προς τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις χαλκού αναμένεται να ενταθούν καθώς η ζήτηση χαλκού προβλέπεται να αυξηθεί κατά 35% στην Ε.Ε. και να διπλασιαστεί παγκοσμίως μέχρι το 2050. Σε αυτό το περιβάλλον το scrap χαλκού, όπως και άλλες ορυκτές πρώτες ύλες, αποκτά στρατηγική σημασία για την οικονομία, γι' αυτό και αποτελεί αντικείμενο γεωπολιτικού ανταγωνισμού. Στις 18 Νοεμβρίου η Ε.Ε. ανακοίνωσε επισήμως ότι εξετάζει μέτρα περιορισμού των εξαγωγών scrap αλουμινίου, χάρη και στην ισχυρή παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ενωσης Αλουμινίου.

Στην περίπτωση του χαλκού, που δεν εκπροσωπείται από αντίστοιχο ευρωπαϊκό φορέα, πρωτοβουλία για την ανάδειξη του προβλήματος της μειούμενης διαθεσιμότητας scrap, καθώς ο κόσμος προχωράει προς την απανθρακοποίηση και την ψηφιοποίηση και η ζήτηση θα αυξάνεται, ανέλαβε η ελληνική εταιρεία ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ. Κινητοποίησε αρκετές ευρωπαϊκές εταιρείες μεταποίησης χαλκού για μια κοινή παρέμβαση στα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα.

Στο κείμενο που συντάχθηκε παρουσιάστηκαν τεκμηριωμένα στοιχεία για το πρόβλημα της διαρροής scrap χαλκού εκτός Ευρώπης και τις επιπτώσεις του όχι μόνο για τις επιχειρήσεις του κλάδου, αλλά συνολικότερα στην υλοποίηση των

πολιτικών ενίσχυσης της κυκλικής οικονομίας και πράσινης μετάβασης, αλλά και την ίδια τη στρατηγική αυτονομία της Ενωσης. Το κείμενο αυτό, που περιλαμβάνει και συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικές για την αντιμετώπιση του προβλήματος, υποβλήθηκε αρχικά στην Ε.Ε. τον Φεβρουάριο του 2025 και εμπλουτισμένο με νέα στοιχεία, έχοντας εξασφαλίσει σχεδόν την καθολική υποστήριξη των ευρωπαϊκών εταιρειών του κλάδου, προ ολίγων ημερών. Ο κλάδος προτείνει προσωρινό και στενενυμένο περιορισμό εξαγωγών scrap χαλκού ώστε να διασφαλιστεί η επάρκεια για τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες, επιβολή δασμού εξαγωγής σε χώρες με χαμηλότερα περιβαλλοντικά πρότυπα, αυστηροποίηση και εναρμόνιση των κανόνων για

End-of Waste (τέλος αποβλήτων) και εφαρμογή της αρχής αμοιβαϊότητας, όπως προβλέπει η έκθεση Ντράγκι.

Για την Ελλάδα, το ζήτημα έχει ακόμη μεγαλύτερη βαρύτητα. Ο εγχώριος κλάδος μεταποίησης χαλκού και κραμάτων συγκαταλέγεται στους δυναμικότερους εξαγωγικούς κλάδους της χώρας. Βρίσκεται σταθερά στην πρώτη δεκάδα των πιο εξαγωγίμων προϊόντων, ανακυκλώνοντας όχι μόνο εξωστρέφεια αλλά και βαθιά παραγωγική γνώση. Μέσα σε αυτό το σύνθετο τοπίο η Ελλάδα δεν μπορεί να απουσιάζει από τη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτικής, όπως επισημαίνει ο κ. Πάνος Λώλος, γενικός διευθυντής κλάδου χαλκού της ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ.

«Η υποστήριξη του κειμένου

θέσεων για τον έλεγχο και τον περιορισμό των εξαγωγών scrap χαλκού από την Ευρώπη οφείλει να είναι ένα αίτημα και της ελληνικής κυβέρνησης προς την Ε.Ε., δεδομένου ότι τα προϊόντα χαλκού—όπως και τα προϊόντα αλουμινίου, τα οποία αντιμετωπίζουν τις ίδιες προκλήσεις—βρίσκονται στην πρώτη δεκάδα των πλέον εξαγίμων προϊόντων της χώρας μας. Αποτελούν δε το αντικείμενο βιομηχανικής δραστηριότητας σημαντικών πρωταθλητών, οι οποίοι βρίσκονται στο επίκεντρο της πράσινης ψηφιακής μετάβασης και των οποίων η δραστηριότητα στηρίζεται παραδοσιακά στην κυκλική οικονομία, μια κατ'εξοχήν προτεραιότητα για το μέλλον της ευρωπαϊκής οικονομίας», δηλώνει στην «Κ» ο κ. Λώλος.

Η έλλειψη scrap αυξάνει το κόστος για τις βιομηχανίες, περιορίζει την ανταγωνιστικότητα και ενισχύει την εξάρτηση από εισαγόμενες πρώτες ύλες. Οι πιέσεις προς τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις χαλκού αναμένεται να ενταθούν καθώς η ζήτηση του μετάλλου προβλέπεται να αυξηθεί κατά 35% στην Ε.Ε. και να διπλασιαστεί παγκοσμίως μέχρι το 2050.

Έκθεση 70 ΧΡΟΝΙΑ Ε.Ο.Κ.Α. 1955 - 1959

Μια έκθεση από το αρχείο εφημερίδων και το φωτογραφικό αρχείο του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, καθώς και οπτικοακουστικό υλικό από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

23 Νοεμβρίου έως τις 12 Δεκεμβρίου 2025
Παλαιό Δημοτικό Μέγαρο Λευκωσίας (προμαχώνας Νταβίλα)

Ώρες λειτουργίας:
Δευτέρα - Παρασκευή 16:00 - 19:00
Σάββατο και Κυριακή 10:00 - 18:00

Είσοδος Ελεύθερη

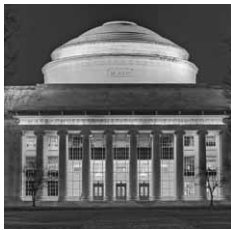
Υπό την αιγίδα του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου.

Υπουργείο Εσωτερικών
Κυπριακή Δημοκρατία

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Προειδοποίηση

Σε πρόσφατη μελέτη τους για την πυρηνική σύντηξη, εμπειρογνώμονες του MIT προ-ειδοποιούν πως «οι επενδύσεις στις εφο-διαστικές αλυσίδες και η μεγάλη κλίμακα των διαδικασιών παραγωγής είναι όλο και περισσότερο το πλεονέκτημα της Κίνας, γι' αυτό και πολλές κρίσιμες βιομηχανίες έχουν μεταφερθεί από τη Δύση στην Κίνα».

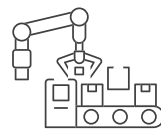
33

πυρηνικούς αντιδρα-στήρες έχει υπό κα-τασκευή η Κίνα, ενώ έχει κατασκευάσει 13 από το 2013 και οι ΗΠΑ μόνον δύο.

Μεγάλες υποδομές

Περιγράφοντας τις εγκαταστάσεις της Κί-νας για την πυρηνική σύντηξη, ο Μπομπ Μουγκκάρντ, διευθύνων σύμβουλος της Commonwealth Fusion, υπογράμμισε ότι «οι εγκαταστάσεις τους είναι τόσο μεγάλες ώστε κυριολεκτικά μπορείς να τις δεις από το Διάστημα» και σημείωσε ότι «στις ΗΠΑ δεν υπάρχει κάτι αντίστοιχο».

295.000

βιομηχανικά ρομπότ εγκατέστησε πέρυσι η Κίνα, σχεδόν εννέα φορές περισσότερα από τις ΗΠΑ.

Το κινεζικό πρόγραμμα

Αναφερόμενος στο συντριπτικά πλουσιότε-ρο πυρηνικό πρόγραμμα της Κίνας, ο Μαρκ Χιμς, συνεργάτης του Ιδρύματος Carnegie και συγγραφέας βιβλίου με θέμα το πυρηνι-κό πρόγραμμα της Κίνας, τόνισε ότι «οι Κινέ-ζοι κινούνται ταχύτατα καθώς βιάζονται να δείξουν στον κόσμο πως δεν μπορεί τίποτε να ανακόψει το πρόγραμμά τους».

Υπεροχή Κίνας στην πυρηνική σύντηξη

Κυριαρχεί έναντι της Δύσης στην ανάπτυξη της τεχνολογίας που υπόσχεται ανεξάντλητη ενέργεια

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Στις αρχές Νοεμβρίου, ο Τζένσεν Χουάνγκ, επικεφαλής του κολοσσού της Nvidia, προκάλεσε προβληματισμό με τη δήλωσή του ότι «η Κίνα βρίσκεται μόλις μερικά νανο-δευτερόλεπτα πίσω από την Αμερική στην κούρσα της τεχνη-τής νοημοσύνης». Προεξόφλησε, έτσι, πως ο ασιατικός γίγαντας εί-ναι έτοιμος να νικήσει τη Δύση στη νέα τεχνολογία. Ως επικεφα-λής του κολοσσού των πιο προ-ηγμένων μικροεπεξεργαστών που χρησιμοποιούνται στα μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης, ο Χουάνγκ έχει μάλλον συμφέρον να υποστη-ρίξει κάτι τέτοιο, αλλά δεν είναι ούτε ο μόνος ούτε από τους λίγους που το πιστεύουν. Πολλοί συμ-μερίζονται την άποψή του, του-λάχιστον από τον περασμένο Ια-νουάριο και τον αιφνιδιασμό που προκάλεσε στους τεχνολογικούς κολοσσούς των ΗΠΑ το μοντέλο τεχνητής νοημοσύνης της κινεζι-κής DeepSeek, καθώς είναι εφά-μιλλο των αμερικανικών και έχει πολύ χαμηλότερο κόστος.

Δεν είναι, όμως, η τεχνητή νοημοσύνη ο μόνος κλάδος στον οποίο η Κίνα κινείται με υπερκη-νικές ταχύτητες. Το ίδιο κάνει και στις περισσότερες από τις κρίσιμो-τερες τεχνολογίες της εποχής μας και είναι ορατή η πιθανότητα να αφήσει πίσω της όλον τον δυτικό κόσμο, τις ΗΠΑ και την Ευρώπη, σε ένα από τα μεγαλύτερα στοι-χήματα της ανθρωπότητας: την ανεξάντλητη ενέργεια που υπό-σχεται να προσφέρει εν ευθέτω η πυρηνική σύντηξη.

Η σύντηξη είναι σχεδόν η αντί-θετη διαδικασία από αυτήν των πυρηνικών αντιδραστήρων, που διασπούν το άτομο για να παρά-γουν ενέργεια, καθώς η διαδικα-σία για την παραγωγή ενέργειας από τη σύντηξη είναι η συμπίεση των ατόμων για τη συγκώνευσή τους σε κάτι βαρύτερο. Εδώ και αρκετά χρόνια βρίσκεται στο επί-κεντρο του ενδιαφέροντος, εν μέ-ρει και επειδή δεν παράγει ρύπους. Και μολοντί προσκρούει σε με-γάλες τεχνικές δυσκολίες, τείνει να φύγει πλέον από το πεδίο της επιστήμης και να βρεθεί στο πε-δίο της παραγωγής και της εμπο-ρικής εκμετάλλευσης.

Σε πρόσφατη μελέτη τους, εμπειρογνώμονες του MIT κατα-λήγουν στο συμπέρασμα πως η Κίνα είναι ήδη κυρίαρχη σε τρεις από τις έξι κρίσιμες τεχνικές δια-δικασίες που θα δώσουν ώθηση στη σύντηξη και στην παραγωγή της σε εμπορική κλίμακα. Εκτι-μούν, μάλιστα, πως σύντομα θα εί-ναι κυρίαρχη και σε άλλες δύο από τις τεχνικές αυτές. Σύμφωνα με παρατηρητές, το πρόγραμμα του Πεκίνου για τη σύντηξη ισοδου-ναμεί με ένα κολοσσιαίο «Σχέδιο Μανχάταν» καθώς η Κίνα εφαρ-

Από το 2023 το Πεκίνο έχει δεσμεύσει 13 δις. δολ. σε μια προσπάθεια να επιτευχθεί η παραγω-γή ενέργειας από σύντη-ξη σε μεγάλη κλίμακα.

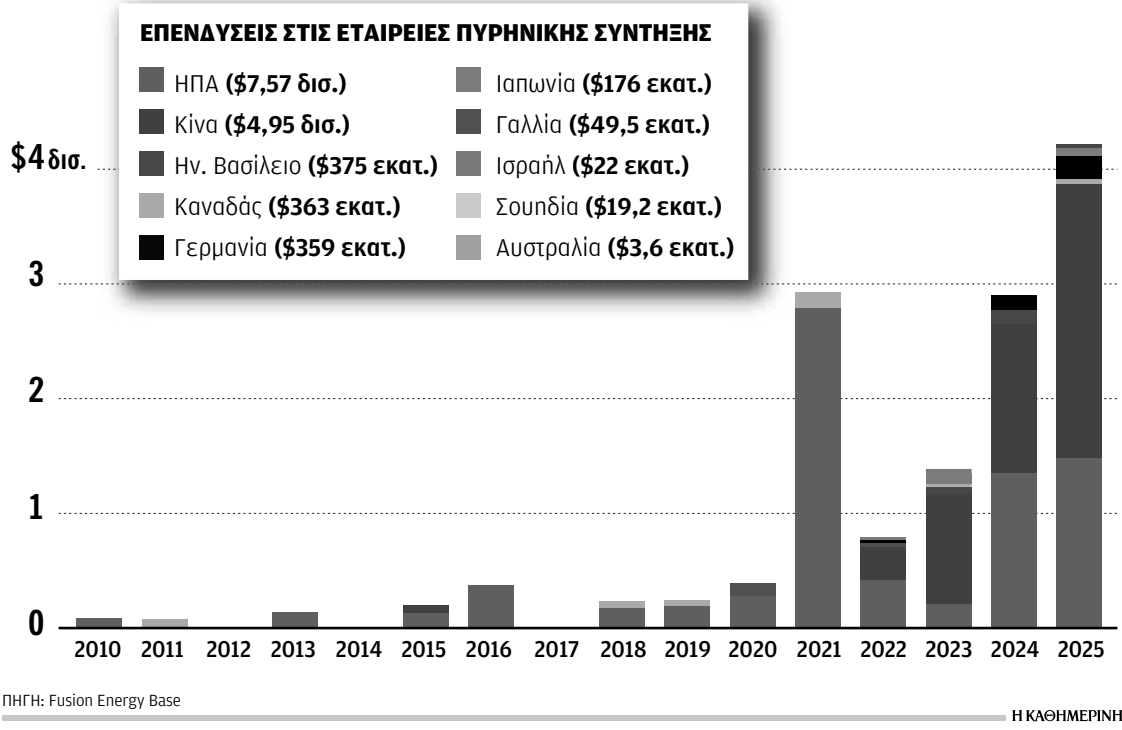
Στην Κίνα βρίσκονται σε λειτουργία και υπό κα-τασκευή σχεδόν όσοι αντιδραστήρες υπάρ-χουν σε όλο τον υπόλοιπο κόσμο.

μόζει και πάλι την ίδια στρατηγι-κή των εκτεταμένων επενδύσεων και της πυρετώδους παραγωγής με την οποία έχει εκτοπίσει τους ανταγωνιστές της από την αγορά των φωτοβολταϊκών, των μπατα-ριών λιθίου, των σπάντων γαϊών και των ηλεκτροκίνητων οχημά-των. Σε πρόσφατη ομιλία του, ο Γουίλ Ρέγκαν, ιδρυτής της αμε-ρικανικής νεοφυούς σύντηξης Pacific Fusion, επισήμανε πως από το 2023 η Κίνα έχει δεσμεύ-σει περίπου 13 δις. δολ. σε μια συστηματική προσπάθεια να δια-σφαλίσει κυριαρχία στις τεχνικές βιομηχανίες που χρειάζονται για

Η μάχη των νεοφυών επιχειρήσεων στην πυρηνική σύντηξη

Η Κίνα τείνει να ξεπεράσει τη Δύση σε πολλά άλλα πέραν της τεχνητής νοημοσύνης, όπως στην κρίσιμη τεχνολογία της πυρηνικής σύντηξης

Μάχη στις ΗΠΑ κατά της επιβολής αυστηρών κανόνων στην ΑΙ

Εκστρατεία ενόψει εκλογών από επικεφαλής κολοσσών και μεγιστάνες

Δισεκατομμυριοί και επικεφαλής των τεχνολογικών κολοσσών συγκε-ντρώνουν εκατομμύρια δολάρια για να δώσουν μάχη κατά των ρυθμίσε-ων στην τεχνητή νοημοσύνη ενόψει των εκλογών του μεσοδιαστήματος το 2026. Ανάμεσά τους η επενδυτική Andreessen Horowitz και ο συνιδρυ-τής της OpenAI, Γκρεγκ Μπρόγκμαν, καθώς και η Meta Platforms. Μέχρι στιγμής διάφοροι δωρητές έχουν συ-γκεντρώσει 100 εκατ. δολ. για να χρη-ματοδοτήσουν πολιτικές επιτροπές ενεργές σε αυτήν τη μάχη που έχει πάρει τεράστια ώθηση εξαιτίας της εμπλοκής τόσο μεγάλου πλούτου ιδι-ωτών και επιχειρήσεων.

Οι πολέμιοι των κρατικών πα-ρεμβάσεων και των ρυθμίσεων εκ-φράζουν φόβους πως ένα μωσαϊκό από νόμους θα μπορούσε να ανακό-ψει την πρόοδο της Αμερικής στην παγκόσμια κούρσα για την τεχνη-τή νοημοσύνη και ειδικότερα στον ανταγωνισμό της με την Κίνα. Υπο-στηρίζουν πως οι ΗΠΑ πρέπει να δαπανήσουν τρισεκατομμύρια δο-λάρια και να προχωρήσουν ταχύτα-τα τα επόμενα χρόνια προκειμένου να διατηρήσουν την υπεροχή τους στον κλάδο. Στο μεταξύ, μέσα στην

εβδομάδα οι οπαδοί των αυστηρών ρυθμίσεων στην τεχνητή νοημοσύνη εγκαίνιασαν τη δική τους εκστρατεία με στόχο να αντλήσουν τουλάχιστον 50 εκατ. δολ. για να στηρίξουν όσους υποψηφίους υποστηρίζουν την επι-βολή περιορισμών και κανόνων στην τεχνητή νοημοσύνη.

Μέσα στην εβδομάδα οι οπαδοί των περιορισμών εγκαίνιασαν τη δική τους εκστρατεία για να στηρί-ξουν όσους υποψηφίους υποστηρίζουν τις ρυθμίσεις.

Ο μεγαλύτερος παίκτης, μέχρι στιγμής, σε αυτήν τη διεκδικητική είναι η Leading the Future, πολιτική οργάνωση που συγκεντρώνει χρήμα-τα για τέτοιου είδους εκστρατείες. Προσφάτως ανακοίνωσε ότι προτί-θεται να διαθέσει χορηγίες ύψους άνω των 100 εκατ. δολ. «για να ανα-διατάξει το πολιτικό περιβάλλον σε

ό, τι αφορά την πολιτική καινοτομί-ας». Εχει μάλιστα δεσμευθεί πως θα υποστηρίξει υποψηφίους και των δύο κομμάτων που «εναντιώνονται σθεναρά» σε όσους θέλουν να δια-κυβεύσουν την πρόοδο.

Σύμφωνα με τη Leading the Future, ο Αντρεσεν Χόροβιτς διέθε-σε φέτος 25 εκατ. δολ. για τον σκο-πό αυτό και έχει δεσμεύσει άλλα 25 εκατ. δολ. για το επόμενο έτος, ενώ το ίδιο έχουν κάνει ο Μπρόγκμαν και η γυναίκα του. Σε σχετική ανακοίνω-σή τους, το ζεύγος Μπρόγκμαν τόνι-ζε πως τάσσεται «υπέρ της μελετημέ-νης ρύθμισης που θα απελευθερώσει και δεν θα περιορίζει το δυναμικό της τεχνητής νοημοσύνης, ώστε να βελτιώσει την ποιότητα της ζωής κά-θε ανθρώπου ακόμη και κάθε ζώου». Εξηγούσαν, επιπλέον, πως θα ήθελαν από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση να θεσπίσει ρυθμίσεις της τεχνητής νοημοσύνης που θα προωθούν την καινοτομία, θα θωρακίζουν τα συστή-ματα του κλάδου από την κακοπρο-αίρετη χρήση και θα προστατεύουν «την ιδιωτική ζωή και τις ιδιωτικές συζητήσεις με την τεχνητή νοημο-σύνη». Μέσα στα κόμματα δίστανται οι απόψεις και ως προς το κατά πό-

σον πρέπει η κυβέρνηση Τραμπ να επιβάλει περιορισμούς στις πολιτείες ώστε να μην μπορούν να θεσπίσουν ρυθμίσεις στην τεχνητή νοημοσύνη. Η κυβέρνηση Τραμπ έχει έρθει σε σύγκρουση με κάποιους Ρεπουμπλι-κανούς, συμπεριλαμβανομένων στε-λεχών με υψηλά αξιώματα, όπως με τον Στιβ Μπάνον, πρώην σύμβουλο του Τραμπ.

Το Κογκρέσο δεν έχει θεσπίσει νομοθεσία για τη ραγδαία αναπτυσ-σόμενη τεχνολογία, αλλά ορισμένες πολιτείες έχουν αρχίσει να εξετάζουν τη δυνατότητα να επιβάλουν κάποιες ρυθμίσεις, κυρίως επειδή εκτιμούν ότι χρειάζονται περισσότερες ασφαλιστι-κές δικλίδες όταν πρόκειται για την τεχνητή νοημοσύνη. Μεταξύ άλλων εξετάζουν πολιτικές που προωθούν οι μη κερδοσκοπικές οργανώσεις και αφορούν τη διάδοση του λεγόμενου «αλτρουιστικού κινήματος». Πρόκει-ται για μια φιλοσοφία που έχει διχά-σει τη Silicon Valley εν μέρει επειδή επικεντρώνεται υπερβολικά στα χει-ρότερα σενάρια σχετικά με την ανά-πτυξη της τεχνητής νοημοσύνης. Οι φανατικοί οπαδοί αυτής της φιλοσο-φίας την αποκαλούν «φιλοσοφία της συντέλειας του κόσμου».

Το Κογκρέσο δεν έχει θεσπίσει νομοθεσία για τη νέα τεχνολογία, αλλά ορισμένες πολιτείες έχουν αρ-χίσει να εξετάζουν τη δυνατότητα να επιβάλουν κάποιες ρυθμίσεις, κυρίως επειδή εκτιμούν ότι χρειά-ζονται περισσότερες ασφαλιστικές δικλίδες όταν πρόκειται για την τεχνητή νοημοσύνη.

Κούρσα για να αποκτήσει σπάνιες γαίες η Ευρώπη

Το «αόρατο ορυχείο» στη Νορβηγία και το εξορυκτικό σχέδιο στη Σουηδία

Δύο σκανδιναβικές εταιρείες βρίσκονται στην καρδιά της προσπάθειας της Ευρώπης να εξασφαλίσει πρόσβαση σε δικούς της πόρους κρίσιμων πρώτων υλών. Από ένα «αόρατο ορυχείο» έως το πιο ριζοσπαστικό σχέδιο μετακόμισης, τα projects τους είναι πολύ διαφορετικά αλλά και εξαιρετικά πρωτότυπα. Η πρωτοβουλία «RESourceEU» της Ευρωπαϊκής Ενωσης έχει στόχο να ενισχύσει τις επενδύσεις σε στρατηγικά projects, ως απάντηση στην κυριαρχία που απολαμβάνει εδώ και καιρό η Κίνα στα ορυκτά. «Αυτό που βλέπουμε τώρα είναι μια αίσθηση του επείγοντος. Όλοι μιλούν για την ανάγκη για δράση. Είναι πραγματικά η ώρα να δράσουμε τώρα. Πάντα λέγαμε ότι είναι πολύ νωρίς, ώσπου ήταν πολύ αργά», λέει στο CNBC ο Άλφ Ράισταντ, CEO της εξορυκτικής εταιρείας Rare Earths Norway.

Τον περασμένο Ιούνιο, η Rare Earths Norway ανακοίνωσε την ανακάλυψη ενός εκ των μεγαλύτερων γνωστών κοιτασμάτων σπάνιων γαίων της Ευρώπης, σε μία σημαντική στιγμή για την προσπάθεια της ηπείρου να εξασφαλίσει τη στρατηγική αυτονομία της. Υπολογίζεται ότι το Fen Carbonatite Complex της εταιρείας, που βρίσκεται στη μικρή βιομηχανική πόλη Ulefoss της νότιας Νορβηγίας, περιέχει 8,8 εκατ. μετρικούς τόνους συνολικής οξείδων σπάνιων γαίων (TREOs). Περίπου 1,5 εκατ. τόνοι από αυ-

τά τα TREOs πιστεύεται ότι περιέχουν εξαιρετικά πολύτιμες σπάνιες γαίες που σχετίζονται με μαγνήτες, όπως νεοδύμιο και πραιοδύμιο. Πρόκειται για συστατικά που είναι κρίσιμα για μια σειρά σύγχρονων τεχνολογιών, από τα ηλεκτρικά οχήματα και τις ανεμογεννήτριες έως ρομποτικές και αμυντικές εφαρμογές. Η Rare Earths Norway βρίσκεται σε στενή συνεργασία με τον τοπικό δήμο και τις εθνικές αρχές σχετικά με ένα χωροταξικό σχέδιο και ελπίζει να παρουσιάσει μια προκαταρκτική μελέτη σκοπιμότητας μέχρι το τέλος του έτους.

Όμως έχει μακρύ δρόμο μπροστά της μέχρι να μπορέσει να αξιοποιήσει το κοιτάσμα. Η εταιρεία στοχεύει να παραδώσει τις πρώτες σπάνιες γαίες στην αγορά μέχρι το πρώτο μισό της δεκαετίας του 2030. Για να αναπτύξει μάλιστα το κοιτάσμα, η Rare Earths Norway σχεδιάζει να χρησιμοποιήσει τη λογική ενός «αόρατου ορυχείου», ώστε να αποφύγει τη διατάραξη της επιφάνειας και τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο. Το σχέδιο περιλαμβάνει τη διάνοιξη μιας μακρίας, στενής σήραγγας διαγώνια κάτω από το χωριό Ulefoss και το γέμισμα των κενών από τις εξορύξεις με διάφορα υλικά.

Ο Ράισταντ περιγράφει το ορυχείο σαν ένα «αυγό Kinder» και τονίζει ότι «είναι σημαντικό οι άνθρωποι πάνω από το κοιτάσμα να είναι ασφαλείς». Στόχος της εταιρείας είναι να μη χρειαστεί να με-

Η σουηδική ιδιοκτησία εταιρεία LKAB σχεδιάζει την εξορύξη σπάνιων γαίων στην πόλη Kiruna. Το κοιτάσμα Per Geijer βρίσκεται σε κοντινή απόσταση από το μεγαλύτερο υπόγειο ορυχείο σιδηρομεταλλεύματος στον κόσμο. Για τις ανάγκες του έργου αναπτύσσεται ένα εκτεταμένο project αστικής μετεγκατάστασης που τράβηξε πάνω του τη δημοσιότητα τον Αύγουστο, όταν εργάτες μετέφεραν με επιτυχία μια ξύλινη εκκλησία 113 ετών, κατά πέντε χιλιόμετρα, μέσα σε δύο ημέρες.

Τον περασμένο Ιούνιο, η Rare Earths Norway ανακοίνωσε την ανακάλυψη ενός εκ των μεγαλύτερων γνωστών κοιτασμάτων σπάνιων γαίων της Ευρώπης στη μικρή βιομηχανική πόλη Ulefoss.

τακινθθεί το χωριό, καθώς περίπου 300 ακίνητα βρίσκονται πάνω στο κοιτάσμα και πολλοί κάτοικοι μένουν σε αυτά.

Οι πρώτες έρευνες που έκανε η εταιρεία δείχνουν ισχυρή στή-

ριξη της τοπικής κοινότητας για το project, σε συνδυασμό, βέβαια, με ανησυχίες για τη σταθερότητα του εδάφους και τη διαχείριση των αποβλήτων. Την ίδια στιγμή, η σουηδική ιδιοκτησία εξορυκτική εταιρεία LKAB, η οποία λειτουργεί πολύ πιο ψηλά από τον Αρκτικό Κύκλο, στην πόλη Kiruna, εφαρμόζει μια εντελώς διαφορετική προσέγγιση στην προσπάθεια της Ευρώπης να καλύψει τις ανάγκες της σε πρώτες ύλες.

Η εταιρεία ανακοίνωσε τον Ιανουάριο του 2023 αυτό που τότε αποτελούσε το μεγαλύτερο γνωστό κοιτάσμα σπάνιων γαίων στην Ευρώπη, περιγράφοντας την ανακάλυψη ως «καλά νέα» για τη Σουηδία, την Ευρώπη και το κλίμα.

Το κοιτάσμα Per Geijer βρίσκεται σε κοντινή απόσταση από το

μεγαλύτερο υπόγειο ορυχείο σιδηρομεταλλεύματος στον κόσμο. Μάλιστα τα σχέδια της LKAB να επεκτείνει το ορυχείο σιδηρομεταλλεύματός της ώθησαν χιλιάδες κατοίκους της περιοχής να μετακομίσουν σε μια ολοκαίνουργια πόλη.

Το εκτεταμένο project αστικής μετεγκατάστασης τράβηξε πάνω του τη δημοσιότητα τον Αύγουστο, όταν εργάτες μετέφεραν με επιτυχία μια ξύλινη εκκλησία 113 ετών, κατά πέντε χιλιόμετρα πιο κάτω, μέσα σε δύο ημέρες.

Τον ίδιο μήνα, η LKAB ανακοίνωσε ότι 6.000 ακόμη άτομα και περίπου 2.700 σπίτια θα επηρεαστούν από τη μετεγκατάσταση, η οποία εκτιμάται ότι θα κοστίσει 2,4 δισ. δολάρια.

Ο Νίκλας Γιόχανσον της LKAB είπε στο CNBC ότι η μετεγκα-

τάσταση δεν σχετίζεται με την ανακάλυψη σπάνιων γαίων, αλλά περισσότερο με το εκτεταμένο ορυχείο σιδηρομεταλλεύματος της εταιρείας. Όπως και η Rare Earths Norway, ο Γιόχανσον δήλωσε ότι η εταιρεία βρίσκεται επί του παρόντος σε συζητήσεις με τους Ευρωπαίους νομοθέτες για να διασφαλίσει ότι θα είναι οικονομικά βιώσιμη η ανάπτυξη των πόρων της.

Ο Αντονι Χέρν, του think tank Arctic Institute, δήλωσε ότι τα projects των Rare Earths Norway και LKAB είναι «στρατηγικά σημαντικά» επειδή αντιπροσωπεύουν μερικές από τις πιο αξιόπιστες οδούς για τη μείωση της σχεδόν πλήρους εξάρτησης της Ευρώπης από τις εισαγόμενες σπάνιες γαίες, ιδίως από την Κίνα.

Οι κενές θέσεις εργασίας οδηγούν σε καλύτερους μισθούς

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΣΤΟΥΛΑ**

Η Ελλάδα ανήκει στις χώρες όπου οι κενές θέσεις εργασίας είναι τουλάχιστον 10% υψηλότερα απ' ό,τι πριν από την πανδημία, γεγονός που έχει βοηθήσει τους μισθούς να μειώσουν την απόσταση από τον πληθωρισμό. «Χωρίς τη στενότητα της αγοράς εργασίας, η κατάσταση θα ήταν σαφώς χειρότερη», τονίζει στην «Κ» ο Αλεξάντρ Γκεοργκίεφ, οικονομολόγος στη Διεύθυνση Απασχόλησης και Εισοδήματος του ΟΟΣΑ, στους παράγοντες οι οποίοι συμπέδωσαν προς τα κάτω τις αποδοχές ανήκει το μονοψώνιο που παρατηρείται σε ορισμένους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας.

Το 2022 –μετά την έξαρση της πανδημίας– σημειώθηκε διεθνώς απότομη αύξηση στις κενές θέσεις εργασίας. Σήμερα, στους περισσότερους τομείς στις περισσότερες οικονομίες του ΟΟΣΑ, το φαινόμενο έχει αποκλιμακωθεί σε σχέση με το απόγειο εκείνης της περιόδου. Ωστόσο η στενότητα της αγοράς εργασίας, δηλαδή οι κενές θέσεις εργασίας ανά άνεργο, παραμένει υψηλή και σε κάποιες χώρες δεν έχει επιστρέψει στα επίπεδα πριν από την πανδημία, τα οποία ήταν ούτως ή άλλως υψηλά. Στην Ευρώπη, αυτό συμβαίνει σε μια σειρά από τομείς όπως η μεταποίηση, το εμπόριο και σε έναν βαθμό ο χρηματοοικονομικός τομέας. Σε επίπεδο Ευρωζώνης, οι επιχειρήσεις –1 στις 6 στη βιομηχανία και 1 στις 4 στις υπηρεσίες– συνεχίζουν να αναφέρουν την έλλειψη εργατικού δυναμικού ως έναν από

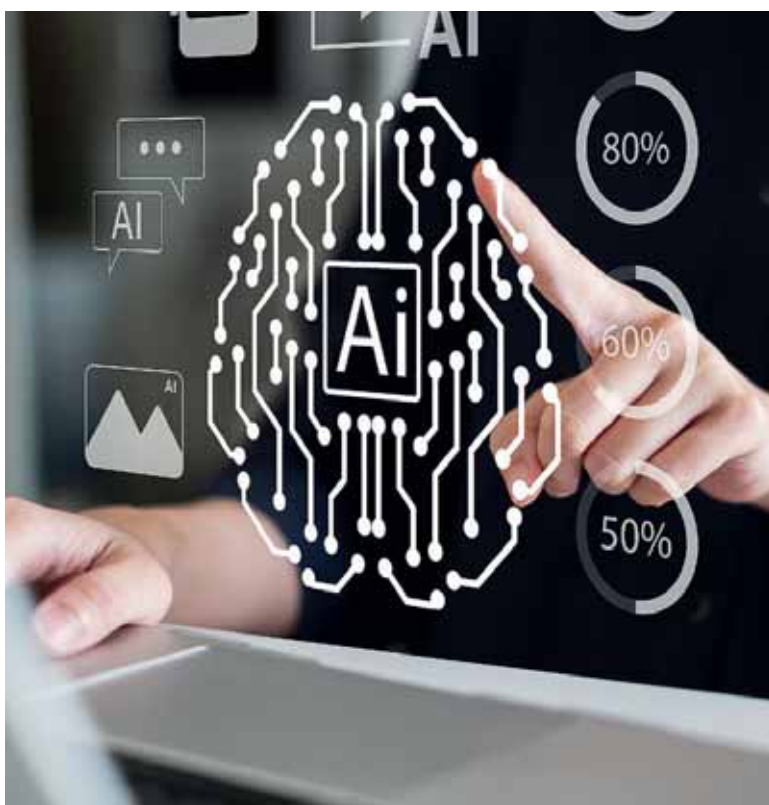
τους παράγοντες που περιορίζουν την παραγωγή τους. Κι αυτό διότι έχουν εδραιωθεί πια και ορισμένοι διαρθρωτικοί λόγοι οι οποίοι συντελούν στο φαινόμενο.

Η αναντιστοιχία δεξιοτήτων που ωθείται από τις επιπτώσεις της ψηφιακής και πράσινης μετάβασης, η γήρανση του πληθυσμού που οδηγεί στη μείωση του εργατικού δυναμικού παραγωγικής ηλικίας, αλλά και η χαμηλή ποιότητα των εργασιακών συνθηκών σε κάποιους κλάδους, η οποία λειτουργεί ως αντικίνητρο για τους υποψηφίους, αποτελούν τις βασικές αιτίες που βρίσκονται πίσω από

Η σφιχτή αγορά εργασίας έχει βοηθήσει τις αποδοχές να μειώσουν τη διαφορά από τον πληθωρισμό, λέει στην «Κ» οικονομολόγος του ΟΟΣΑ.

τη δυσκολία εξεύρεσης προσωπικού, αν εξαιρεθούν οι περιπτώσεις όπου καταγράφεται ιδιαίτερα υψηλή ζήτηση για προϊόντα, την οποία δεν είναι σε θέση να καλύψει η προσφορά απασχόλησης.

Η στενότητα όμως της αγοράς εργασίας έχει θετική επίδραση στην εξέλιξη των εισοδημάτων, υπό την έννοια ότι μάλλον βοηθώσε να αποφευχθούν τα χειρότερα σε όλη αυτήν την περίοδο των πληθωριστικών πιέσεων. «Οι ψη-

«Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί ακόμη και να αυξήσει τον αριθμό των θέσεων εργασίας», αναφέρει ο Αλεξάντρ Γκεοργκίεφ, οικονομολόγος στη Διεύθυνση Απασχόλησης και Εισοδήματος του ΟΟΣΑ. Κάποιες θέσεις εργασίας θα καταστραφούν, κάποιες άλλες θα δημιουργηθούν και οι περισσότερες θα μετασχηματιστούν, καταλήγει ο οικονομολόγος.

λές ελλείψεις σε προσωπικό έχουν σαφώς αντίκτυπο στις αποδοχές και, στην πραγματικότητα, βοηθώσαν τους πραγματικούς μισθούς να προσεγγίσουν ή ακόμη και να καλύψουν τον ρυθμό αύξησης των τιμών. Περίπου στις μισές χώρες οι μισθοί δεν έχουν καλύψει πλήρως την απότομη άνοδο του πλη-

θωρισμού. Ωστόσο τα πράγματα θα ήταν ακόμη χειρότερα για την πορεία των μισθών χωρίς τις κενές θέσεις εργασίας, οι οποίες βοηθούν τα εισοδήματα των μισθωτών να καλύψουν μέρος της απόστασης από τον πληθωρισμό», μας είπε ο οικονομολόγος του ΟΟΣΑ, σημειώνοντας ότι στην Ελλάδα οι πραγ-

ματικοί μισθοί σε γενικές γραμμές έχουν επανέλθει από το χειρότερο σημείο στο οποίο είχαν βρεθεί μετά τον Ιανουάριο του 2021 σε όρους αγοραστικής δύναμης λόγω του πληθωρισμού.

Αντιθέτως, στους παράγοντες οι οποίοι συγκρατούν τις αυξήσεις των μισθών είναι το μονοψώνιο που παρατηρείται σε ορισμένους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. «Ευρύτερα στις χώρες του ΟΟΣΑ, είναι αρκετά σημαντική η καταγραφή περιπτώσεων όπου πολύ λίγοι εργοδότες ελέγχουν έναν κλάδο, γεγονός που τους επιτρέπει να καθορίζουν μισθούς κάτω από το επίπεδο της αγοράς. Η συγκέντρωση στην αγορά εργασίας, η απουσία ανταγωνισμού, η οποία βοηθάει κάποιες εταιρείες να πετυχαίνουν χαμηλούς μισθούς, είναι λοιπόν ένας από τους παράγοντες», υπογραμμίζει ο Γκεοργκίεφ, αναφερόμενος σε ένα πεδίο όπου διαδραματίζει ρόλο ο ενισχυμένος κατώτατος μισθός σε χώρες όπως η Ελλάδα.

Η πρόκληση της AI

Σε ό,τι αφορά τις επιπτώσεις της τεχνητής νοημοσύνης στην αγορά εργασίας, ο μετασχηματισμός είναι ακόμη σε εξέλιξη, γεγονός που αφήνει ανοικτά όλα τα σενάρια. Σε αυτήν τη φάση, πάντως, οι προσλήψεις στον τομέα της AI έχουν εκτοξευθεί, στο πλαίσιο μιας διαδικασίας η οποία έχει ξεκινήσει εδώ και περίπου μια δεκαετία και τώρα κορυφώνεται. «Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί ακόμη και να αυξήσει τον αριθμό των θέσεων εργασίας. Όταν η κλωστοϋφαντουργική

βιομηχανία αυτοματοποιήθηκε στο παρελθόν, είχαμε σφοδρές αντιδράσεις. Άνθρωποι τότε κατέστρεφαν τις μηχανές των μονάδων παραγωγής. Στην πραγματικότητα όμως η απασχόληση στον κλάδο αυξήθηκε ραγδαία. Διότι τα ρούχα έγιναν πάρα πολύ φθηνότερα, γεγονός που εκτόξευσε τη ζήτηση για αυτά τα προϊόντα. Είναι βέβαιο ότι θα υπάρξουν και παραδείγματα με αρνητικό αντίκτυπο της AI σε κάποιες περιπτώσεις. Θα είναι όμως το τέλος της ανθρώπινης εργασίας; Η απάντηση του ΟΟΣΑ είναι ότι αυτό δεν θα συμβεί ποτέ. Κάποιες θέσεις εργασίας θα καταστραφούν, κάποιες άλλες θα δημιουργηθούν και οι περισσότερες θα μετασχηματιστούν. Το γεγονός ότι η τεχνολογία επιπλέον μια θέση εργασίας δεν σημαίνει ότι την αυτοματοποιεί πλήρως. Αυτό είναι αρκετά σπάνιο. Δεν είναι λοιπόν προφανές ότι στο τέλος της ημέρας θα δούμε κάποια δραματική ανατροπή της αγοράς εργασίας λόγω της τεχνητής νοημοσύνης. Το ζητούμενο όμως είναι οι εργαζόμενοι να παρακολουθήσουν τον μετασχηματισμό που βρίσκεται σε εξέλιξη. Πώς βοηθάς τον επαγγελματία να προσαρμόσει τις δεξιότητες στο αντικείμενο; Ή πώς τον κινητροδοτείς να μετακινηθεί από αυτήν τη φάση, πάντως, οι προσλήψεις στον τομέα της AI έχουν εκτοξευθεί, στο πλαίσιο μιας διαδικασίας η οποία έχει ξεκινήσει εδώ και περίπου μια δεκαετία και τώρα κορυφώνεται. «Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί ακόμη και να αυξήσει τον αριθμό των θέσεων εργασίας. Όταν η κλωστοϋφαντουργική

Κάθε εβδομάδα, Νέες ευκαιρίες.

Altamira Real Estate
8000 8200 | altamirarealestate.com.cy

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΣΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Altamira
doValue Group

Σε ταλέντα από την Κίνα στηρίζεται η κυριαρχία των ΗΠΑ στην ΑΙ

Έχουν καίριους ρόλους στην έρευνα σε κορυφαία αμερικανικά εργαστήρια

Όταν ο Μαρκ Ζούκερμπεργκ, διευθύνων σύμβουλος της Meta, ανακοίνωσε τον Ιούνιο το Superintelligence Lab, έδωσε στη δημοσιότητα τα 11 ονόματα που θα βοηθούσαν στη φιλόδοξη προσπάθεια δημιουργίας μιας μηχανής ισχυρότερης από τον ανθρώπινο εγκέφαλο. Όλοι είχαν πάει ως μετανάστες στις ΗΠΑ, αφότου είχαν σπουδάσει σε άλλες χώρες. Και σύμφωνα με τους New York Times, οι επτά είχαν γεννηθεί στην Κίνα.

Μολονότι πολλοί αξιωματούχοι και αναλυτές παρουσιάζουν επί μήνες την Κίνα σαν ένα εχθρό για την αμερικανική κυριαρχία στην τεχνητή νοημοσύνη, μεγάλο μέρος της πρωτογενούς έρευνας από τις ΗΠΑ παράγεται με ταλέντα από την Κίνα. Δύο νέες μελέτες δείχνουν ότι ερευνητές που γεννήθηκαν και εκπαιδεύ-

Ερευνητές από τις δύο χώρες συνεχίζουν να συνεργάζονται, παρά τις κλιμακούμενες εντάσεις μεταξύ Ουάσιγκτον και Πεκίνου.

θηκαν στην Κίνα έχουν καίριους ρόλους σε κορυφαία αμερικανικά εργαστήρια τεχνητής νοημοσύνης. Επίσης, συνεχίζουν να στηρίζουν σημαντική έρευνα στη βιομηχανία και στον ακαδημαϊκό κλάδο, παρά τη σκληρή στάση της κυβέρνησης Τραμπ στο μεταναστευτικό και το όλο και εντονότερο κλίμα που επικρατεί στη Σίλκον Βάλεϊ εναντίον της Κίνας.

Οι μελέτες, από δύο διαφορετικούς οργανισμούς, δίνουν μια λεπτομερή ματιά στο πόσο η αμερικανική τεχνολογική βιομηχανία συνεχίζει να στηρίζεται σε μηχανικούς από την Κίνα, ιδίως στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης. Τα ευρήματα αναδεικνύουν ακόμη πώς οι ερευνητές από τις δύο χώρες συνεχίζουν να συνεργάζονται παρά τις κλιμακούμενες εντάσεις μεταξύ Ουάσιγκτον και Πεκίνου.

Έντεκα μετανάστες, εκ των οποίων οι επτά έχουν γεννηθεί στην Κίνα, εργάζονται στο Superintelligence Lab της Meta, που ανακοίνωσε πρόσφατα ο Μαρκ Ζούκερμπεργκ.

Το 2020, έρευνα του Paulson Institute, που προωθεί τους εποικοδομητικούς δεσμούς ανάμεσα σε ΗΠΑ και Κίνα, υπολόγισε ότι οι Κινέζοι ερευνητές στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης αποτελούν σχεδόν το ένα τρίτο των κορυφαίων ταλέντων στην ΑΙ. Οι περισσότεροι δούλευαν σε αμερικανικές εταιρείες και πανεπιστήμια των ΗΠΑ. Νέα μελέτη από το Carnegie Endowment for International Peace δείχνει ότι οι περισσότεροι εξ αυτών των ταλέντων συνεχίζουν να δουλεύουν σε αμερικανικά ιδρύματα. Από τους 100 κορυφαίους Κινέζους ερευνητές στη μελέτη, οι οποίοι βρίσκονταν σε

αμερικανικά πανεπιστήμια ή εταιρείες το 2019 –τρία χρόνια προτού το λανσάρια του ChatGPT πυροδοτήσει την παγκόσμια φρενίτιδα με την τεχνητή νοημοσύνη–, οι 87 συνέχιζαν να κάνουν έρευνα σε αμερικανικά πανεπιστήμια και εταιρείες. Πολλοί στη Σίλκον Βάλεϊ ανησυχούν πως οι Κινέζοι εργαζόμενοι θα μπορούσαν να κλέψουν πληροφορίες από τις αμερικανικές εταιρείες και να τις δώσουν στο Πεκίνο. Οι φόβοι αυτοί δεν είναι αβάσιμοι. Στις αρχές του 2023, για παράδειγμα, ένας χάκερ απέκτησε πρόσβαση στα συστήματα εσωτερικών μηνυμάτων της OpenAI και έκλεψε πλη-

ροφορίες για τον σχεδιασμό των τεχνολογιών ΑΙ της εταιρείας.

Οι αναλυτές ωστόσο υποστηρίζουν ότι ο κίνδυνος της κατασκοπείας εμποδίζεται από τα οφέλη της πρόσληψης και συνεργασίας με ταλέντα από την Κίνα. Μάλιστα, ανησυχούν ότι αν η κυβέρνηση Τραμπ επεκτείνει τα μέτρα στους Κινέζους που εργάζονται στις ΗΠΑ, τότε η αμερικανική έρευνα θα πληγεί έντονα. «Αυτό θεωρείται πραγματικά απειλή για το πλεονέκτημα των αμερικανικών εταιρειών στην τεχνητή νοημοσύνη», δήλωσε στους NYT η Ελεν Τόνερ από το Center for Security and Emerging Technology.

Η Γερμανία πιέζει για χαλάρωση των κανόνων στις εκπομπές ρύπων

Τη χαλάρωση του κανονισμού που θα απαγορεύσει τα οχήματα με κινητήρα εσωτερικής καύσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα επιδιώξει ο Γερμανός καγκελάριος Φρίντριχ Μέρτς, καθώς η χώρα του προσπαθεί να μειώσει τις πιέσεις στις αυτοκινητοβιομηχανίες της. Οι συντηρητικοί του Μέρτς και οι Σοσιαλδημοκράτες, που συμμετέχουν στην κυβέρνηση συνασπισμού, θέλουν η Ε.Ε. να επιτρέψει την κυκλοφορία plug-in υβριδικών οχημάτων, ηλεκτρικών αυτοκινήτων με συστήματα επέκτασης αυτονομίας με κινητήρες εσωτερικής καύσης και «εξαιρετικά αποδοτικών» συμβατικών οχημάτων μετά το 2035, οπότε πρόκειται να τεθεί σε ισχύ η απαγόρευση, δήλωσε ο Μέρτς σε συνέντευξη Τύπου στο Βερολίνο. Τα κόμματα του κυβερνητικού συνασπισμού κατανοούν «πόσο επισφαλής είναι η κατάσταση στην αυτοκινητοβιομηχανία», σχολίασε ο καγκελάριος, σύμφωνα με το Bloomberg, προσθέτοντας ότι σχεδιάζει να στείλει επιστολή στην πρόεδρο της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, πιέζοντας για τις θέσεις της χώρας.

«Ακριβώς σε αυτό το πλαίσιο λήψης αποφάσεων στη Γερμανία, ζητώ από την Κομισιόν να επανεξετάσει τους κανονισμούς της Ε.Ε. για τον στόλο ως βασικό βήμα για τον καθορισμό της πορείας για το μέλλον της Ευρώπης ως κέντρου αυτοκινητοβιομηχανίας», υπογράμμισε ο Μέρτς.

Η Volkswagen και άλλες αυτοκινητοβιομηχανίες αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω της διατάραξης του εμπορίου με τις ΗΠΑ, του σκληρότερου ανταγωνισμού στην Κίνα και της μειωμένης ζήτησης στην Ευρώπη. Τα προβλήματά τους έχουν ήδη προκαλέσει περικοπές δεκάδων χιλιάδων θέσεων εργασίας σε ολόκληρο τον κλάδο. Η κατάσταση εντείνει τις πιέσεις για την κυβέρνηση του

Μέρτς, η οποία προσπαθεί να τονώσει την ανάπτυξη εν μέσω μιας σειράς εγχώριων και γεωπολιτικών προκλήσεων, όπως οι παρωχημένες υποδομές της χώρας, η γήρανση του εργατικού δυναμικού της και ο πόλεμος στην Ουκρανία.

Το αυτοκίνητο, το οποίο «γεννήθηκε» στη Γερμανία, αποτελεί ένα σύμβολο εθνικής υπερφάνειας για τους Γερμανούς, με αποτέλεσμα η ακροδεξιά AfD να εκμεταλλεύεται πολιτικά τις πιέσεις στον κλάδο και να τάσσεται κατά της μετάβασης στην ηλεκτροκίνηση. Το εθνικιστικό κόμ-

Ζητεί η Ε.Ε. να επιτρέψει την κυκλοφορία plug-in υβριδικών οχημάτων και «εξαιρετικά αποδοτικών» συμβατικών οχημάτων μετά το 2035.

μα προηγείται έναντι των συντηρητικών σε ορισμένες δημοσκοπήσεις. Ο Μέρτς, ο οποίος έπρεπε να ξεπεράσει την αρχική αντίσταση του SPD, δήλωσε ότι ο στόχος της στάσης της κυβέρνησης του είναι να προστατεύσει τη Γερμανία και τις αυτοκινητοβιομηχανίες της από κυρώσεις για παραβίαση των κανόνων για τις εκπομπές ρύπων, διατηρώντας παράλληλα «την ανταγωνιστικότητα της αυτοκινητοβιομηχανίας χωρίς να διακυβεύονται οι κλιματικοί στόχοι». «Ο κοινός μας στόχος θα πρέπει να είναι η επίτευξη φιλικών προς την καινοτομία και τεχνολογικά ουδέτερων κανονισμών, που να συμβιβάζουν την προστασία του κλίματος με τον βιομηχανικό ανταγωνισμό», τόνισε.

Επεκτείνεται η διανομή τροφίμων με μικρά ρομπότ στη Βρετανία

Μικρά αυτόνομα ρομπότ που κινούνται πάνω σε έξι ρόδες παραδίδουν τρόφιμα σε περιοχές της Βρετανίας. Παρά το γεγονός ότι δεν είναι μια καινούργια διαδικασία, καθώς η συνεργασία με την Co-op μετράει από το 2022, σύντομα τα ρομπότκια αυτά θα κυκλοφορούν στις πιο πολυσύχναστες γειτονίες του Λιντς καθώς και στο Headingley και το Hyde Park. Η υπηρεσία πλέον θα είναι διαθέσιμη σε διάφορες επιχειρήσεις μέσω της εφαρμογής Uber Eats. Τα ρομπότ θα μπορούν να ολοκληρώνουν τις παραδόσεις σε λιγότερο από 30 λεπτά για αποστάσεις έως και 3,2 χλμ., σύμφωνα με εκπρόσωπο της εταιρείας που τα κατασκευάζει, της Starship Technologies.

Ο δημοτικός σύμβουλος του Headingley και του Hyde Park, Τζόναθαν Πρίαορ, δήλωσε ότι τα «δοκιμαζόμενα και ελεγχόμενα» ρομπότ έχουν ήδη αποδεχθεί «πραγματική επιτυχία» στην πόλη, ενώ τόνισε ότι θα συμβάλουν στην ανακούφιση της κυκλοφοριακής συμφόρησης στην περιοχή και στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα. Παραδέχθηκε ότι η ιδέα του να συναντά κανείς ρομπότ στον δρόμο μπορεί να φαίνεται λίγο περίεργη, αλλά πρόσθεσε: «Απλά φαίνεται ότι αυτά είναι η κατεύθυνση που παίρνει η τεχνολογία».

Ο Πρίαορ ήταν επίσης χαλαρός όσον αφορά πιθανά προβλήματα εγκληματικότητας και ασφάλειας, δεδομένου ότι τα ρομπότ θα μοιράζονται τους δρόμους με τους χιλιάδες Βρετανούς που γυρνούν στις παμπ του φημισμένου Otley Run κα-

θε εβδόμη. «Είναι πολύ ευγενικά, δεν θα χτυπήσουν κανέναν», είπε. Επιπλέον, κλειδώνουν όταν μεταφέρουν φαγητό και μόλις φτάσουν στον προορισμό τους, ξεκλειδώνουν.

Εκπρόσωπος της Starship δήλωσε ότι οι μηχανές αυτές έχουν ολοκληρώσει περισσότερες από 9 εκατ. παραδόσεις σε 7 χώρες. Στόχος της εταιρείας είναι να επεκταθεί σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες το 2026. «Η εταιρεία έχει αντιμετωπίσει βασικές προκλήσεις, όπως η επικύρωση της ασφάλειας, η έγκριση από τις ρυθμιστικές αρχές σε επτά χώρες, η αξιοπιστία σε όλες τις καιρικές συνθήκες και η κερδοφορία σε μεγάλη κλίμακα», όπως ανέφερε. Η Starship έχει συνάψει συμφωνία με την Uber Eats, πράγμα που σημαίνει ότι τα ρομπότ να χρησιμοποιούνται και από άλλες εταιρείες εκτός της Co-op. «Η αυτόνομη παράδοση είναι ένα συναρπαστικό μέρος του τρόπου με τον οποίο βλέπουμε το μέλλον», δήλωσε ο Σαρφράζ Μαρέντια, παγκόσμιος επικεφαλής του τμήματος αυτόνομων οδήγησης της Uber.

Αν και υπάρχουν φόβοι ότι η άνοδος της τεχνητής νοημοσύνης θα μπορούσε να βλάψει τις προοπτικές απασχόλησης, εκπρόσωπος της Uber σημείωσε ότι η εταιρεία εκτιμά ότι σε μια δεκαετία θα έχει περισσότερους κούριερ και οδηγούς στο δίκτυό της. «Η τεχνολογία πάντα θα αλλάζει τις θέσεις εργασίας στην αγορά, ακόμα και αν πάρει 100 χρόνια πίσω στους αργαλειούς. Πάντα θα είναι ένας παράγοντας», υπογράμμισε ο Πρίαορ.

Η παρακμή της Black Friday στις ΗΠΑ

Πριν από περίπου δέκα χρόνια, η Black Friday στις ΗΠΑ ήταν η κορωνίδα των καταναλωτικών γεγονότων στο λιανεμπόριο. Οι Αμερικανοί περίμεναν σε ατελείωτες ουρές προτού ανοίξουν τα καταστήματα και σε πολλές περιπτώσεις πολύ νωρίτερα από την ώρα που οι ίδιοι θα ξυπνούσαν υπό φυσιολογικές συνθήκες, ελπίζοντας να προλάβουν τις καλύτερες προσφορές. Σήμερα, οι σκληροπυρηνικοί «κυνηγοί» των μεγάλων προσφορών πιθανώς συνεχίζουν να κάνουν το ίδιο, αλλά η πλειονότητα αυτών έχει αλλάξει εντελώς τον τρόπο με τον οποίο ψωνίζει. Ετσι, όμως, απειλείται και ο ίδιος ο θεσμός της Black Friday στις ΗΠΑ ως το μεγαλύτερο αγοραστικό γεγονός της χρονιάς.

Στην πλειονότητά τους οι Αμερικανοί έχουν αλλάξει εντελώς τον τρόπο με τον οποίο ψωνίζουν.

Νέα έρευνα της Quantum Metric διαπιστώνει ότι 45% των καταναλωτών στις ΗΠΑ ξεκίνησαν τις εορταστικές αγορές τους πριν από την Black Friday. Μάλιστα ένας στους τέσσερις σκόπευε να τις ολοκληρώσει πριν από την Ημέρα των Ευχαριστιών, μία ημέρα νωρίτερα. Αυτό σημαίνει ότι η επίσκεψη στα πολυκαταστήματα και η «μάχη» για την καλύτερη προσφορά σε μια μεγάλη τηλεόραση έχουν πλέον εξασθενήσει.

Ισως όμως το πιο εντυπωσιακό φέτος είναι ότι ούτε οι εκπτώσεις του Οκτωβρίου ήταν ιδιαίτερα ευνοϊκές για το

Σε ποσοστό 45% οι καταναλωτές στις Ηνωμένες Πολιτείες ξεκίνησαν τις εορταστικές αγορές τους πριν από την Black Friday. Μάλιστα ένας στους τέσσερις σκόπευε να τις ολοκληρώσει πριν από την Ημέρα των Ευχαριστιών, μία ημέρα νωρίτερα.

λιανεμπόριο. Σύμφωνα με την ίδια έρευνα, μόλις το 15% των καταναλωτών στις ΗΠΑ εκμεταλλεύτηκε τις προσφορές του περασμένου μήνα. Αντιθέτως, ο κόσμος δείχνει πλέον να αγοράζει τώρα όποτε βολεύεται, αντί να ακολουθεί ένα μεμονωμένο αγοραστικό γεγονός. Με άλλα λόγια, οι εορταστικές αγορές έχουν γίνει μία καταναλωτική δραστηριότητα που διαρκεί όλο το έτος. Επιπλέον, οι καταναλωτές στρέφονται όλο και περισσότερο σε εργαλεία της τεχνητής νοημοσύνης, προκειμένου να εντοπίσουν τις καλύτερες προσφορές. Περίπου 33% των ανθρώπων που ερωτήθηκαν στη φετινή έρευνα της Deloitte για το λιανεμπόριο, δήλωσαν ότι σκοπεύουν να αξιοποιήσουν τέτοιου είδους εργαλεία για τις αγορές τους αυτές τις γιορτές. Το ποσοστό αυτό είναι διπλάσιο σε σύγκριση με το αντίστοιχο που είχε καταγραφεί πέρυσι.

«Η υιοθέτηση της παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης (gen AI) δείχνει ότι οι προσδοκίες στρέφονται προς την εξομίκευση και την αποδοτικότητα», ανέφερε η εταιρεία τον περασμένο μήνα. «Οι καταναλωτές θέλουν πιο άμεσες προτάσεις προσαρμοσμένες στις προτιμήσεις, τον προϋπολογισμό και τους παραλήπτες των δώρων, ανεβάζοντας τον πήχυ για τις ψηφιακές εμπειρίες των καταστημάτων λιανικής», επεσήμανε. Προκειμένου να εξυπηρετηθούν αυτά τα αιτήματα, η Deloitte πρότεινε στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο λιανεμπόριο να ενσωματώσουν νέα εργαλεία, όπως εφαρμογές εντοπισμού δώρων με βάση την τεχνητή νοημοσύνη ή ψηφιακούς βοηθούς και copilots στις ιστοσελίδες και τα apps τους.

ALPHA BANK

www.alphabank.com.cy
8000-3333

ALPHA
Προθεσμιακή
Κατάθεση

Επιτόκιο
1,50%
για 12 μήνες

Απόδοση με
ALPHA κεφάλαιο

- ▶ Ελάχιστο ποσό κατάθεσης **€100.000**
- ▶ Διαθέσιμο για **νέες** και **υφιστάμενες** καταθέσεις
- ▶ **Καταβολή τόκου** στη λήξη της προθεσμιακής κατάθεσης

Ισχύουν όροι & προϋποθέσεις.

Αγοράστε Ελλάδα, συστήνουν τα ξένα funds

Γιατί οι ελληνικές μετοχές και τα ομόλογα περιλαμβάνονται στις «αγαπημένες» επιλογές για το 2026

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Στο ραντάρ των διεθνών επενδυτών, τώρα που σιγά σιγά «καταστρώνουν» τις στρατηγικές τους για το 2026, βρίσκονται οι ελληνικές μετοχές και τα ελληνικά ομόλογα, καθώς μεγάλοι επενδυτικοί οίκοι κατατάσσουν τα ελληνικά assets στις κορυφαίες επιλογές τους για τη νέα χρονιά. Ο συνδυασμός πολλών ισχυρών stories που τα περιβάλλουν, αρκετά από τα οποία θεωρούνται «μοναδικά», διατρεί κατά τους αναλυτές ελκυστικές τις επενδυτικές ευκαιρίες στην Ελλάδα σε μία στιγμή όπου η ελληνική αγορά μπαίνει και σε μία εντελώς νέα εποχή έπειτα και από την εξαγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών από τη Euronext.

Story ανάπτυξης, ταχεία μείωση χρέους, ισχυρών δημοσιονομικών επιδόσεων, ελκυστικών αποτιμήσεων, υψηλών μερισματικών αποδόσεων, δυναμικών εταιρικών επιδόσεων, αναβάθμισης και περαιτέρω σύγκλισης των spreads με τις «μεγάλες» χώρες της Ευρωζώνης είναι τα σημαντικότερα «χαρακτηριστικά» που συνοδεύουν τις ελληνικές μετοχές και τα ομόλογα (και) το 2026, και τα οποία δύσκολα μπορούν να βρεθούν σε άλλες αγορές συγκεντρωμένα όλα μαζί.

Με κέρδη άνω του 40% μέχρι στιγμής φέτος, τα δεύτερα μεγαλύτερα ανάμεσα σε όλες τις αγορές, ανεπτυγμένες ή αναδυόμενες, ο πήχυσ τίθεται πολύ ψηλά για το Χρηματιστήριο Αθηνών τη νέα χρονιά. Μία τόσο ισχυρή επίδοση ίσως είναι δύσκολο να

επαναληφθεί. Αυτό ωστόσο δεν σημαίνει πως η ελληνική αγορά δεν μπορεί να πρωταγωνιστήσει και το 2026, αρκεί φυσικά να μην υπάρξει κάποιο εξωτερικό σοκ, με τις «επικίνδυνες» εστίες διεθνώς να μην είναι καθόλου αμελητέες (γεωπολιτικές εντάσεις, φόβοι για φούσκα στην τεχνολογία λόγω υψηλών αποτιμήσεων, εμπορικές αναταράξεις). Ετσι, σύμφωνα με τους διεθνείς οίκους, στα μεγαλύτερα πλεονεκτήματα των ελληνικών assets είναι το ισχυρό

«Οι αποτιμήσεις πολλών μετοχών είναι χαμηλές δημιουργώντας προοπτικές υπερραζιών, ενώ οι ελληνικές τράπεζες είναι ιδιαίτερα ελκυστικές», τονίζει η Morgan Stanley.

μακροοικονομικό και δημοσιονομικό σκηνικό, σε συνδυασμό με την πολιτική σταθερότητα.

«Το ΑΕΠ της Ελλάδας το 2025 και το 2026 θα κινηθεί άνω του 2%, και θα καταγράψει την καλύτερη επίδοση στην Ευρωζώνη», όπως σχολιάζει η JP Morgan, τοποθετώντας τις ελληνικές μετοχές στις «αγαπημένες» της από την περιοχή των αναδυόμενων αγορών. Όπως εκτιμά, με ώθηση και

Ισχυρές δημοσιονομικές επιδόσεις, ελκυστικές αποτιμήσεις, καλά εταιρικά αποτελέσματα και υψηλά μερίσματα, αναβαθμίσεις και περαιτέρω σύγκλιση των spreads με τις «μεγάλες» χώρες της Ευρωζώνης αποτελούν τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματα των ελληνικών assets που περιλαμβάνονται στις προτεραιότητες των ξένων οίκων.

από τα ευρωπαϊκά κονδύλια που συνεχίζουν να εισρέουν στην οικονομία, οι επενδυτές αναμένεται να αυξήσουν τις θέσεις τους στην Ελλάδα. Και η Morgan Stanley τοποθετεί τις ελληνικές μετοχές στις κορυφαίες της επιλογές για

το νέο έτος λόγω μάρκο. Όπως επισημαίνει, η ελληνική οικονομία συνεχίζει να έχει καλύτερες επιδόσεις από την Ευρωζώνη (προβλέπει αύξηση του ΑΕΠ 2% την περίοδο 2026-27, σχεδόν διπλάσια από τον ρυθμό της Ευρωζώνης),

υποστηρίξιμη από την ιδιωτική κατανάλωση και έναν πολυετή επενδυτικό κύκλο που συνδέεται με τις εισροές του Ταμείου Ανάκαμψης. Υπάρχει μια χρονική υστέρηση μεταξύ της λήψης των κεφαλαίων της Ε.Ε. και της

αξιοποίησής τους, γεγονός που υποδηλώνει μια ισχυρή επενδυτική ροή ακόμη και μετά το 2026, όπως τονίζει.

Η καταγραφή πρωτογενών πλεονασμάτων και η συνέχιση της σημαντικής μείωσης του χρέους

κάνουν την Ελλάδα να ξεχωρίζει δημοσιονομικά σε σχέση με πολλές χώρες της Ευρωζώνης, κάτι που επίσης αποτελεί, κατά τους αναλυτές, «μαγνήτη» για τα ελληνικά assets. «Η Ελλάδα θα καταγράψει από τις μεγαλύτερες μειώσεις χρέους διεθνώς το 2026, ως ποσοστό του ΑΕΠ, τη στιγμή που οι περισσότερες μεγάλες χώρες θα δουν τους δείκτες χρέους να αυξάνονται», επισημαίνει η Moody's, υπογραμμίζοντας τον σημαντικό ρόλο που έχει παίξει η συνετή δημοσιονομική πολιτική που ακολουθείται στη χώρα τα τελευταία χρόνια.

Η Ελλάδα καταγράφει ήδη τη μεγαλύτερη μείωση δείκτη χρέους διεθνώς από την εποχή της πανδημίας, καθώς από το 207% που κορυφώθηκε το 2020, στα τέλη του 2024 είχε σημειώσει βουτιά 53 ποσοστιαίων μονάδων, στο 153,6%, ενώ αναμένεται να διατηρήσει το ρεκόρ αυτό και τα επόμενα χρόνια. Οι πρόωρες αποπληρωμές μακροπρόθεσμου χρέους που δρομολογεί η κυβέρνηση, με την πλήρη εξόφληση των δανείων του πρώτου μνημονίου 10 χρόνια νωρίτερα από τη λήξη τους, μεταξύ άλλων, επιταχύνουν τη μείωση του χρέους. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της κυβέρνησης, σε απόλυτα μεγέθη το δημόσιο χρέος θα μειωθεί το 2026 κατά 3,5 δισ. ευρώ στα 359,3 δισ. ευρώ, ενώ ο δείκτης χρέους θα διαμορφωθεί στο 138,2% του ΑΕΠ από 145,9% φέτος. Εως το 2029 αναμένεται στο 119% του ΑΕΠ, ενώ σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Wood, θα πλησιάσει το 100% το 2030.

Οι ελληνικές μετοχές παραμένουν φθηνές

Οι ελκυστικές αποτιμήσεις, τα ισχυρά μεγέθη των εισηγμένων και τα μερίσματα αποτελούν τρία ακόμη πλεονεκτήματα των ελληνικών μετοχών. «Οι ελληνικές μετοχές παραμένουν φθηνές σε σχέση με την Ευρώπη και αναμένεται να καλύψουν σημαντικά το έδαφος, ενώ οι ελληνικές τράπεζες είναι ιδιαίτερα ελκυστικές», τονίζει η Morgan Stanley. «Αν υποθέσουμε ότι η έκπτωση των ελληνικών τραπεζών εξαφανιστεί (αυτή τη στιγμή είναι -8% και -4% σε όρους P/E και P/BV αντίστοιχα), τότε θα μπορούσαμε να δούμε μια ακό-

μη άνοδο 31%-43% των μετοχών τους στη συνέχεια», όπως εκτιμά.

Όσον αφορά τα μερίσματα, η Wood χαρακτηρίζει την ελληνική αγορά «story μερισμάτων» το 2026, ξεχωρίζοντας τη μερισματική πολιτική εισηγμένων όπως οι Aegean, OTE, Τράπεζα Κύπρου, Motor Oil, HELLENIC ENERGY και Trade Estates. Σύμφωνα με εγκύκλιους αναλυτές, καθώς οι ελληνικές πολιτικές θα δώσουν μεγαλύτερα μερίσματα και οι υπόλοιπες εισηγμένες δείχνουν να βρίσκονται σε «καλή φόρμα» σε σχέση με πέρυσι, αναμένεται να δούμε

διανομές που μπορεί και να ξεπεράσουν τα ιστορικά υψηλά, και να κινηθούν στα 5,5-6 δισ. ευρώ.

Παράλληλα, τα έως τώρα αποτελέσματα του εννεαμήνου των εισηγμένων αποτυπώνουν αύξηση της καθαρής κερδοφορίας κοντά στο 20% σε σχέση με πέρυσι, δημιουργώντας προσδοκίες ότι η χρήση 2025 μπορεί να αποτελέσει νέο ρεκόρ επιδόσεων.

Σε όλα τα παραπάνω προστίθεται και το γεγονός ότι η Ελλάδα αδεύει προς την αναβάθμισή της σε ανεπτυγμένη αγορά έπειτα από περισσότερο από μία δεκαε-

τία παραμονής στις αναδυόμενες αγορές, κάτι που θα αποτελέσει «θέμα του 2026». Αν και αυτή η εξέλιξη αποτελεί εν δυνάμει πωλή βραχυπρόθεσμων μεταβλητότητας λόγω της αναδιάρθρωσης χαρτοφυλακίων, μακροπρόθεσμα αποτελεί τεράστιο όφελος καθώς ενισχύει την ελκυστικότητα για τη αγοράς σε θεσμικούς επενδυτές, και άρα τις εισροές κεφαλαίων.

Ηδη, πάντως, η ελληνική αγορά από τις 17 Νοεμβρίου έχει ήδη δώσει νέα φάση. Η ένταξη του ελληνικού Χρηματιστηρίου κάτω από την ομπρέλα της Euronext

έπειτα από περίπου 150 χρόνια αυτόνομης πορείας, είναι ίσως η μεγαλύτερη στιγμή στην ιστορία του, εξέλιξη της οποίας οι επιπτώσεις δεν έχουν ακόμη αποτυπωθεί πλήρως. Οι ελληνικές αγορές θα επωφεληθούν από μεγαλύτερο διεθνές ενδιαφέρον, και την ευκολότερη συνδεσιμότητα για τα μέλη της αγοράς σε όλη την Ευρώπη, γεγονός που θα οδηγήσει σε πιο ελκυστικές συνθήκες για Έλληνες επενδυτές και εισηγμένες εταιρείες.

Πολλά από τα παραπάνω στήριζαν και τις προοπτικές των ελ-

ληνικών ομολόγων, με επενδυτικούς οίκους να τα τοποθετούν και αυτά στα μεγάλα «στοιχήματα» του 2026.

«Τα ελληνικά ομόλογα, αποτελούν μία από τις κορυφαίες επιλογές μας για το 2026, λόγω ισχυρών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών μεγεθών, σταθερού πολιτικού περιβάλλοντος και περιορισμένων χρηματοδοτικών αναγκών τα επόμενα χρόνια», αναφέρει χαρακτηριστικά η JP Morgan.

Τα θεμελιώδη μεγέθη της ελληνικής οικονομίας –κυρίως η

ισχυρή ανάπτυξη που υπεραποδίδει έναντι των οικονομιών του «πυρήνα» της Ευρωζώνης– και η πτωτική τροχιά του δείκτη χρέους, σε συνδυασμό με την πολιτική σταθερότητα και τη συνετή δημοσιονομική στάση, στήριζαν την περαιτέρω συρρίκνωση των ελληνικών spreads, όπως σημειώνει από την πλευρά της η Barclays. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της, το spread των ελληνικών 10ετών ομολόγων έναντι των γερμανικών μπορεί να αγγίξει ακόμα και τις 45 μονάδες βάσης το 2026 (από 65 μ.β. σήμερα).

Ξεπέρασε τα 15 δισ. ο τζίρος των σουπερ μάρκετ το 2024

Πάνω από 4% αυξήθηκαν οι πωλήσεις - Πρώτη ξανά η «Σκλαβενίτης»

Το φράγμα των 13 δισ. ευρώ για τρίτη συνεχή χρονιά «έσπασε» ο κλάδος των σουπερ μάρκετ με βάση τους ισολογισμούς των 43 μεγαλύτερων αλυσίδων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Εάν, μάλιστα, σε αυτές προστεθεί και η Lidl Ελλάς, ο τζίρος της οποίας εκτιμάται πάνω από 2 δισ. ευρώ (ο.σ. η Lidl Ελλάς δεν δημοσιεύει ισολογισμό, αλλά είναι ο δεύτερος «παίκτης» στην αγορά έχοντας υπερβεί σημαντικά τον τρίτο πλέον «ΑΒ Βασιλόπουλο» που το 2024 είχε τζίρο 1,94 δισ. ευρώ), τότε το σύνολο των πωλήσεων των σουπερ μάρκετ στην Ελλάδα ξεπέρασε τα 15 δισ. ευρώ το 2024. Η αύξηση του κύκλου εργασιών στον κλάδο κατά 4,38% δεν συνοδεύτηκε, πάντως, από αντίστοιχη αύξηση των καθαρών προ φόρων κερδών τα οποία το 2024 διαμορφώθηκαν σε 215,20 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 6,66% σε σύγκριση με το 2023.

Σύμφωνα με την ανάλυση που γίνεται στην ειδική ετήσια έκθεση «Πανόραμα των ελληνικών σουπερ μάρκετ», οι δέκα μεγαλύτερες ως προς τον κύκλο εργασιών τους επιχειρήσεις σουπερ μάρκετ εμφανίζουν ακριβώς την ίδια ποσοστιαία αύξηση πωλήσεων συγκριτικά με το σύνολο των 43 εταιρειών του δείγματος, 4,38%, ενώ οι πωλήσεις των «δέκα» έφτασαν σε 11,99 δισ. ευρώ, ποσό το οποίο αναλογεί στο 91,81% του συνόλου των πωλήσεων των 43 εταιρειών του δείγματος.

Τις υψηλότερες πωλήσεις στον κλάδο, και ταυτόχρονα τη μεγαλύτερη αύξηση τους σε αξία, σημείωσε η εταιρεία «Ελληνικές Υπεραγορές Σκλαβενίτης», ο τζίρος της οποίας διαμορφώθηκε στα 4,65 δισ. ευρώ, αυξημένος κατά 336,21 εκατ. ευρώ ή κατά 7,79% σε σχέση με το 2023. Στη δεύτερη θέση βρέθηκε η «Αλφα Βήτα Βασιλόπουλος», με ετήσιες πωλήσεις 1,94 δισ. ευρώ, μειωμένες κατά 1,75% συγκριτικά με το 2023. Στην

Τις υψηλότερες πωλήσεις σημείωσε η «Σκλαβενίτης», ο τζίρος της οποίας διαμορφώθηκε στα 4,65 δισ. ευρώ, αυξημένος κατά 336,21 εκατ. ευρώ ή κατά 7,79% σε σύγκριση με το 2023.

τρίτη θέση βρέθηκε η «Μετρό» με αύξηση πωλήσεων 2% και ετήσιο κύκλο εργασιών 1,62 δισ. ευρώ. Ακολούθησαν οι «Μασούτης», «ΑΝΕΔΗΚ Κρητικός», «Πέντε Α.Ε.» (σουπερ μάρκετ «Γαλαξίας»), Market In, Bazaar, «Εγνατία Α.Ε.» και οΣΣΥΝ.ΚΑ. Τα αποτελέσματα μετά από φόρους για το σύνολο των εταιρειών των δείγματος διαμορφώθηκαν σε 164,98 εκατ. ευρώ. Οι εννέα από τις δέκα μεγαλύτερες εταιρείες παρουσίασαν το 2024 καθαρά κέρδη (ο.σ. Ζημίες είχε η «ΑΒ Βασιλόπουλος»), αλλά μόλις δύο από αυτές κατάφεραν να τα αυξήσουν σε σχέση με το 2023.

Οι 43 αλυσίδες του δείγματος το 2024 εμφάνισαν συνολικό λειτουργικό κόστος 3,08 δισ. ευρώ, αυξημένο κατά 6,84% συγκριτικά με το 2023. Το ποσό αυτό αναλογεί στο 23,61% των πωλήσεών τους, έναντι 23,07% το προηγούμενο

έτος και κινείται σε υψηλά επίπεδα για τον κλάδο, αλλά συνηθισμένα τα τελευταία χρόνια. Στο δεκάμηνο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2025 ο τζίρος των σουπερ μάρκετ είναι ενισχυμένος κατά 7,4% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2024 και, συμπεριλαμβανομένων της Lidl, διαμορφώθηκε σε 13,35 δισ. ευρώ, σύμφωνα με τα στοιχεία της NielsenIQ. Το ενδιαφέρον, βεβαίως, είναι όχι μόνον κατά πόσον θα διατηρήσει ανάλογους ρυθμούς ανάπτυξης το 2026, αλλά πόσο θα επηρεαστεί ο κλάδος συνολικά από την εξαγορά της αλυσίδας «Κρητικός» από τη «Μασούτης». Η υπογραφή της τελικής συμφωνίας ανάμεσα στις δύο πλευρές είναι θέμα ημερών –δεν αποκλείεται να γίνει και μες στην εβδομάδα–, με τη συναλλαγή να ολοκληρώνεται βεβαίως εντός του 2026.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Οι προοπτικές του ΟΠΑΠ μετά τη συνένωση με την Allwyn

Ανοίγει ο δρόμος για την προσέλκυση περισσότερων επενδυτών

Της **ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ**

Το στρατηγικό σχέδιο του ομίλου Allwyn μετά τη συνένωση με τον ΟΠΑΠ παρουσίασε χθες στους αναλυτές η διοίκηση, ανοίγοντας την ενημέρωση με το μήνυμα του ιδρυτή Κάρλε Κόμαρεκ. Ο Τσέκος επιχειρηματίας, που εισήλθε στον κλάδο των τυχερών παιχνιδιών πριν από τρεις δεκαετίες μέσω της εξαγοράς της SZKA, υπενθύμισε πως η εταιρεία εκείνη εξελίχθηκε με σταθερές κινήσεις σε έναν πολυεθνικό παίκτη με παρουσία σε Ευρώπη και Βόρεια Αμερική, πριν λάβει τη σημερινή της μορφή και επωνυμία ως Allwyn.

«Στόχος μας είναι να δημιουργήσουμε έναν ολοκληρωμένο προορισμό ψυχαγωγίας, με πυρήνα τα παιχνίδια λοταρίας. Η εξαγορά της PrizePicks αποτελεί ένα από τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα που αποτυπώνουν τη στρατηγική μας. Είχαμε διαρκώς στην αγορά, αναζητώντας νέες ευκαιρίες που θα ενισχύσουν και θα συμπληρώσουν το χαρτοφυλάκιό μας», επισέημανε.

Θυμίζουμε ότι για τη χρηματοδότηση της εξαγοράς της αμερικανικής PrizePicks, η οποία κατέχει ηγετική θέση στην κατηγορία των daily fantasy sports, η Allwyn εξασφάλισε δάνειο ύψους 1,64 δισ. δολ. Η διοίκηση εμφανίζεται απολύτως καθοπλισμένη ως προς την εξυπηρέτηση του δανεισμού, υπογραμμίζοντας ότι η ισχυρή δημιουργία ταμειακών ροών και η υψηλή κερδοφορία του ομίλου διασφαλίζουν την ομαλή αποπληρωμή του, ενώ η συναλλαγή παραμένει σε τροχιά ολοκλήρωσης για το πρώτο τρίμηνο του 2026.

Πρόσθεσε δε ότι «ο ΟΠΑΠ αποτελεί το σημαντικότερο περιουσιακό στοιχείο της Allwyn, ενώ και η Allwyn έχει τοποθετήσει σημαντικά κεφάλαια στον οργανισμό. Η συγκεκριμένη μετασχηματιστική συναλλαγή θα

Η διαδικασία της συνένωσης του ΟΠΑΠ με την Allwyn αναμένεται να ολοκληρωθεί το β' ήμισιο του 2026, αφού προηγηθούν οι εγκρίσεις των ρυθμιστικών αρχών και πραγματοποίηση η γενική συνέλευση του ΟΠΑΠ.

επιτρέπει στην Allwyn να γίνει δημόσια εταιρεία, εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, θα ενισχύσει την πρόσβαση μας σε επιπλέον κεφάλαια και να ανοίξει τον δρόμο για την προσέλκυση νέων επενδυτών. Επειτα από 30 χρόνια σε αυτόν τον κλάδο, μπορώ να σας πω ότι η δέσμευσή μας είναι να συνεχίσουμε να επεκτεινόμαστε και να παραδίδουμε αποτελέσματα», τόνισε ο κ. Κόμαρεκ, σημειώνοντας ότι ο ίδιος χαράσσει το όραμα, χωρίς να εμπλέκεται στις καθημερινές λειτουργίες, λόγω του μεγέθους που έχει πλέον αποκτήσει ο όμιλος. «Σε οικονομικό επίπεδο, αποτελούμε μια ισχυρή επιχείρηση», σημείωσε με τη σειρά του ο διευθύνων σύμβουλος του ΟΠΑΠ, Γιαν Κάρας, λέγοντας ότι σε pro-forma αποτελέσματα, ενσωματώνοντας δηλαδή όλες τις ανακοινωμένες εξαγορές, καταγράφει EBITDA 1,9 δισ. ευρώ.

Επισημαίνεται ότι η διαδικασία της συνένωσης του ΟΠΑΠ με την Allwyn αναμένεται να ολοκληρωθεί το δεύτερο τρίμηνο του 2026, αφού προηγηθούν οι εγκρίσεις των ρυθμιστικών αρχών και γίνει η γενική συνέλευση του ΟΠΑΠ. Επιπλέον, η διοίκηση υπογράμμισε ότι θα εφαρμόσει τους όρους της συμφωνίας, ενώ δεν πρόκειται να αλλάξει το όριο του 5%. Επισημαίνεται ότι οι μέτοχοι που διαφωνούν μπορούν να ασκήσουν δικαίωμα εξέδου με την προϋπόθεση ότι θα αποχωρήσει λιγότερο από το 5% του μετοχικού κεφαλαίου. Η έδρα του νέου σχήματος αρχικά θα είναι το Λουξεμβούργο και στη συνέχεια θα μεταφερθεί μόνιμα στην Ελβετία, ενώ το Χρηματιστήριο της Αθήνας θα παραμείνει η κύρια αγορά και σε δεύτερο χρόνο θα εξεταστεί η εισαγωγή στο χρηματιστήριο του Λονδίνου ή της Νέας Υόρκης.

epic

ORGANISED BY

15
P M

MUSIC | FOOD | DRINKS | GAMES
SPYRIDAKI SQUARE
MAKARIOU AVENUE

20
DEC

SUPPORTED BY

EUROBANK

Στις συντάξεις το 62% των κοινωνικών δαπανών

Η Ελλάδα αναλογικά δίνει τα περισσότερα σε αυτόν τον τομέα στην Ε.Ε.

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Μια βαθιά δομική αντίφαση χαρακτηρίζει το ελληνικό σύστημα κοινωνικών προστασίας, καθώς η χώρα δαπανά αναλογικά περισσότερα από κάθε άλλο κράτος της Ε.Ε. για συνταξιοδοτικές παροχές, όμως η πλειονότητα των συνταξιούχων εξακολουθεί να ζει με χαμηλά εισοδήματα.

Τα νεότερα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), σε συνδυασμό με τα στοιχεία της Eurostat αλλά και την πρόσφατη έκθεση του ΟΟΣΑ για τις συντάξεις, αποκαλύπτουν ότι τα τελευταία χρόνια η συνταξιοδοτική φτώχεια όχι μόνο δεν εξαλείφεται, αλλά επανέρχεται δυναμικά.

Και αυτό, παρότι το εγχώριο ασφαλιστικό σύστημα χαρακτηρίζεται ιδιαίτερα γενναιοδωρό και η χώρα μας παρουσιάζει από τις υψηλότερες δημόσιες δαπάνες για συντάξεις. Συγκεκριμένα, το 2023 οι συνολικές δαπάνες κοινωνικής προστασίας ανήλθαν σε 52,37 δισ. ευρώ, αυξημένες κατά 5,4% σε σχέση με το 2022. Πάνω από το μισό αυτής της δαπάνης –συγκεκριμένα το 52,2%– διοχετεύθηκε σε παροχές γήρατος, δηλαδή σε κύριες και επικουρικές συντάξεις και συνταφές

Στην Ευρώπη οι δαπάνες για συνταξιοδοτικές παροχές αντιστοιχούν κατά μέσον όρο στο 47% του συνόλου των κοινωνικών δαπανών.

παροχές. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη επιμέρους λειτουργία του συστήματος κοινωνικής προστασίας, με διαφορά από τις επόμενες κατηγορίες, όπως η ασθένεια (23,1%) και οι παροχές επιζώντων/χρηρίων (10,1%) που στην πράξη, με αυτές παρέχονται μέσω του ασφαλιστικού συστήματος. Με απλά λόγια: από κάθε 10 ευρώ που δαπανά το κράτος για κοινωνική προστασία, περισσότερα από 6 ευρώ πηγάζουν στις συντάξεις.

Βέβαια, και στις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. –τα μέλη της οποίας συνολικά δαπανούν πολύ μεγαλύτερα ποσά, ως ποσοστό του ΑΕΠ, απ' ό,τι η Ελλάδα, έχοντας ισχυρότερο και ευρύτερο κοινωνικό δίκτυο– η δομή των δαπανών είναι κοινή, με μεγάλο μερίδιο στις συντάξεις και την υγεία. Η χώρα μας δεν βρίσκεται δηλαδή σε αποκλίνουσα λογική από την υπόλοιπη Ευρώπη, πάσχει όμως στον σχεδιασμό και στην κατανομή των πόρων. Αναλυτικά, στην Ε.Ε. οι κοινωνικές δαπάνες για συντάξεις και προστασία των επιζώντων χρηρίων

αποτελούν κατά μέσον όρο το 47% του συνόλου των δαπανών, με τις δαπάνες υγείας να ακολουθούν με 29,6%, όταν στη χώρα μας οι αντίστοιχες δαπάνες είναι κοντά στο 62% και 23%. Το μεγαλύτερο ποσοστό των δαπανών στην Ελλάδα αφορά παροχές γήρατος, οι οποίες για το έτος 2023 αποτελούσαν το 52,2% των συνολικών δαπανών κοινωνικής προστασίας και παρουσίασαν αύξηση 6,4% σε σχέση με το 2022. Ακολουθούν, κατά φθίνουσα σειρά, οι δαπάνες για παροχές ασθένειας, οι οποίες για το έτος 2023 αποτελούσαν το 23,1% των συνολικών δαπανών, αυξημένες κατά 6,3% σε σχέση με το 2022 και οι δαπάνες για παροχές σε επιζώντες/χρηρίων, οι οποίες αποτελούσαν το 10,1%, αυξημένες κατά 7,3% σε σχέση με το 2022. Το 2023, τα έσοδα για την κοινωνική προστασία ανήλθαν σε 55,5 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 4,7% σε σχέση με το 2022. Το 47,32% των εσόδων προήλθε από ασφαλιστικές εισφορές (εργοδοτών και ασφαλισμένων), ενώ το 46,67% προήλθε

από συνεισφορές του κράτους. Ο συνολικός αριθμός δικαιούχων κύριας σύνταξης ανήλθε σε 2.447.543 άτομα έναντι 2.431.715 το 2022, παρουσιάζοντας αύξηση 0,7%. Και παρότι λαμβάνουν τη μερίδα του λέοντος, η εικόνα των εισοδημάτων από τον ΕΦΚΑ δείχνει πως η πλειοψηφία δυσκολεύεται να καλύψει βασικές ανάγκες:

- Εξίστους 10 συνταξιούχους λαμβάνουν σύνταξη γήρατος κάτω από 1.000 ευρώ.
- Σχεδόν 1,14 εκατ. δικαιούχοι λαμβάνουν κάτω από 1.000 ευρώ μηνιαίως.
- Η μέση δαπάνη σύνταξης στον ιδιωτικό τομέα παραμένει 43% χαμηλότερη από εκείνη του Δημοσίου, επιβεβαιώνοντας τη διαχρονική ανισότητα μεταξύ των δύο συστημάτων.

Οι «παλιές» συντάξεις, που είχαν ήδη υποστεί τις μεγάλες μνημονιακές περικοπές και την κατάργηση των «δώρων», συμπίεστηκαν περαιτέρω με το «πάγωμα» των αυξήσεων έως το 2023 και με τη διατήρη-

ση της προσωπικής διαφοράς. Οι χαμηλοί μισθοί, η υψηλή ανεργία κατά τη διάρκεια της πολυετούς δημοσιονομικής κρίσης αλλά και παθογένειες του παρελθόντος (και όχι μόνο) στο ασφαλιστικό, με χαμηλό πραγματικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησης, χαμηλά ποσοστά αναπλήρωσης για όσους μένουν περισσότερα έτη στην αγορά εργασίας αλλά και χαμηλές εισφορές στους μη μισθωτούς, έχουν ως αποτέλεσμα η Ελλάδα να εμφανίζει μία από τις πιο έντονες αυξήσεις στην Ευρώπη όσον αφορά τον κίνδυνο φτώχειας των ηλικιωμένων:

- Το 2017, το ποσοστό των συνταξιούχων κάτω από το όριο φτώχειας ήταν 9,5%.
- Το 2024, υπερδιπλασιάστηκε στο 21,4%, παρά τη βελτίωση των μακροοικονομικών δεικτών.
- Επιπλέον, σύμφωνα με τη Eurostat, τα άτομα άνω των 75 ετών εμφανίζουν ακόμη υψηλότερα ποσοστά φτώχειας (19,8%), με τις γυναίκες της ίδιας ηλικίας να πλήττονται περισσότερο (24,2%).

Παράδεισος η χώρα για ξένους συνταξιούχους

Στην κορυφή της λίστας με τους καλύτερους προορισμούς για συνταξιούχους ανά τον κόσμο σκαρφώθηκε φέτος για πρώτη φορά η Ελλάδα, εκτοπίζοντας παραδοσιακούς προορισμούς όπως η Πορτογαλία και η Ισπανία, καθώς προσφέρει ένα ασυναγώνιστο πακέτο σε όσους αναζητούν ποιότητα ζωής, καλές υπηρεσίες υγείας και χαμηλό κόστος διαβίωσης μετά την εργασία. «Η άνοδος της Ελλάδας στην πρώτη θέση σηματοδοτεί μια μετατόπιση στο τοπίο των συνταξιοδοτικών αγορών στην Ευρώπη», συνοψίζει η Τζένιφερ Στίβενς, διευθύντρια του International Living που κα-

Καλό κλίμα, ποιότητα ζωής και χαμηλό κόστος διαβίωσης αποτελούν τα τρία πλεονεκτήματα της Ελλάδας, αναφέρει η έρευνα.

ταρτίζει κάθε χρόνο τον Παγκόσμιο Δείκτη Συνταξιοδότησης. «Για χρόνια, η Πορτογαλία και η Ισπανία ήταν πρωτοπόροι, αλλά οι πρόσφατες αλλαγές στις χρυσές βίζες και το αυξανόμενο κόστος ωθούν τους συνταξιούχους να στραφούν αλλού.

Η Ελλάδα προσφέρει τώρα αυτό που αναζητούν πολλοί: μια όμορφη, φιλόξενη και οικονομικά ευρωπαϊκή βάση με προστιέ-

Το κόστος ζωής είναι περίπου το ένα τρίτο σε σύγκριση με πόλεις της Βόρειας Αμερικής, καθώς ένα ζευγάρι συνταξιούχων μπορεί να ζήσει άνετα στην Ελλάδα με περίπου 2.900-3.000 ευρώ τον μήνα.

επιλογές διαμονής και έναν τρόπο ζωής που δίνει την αίσθηση πλούτου από κάθε άποψη». Αυτή η ιστορική πρωτιά οφείλεται κυρίως στις εξαιρετικές επιδόσεις της χώρας μας σε τρεις κρίσιμες κατηγορίες για τους συνταξιούχους, το ακαταμάχητο κλίμα με τις 300 και πλέον ημέρες ηλιοφάνειας τον χρόνο, την ποιότητα ζωής αλλά και το οικονομικά προστι-

κόστος διαβίωσης. Το πρόγραμμα Golden Visa της Ελλάδας, το οποίο χορηγεί άδεια παραμονής σε πολίτες τρίτων χωρών εκτός Ε.Ε. είναι ένα από τα πιο προστιτά στην Ευρώπη.

Η χώρα σημείωσε, επίσης, υψηλή βαθμολογία στο κλίμα, την υγειονομική περίθαλψη και τη στέγαση, όπου ένα μέτρο σπίνι δύο υπνοδωματίων κοστίζει 600-

800 ευρώ, όπως αναφέρεται. Όπως σημειώνει η ανταποκρίτρια του International Living στην Κέρκυρα, η ζωή στο νησί ενθαρρύνει τη σύνδεση με τη φύση: πεζοπορία τον χειμώνα, καγιάκ το καλοκαίρι, και την υιοθέτηση του περιήμου ρυθμού «σιγά σιγά». Το κόστος ζωής άλλωστε μπορεί να είναι περίπου το ένα τρίτο σε σύγκριση με πόλεις της Βόρειας Αμερικής,

καθώς ένα ζευγάρι μπορεί να ζήσει άνετα με περίπου 2.900-3.000 ευρώ/μήνα, καλύπτοντας όλα του τα έξοδα. Η ιδιωτική υγειονομική περίθαλψη επίσης είναι σταθερά καλή και προσιτή, με ένα ζευγάρι να πληρώνει περίπου 250 ευρώ/μήνα για ιδιωτική ασφάλιση.

Από τις μεγάλες πόλεις, όπως η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη, μέχρι τα άγρια βουνά, τις οινοπαραγωγικές περιοχές και τα περισσότερα από 200 κατοικημένα νησιά, η Ελλάδα είναι μια χώρα με μεγάλη ποικιλία που βελτιώνει αθόρυβα τον τρόπο που ζει κανείς. Προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία να ζήσει κανείς με χαμηλότερο κόστος, υιοθετώντας έναν τρόπο ζωής που είναι πλούσιος, ικανοποιητικός και προστιτά σε σχέση με το Μπόλντερ του Κολοράντο, λόγω κλίμα, όπου ζούσε πριν αποκτήσει σπιτί στην Κέρκυρα η συντάκτρια του International Living.

Δεύτερος στη λίστα με τους ιδανικούς προορισμούς για συνταξιούχους είναι ο Παναμάς, πρωτοπόρος σε όλες τις χώρες στην κατηγορία βίζας/παροχών συνταξιοδότησης του δείκτη, ενώ ακολουθεί η Κόστα Ρίκα, «μία από τις πέντε μόνο μίλες ζώνες στον κόσμο που φημίζονται για τη μακροζωία των κατοίκων τους». Τη δεκάδα συμπληρώνουν η Πορτογαλία (4), το Μεξικό (5), η Ιταλία (6), η Γαλλία (7), η Ισπανία (8), η Ταϊλάνδη (9) και η Μαλαισία (10).

Κ. Πιερρακάκης: Ενίσχυση καινοτομίας με το ψηφιακό ευρώ

Χωρίς ενιαία αγορά παγκοσμίου μεγέθους δεν μπορούμε να δημιουργήσουμε ευρωπαϊκούς και παγκόσμιους πρωταθλητές τεχνολογίας», είπε χθες ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κυριάκος Πιερρακάκης στο Ινστιτούτο Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σχέσεων (ΙΠΕΑ) στο Δουβλίνο.

Ο κ. Πιερρακάκης, ο οποίος θα διεκδικήσει τη θέση του προέδρου του Eurogroup, σε 10 μέρες, στη σχετική ψηφοφορία των υπουργών Οικονομικών της Ευρωζώνης, ανέπτυξε τις θέσεις του για την Ευρώπη, στο πλαίσιο fireside chat στο ΙΠΕΑ, με τίτλο «Η επόμενη φάση ανάπτυξης της Ευρώπης: Ενοποίηση, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία». Προηγουμένως είχε συναντηθεί με τον Ιρλανδό ομόλογό του και αντιπρόεδρο της κυβέρνησης Σάμιον Χάρις.

«Το οικονομικό μας "πεπρωμένο" θα πρέπει να μπορεί να πραγματοποιηθεί πλήρως εντός της ευρωπαϊκής ηπείρου», είπε. «Και για να το πετύχουμε αυτό, φτάνουμε στις βασικές συζητήσεις που διεξάγονται αυτή τη στιγμή στο επίπεδο της Ευρωζώνης και της Ε.Ε.: απλοποίηση, ένωση αποταμιεύσεων και επενδύσεων, ψηφιακό ευρώ και η καινοτομία οικονομία γύρω από το χρηματοπιστωτικό σύστημα, όλα αυτά εξελίσσονται ταυτόχρονα, μαζί με τις εγχώριες πολιτικές, οι οποίες εδω στην Ιρλανδία υπήρξαν ιδιαίτερα επιτυχημένες». Επίσης, ο ίδιος τάχθηκε υπέρ της ταχείας, αλλά έξυπνης ευρωπαϊκής ρύθμισης σχετικά με το ψηφιακό νόμισμα και τα stablecoins. «Το 95% των stablecoins είναι σε δολάρια. Μόλις 1% σε ευρώ. Δεν μπορούμε να απουσιάσουμε από αυτή την τεχνολογική εξέλιξη. Χρειάζομαστε μια ισχυρή κοινή "άγκυρα", το ψηφιακό ευρώ, γύρω από το οποίο θα αναπτυχθεί η ιδιωτική καινοτομία», είπε. Κάνοντας ει-

Ο υπουργός Οικονομικών Κυριάκος Πιερρακάκης με τον Ιρλανδό ομόλογό του και αντιπρόεδρο της κυβέρνησης Σάμιον Χάρις.

Πρέπει να υλοποιηθεί η έκθεση Ντράγκι και να προωθηθούν διασυνοριακές συγχωνεύσεις και συνέργειες.

δική αναφορά στην Ελλάδα, ο κ. Πιερρακάκης είπε ότι κατάφερε να μετατραπεί από τη χώρα με τη μεγαλύτερη γραφειοκρατία σε ευρωπαϊκό παράδειγμα ψηφιακής μετάβασης, χάρη στο gov.gr, μια από τις πιο δημοφιλείς μεταρρυθμίσεις στην ιστορία της χώρας. Ανέφερε, επίσης, ότι η Ελλάδα έχασε το 25% του ΑΕΠ της, αλλά κατάφερε να βγει από την κρίση, κάτι που αποτελεί «απόδειξη της δύναμης της ελληνικής κοινωνίας και της ευρωπαϊκής στήριξης».

Στη συνάντησή του με τον κ. Χάρις, ο οποίος είναι ο διάδοχος στο Ιρλανδικό υπουργείο Οικονομικών του απελθόντος προέδρου του Eurogroup Πασκάλ Ντόνοχιου, οι δύο υπουργοί συμφώνησαν στη σημασία μιας συντονισμένης προσέγγισης και στη διαμόρφωση μιας συνεκτικής ατζέντας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ανθεκτικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας και της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Συνταξιοδότηση δημοσίων υπαλλήλων με διαδοχική ασφάλιση

Το 52ο έτος της ηλικίας τους, εάν πρόκειται για παλαιούς –έως τις 31 Δεκεμβρίου 1992– και το 62ο εφόσον έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση μετά την 1η Ιανουαρίου 1993, θα πρέπει να έχουν συμπληρώσει οι δημόσιοι υπάλληλοι που επιθυμούν να συνταξιοδοτηθούν με καθεστώς διαδοχικής ασφάλισης. Εγκύκλιος του ΕΦΚΑ ξεκαθαρίζει πως οι αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου, κατά την εξέταση του συνταξιοδοτικού αιτήματος ενδιαφερόμενου που έχει υπαχθεί σε ασφαλισμένους στο Δημόσιο και σε άλλο ταμείο του ιδιωτικού τομέα, θα εξετάζεται ή θα διαβιβάζεται στο αμέσως προηγούμενο ταμείο, εφόσον πληρούνται τα ηλικιακά αυτά όρια. Η εγκύκλιος εκδόθηκε διευκρινιστικά, σε εφαρμογή του νόμου Κατρούγκαλου, όπως βέβαια τροποποιήθηκε το 2020 (Νόμος 4670), με τον οποίο καθορίζονται οι προϋποθέσεις απονομής σύνταξης για αιτήματα διαδοχικού χρόνου ασφάλισης σε ταμεία που εντάχθηκαν στον ΕΦΚΑ.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα, για τη χορήγηση σύνταξης γήρατος, στην περίπτωση που τελευταίος φορέας ασφάλισης είναι το Δημόσιο, η εγκύκλιος ξεκαθαρίζει πως θα πρέπει να πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- Να έχουν πραγματοποιηθεί στο Δημόσιο 1.000 ημέρες ασφάλισης εκ των οποίων 300 την τελευταία πενταετία πριν από τη διακοπή της ασφάλισης.
- Να έχει συμπληρώσει ο ασφα-

λισμένος μία από τις προϋποθέσεις θεμελιώσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος με βάση τη νομοθεσία του.

Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για συνταξιοδότηση από το Δημόσιο, τότε το αίτημα κρίνεται από το Ταμείο στο οποίο ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει τον περισσότερο χρόνο ασφάλισης.

Εάν και σε αυτό το ταμείο, ο ασφαλισμένος δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που προβλέπει η νομοθεσία του, τότε το συνταξιοδοτικό δικαίωμα κρίνεται με τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του επόμενου φορέα, κ.ο.κ. Σε περίπτωση που δεν συγκεντρώνονται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που προβλέπει η νομοθεσία κάποιου από τους ενταχθέντες, πλην του τελευταίου στον ΕΦΚΑ φορέα, τότε η αίτηση συνταξιοδότησης απορρίπτεται. Προσοχή όμως. Για να ισχύσουν τα παραπάνω, θα πρέπει ο ασφαλισμένος να έχει συμπληρώσει ένα από τα όρια ηλικίας που προβλέπει η νομοθεσία του Δημοσίου. Έτσι, υπογραμμίζεται πως σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του Δημοσίου, ελάχιστο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης για όσους ασφαλιστηκαν για πρώτη φορά έως 31/12/1992 είναι το 52ο έτος ηλικίας, ενώ για όσους ασφαλιστηκαν από 1/1/1993 και μετά το 62ο έτος.

ΡΟΥΛΑ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ

Η Αναστασία Δελαπόρτα υπέβαλε αίτηση για πολιτογράφηση στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Αλμα ασφάλισης αυτοκινήτων λόγω ελέγχων

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Ανοδο κατά 5,3%, στα 4,4 δισ. ευρώ, σημείωσαν στο 9μνο τα ασφαλιστήρια από τους κλάδους ζωής και γενικών ασφαλίσεων, με τη μεγαλύτερη αύξηση να εμφανίζονται οι ασφαλίσεις πυρός, υγείας και αυτοκινήτου, που αναπτύχθηκαν με ρυθμό 14,1%, 8,9% και 5,2% αντίστοιχα. Τα συνολικά ασφαλιστήρια του κλάδου γενικών όπου περιλαμβάνονται οι τρεις παραπάνω κατηγορίες ασφαλίσεων ανήλθαν στα 2,4 δισ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση κατά 8,8% σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα. Αντιθέτως, υποτονική ήταν η ανάπτυξη του κλάδου ζωής

Κατά 5,3%, στα 4,4
δισ. ευρώ, αυξήθηκαν
στο 9μηνο τα ασφά-
λιστρα από τους κλά-
δους ζωής και γενικών
ασφαλίσεων.

που ενισχύθηκε κατά 1,6% με τα συνολικά ασφάλιστρα να διαμορφώνονται λίγο πάνω από τα 2 δισ. ευρώ.

Η μεγαλύτερη άνοδος κατά 14,1% που εμφανίζει ο κλάδος πυρός συνδέεται με την υποχρεωτική ασφαλισία επιχειρήσεων με τζίρο άνω των 500.000 ευρώ για φυσικές καταστροφές, που θεσμοθετήθηκε τον περασμένο Ιούνιο. Η υποχρέωση κάλυψης για δασική πυρκαγιά, πλημμύρα και σεισμό, εξαρώντας τις επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν τη σχετική κάλυψη από την κρατική αρωγή, σε συνδυασμό με το μέτρο της έκπτωσης στον ΕΝ-ΦΙΑ για τα σπίτια που ασφαλίζονται για αυτούς τους κινδύνους, έδωσε ώθηση στις ασφαλιστικές εργασίες, ανεβάζοντας τα συνολικά ασφάλιστρα του κλάδου στα 378,5 εκατ. ευρώ.

Στον κλάδο του αυτοκινήτου

Το μέτρο της ηλεκτρονικής διασταύρωσης για τον εντοπισμό των ανασφάλιστων οχημάτων οδήγησε στην αύξηση των ασφαλισμένων οχημάτων στα 7,2 εκατ. το 2025 από 6,4 εκατ. το 2024.

καθοριστικό για την άνοδο των εργασιών υπήρξε το μέτρο της ηλεκτρονικής διασφάλισης για τον εντοπισμό των ανασφαλιστών οχημάτων, οδηγώντας στην αύξηση των ασφαλισμένων οχημάτων στα 7,2 εκατ. το 2025 από 6,4 εκατ. το 2024. Το μέτρο έδωσε ώθηση στις ασφαλιστικές εργασίες κατά 5,2%, ανεβάζοντας τα ασφαλιστήρια του κλάδου στα 618,1 εκατ. Εάν σε αυτά προστεθούν και τα 268,9 εκατ. ευρώ από τις συμπληρωματικές καλύψεις που αυτοκινήτων, που κινήθηκαν άνοδο κατά 10,2%, τα ασφαλιστήρια του κλάδου φτάνουν συνολικά στα 887 εκατ. ευρώ.

Να σημειωθεί ότι στις συμπληρωματικές καλύψεις περιλαμβάνεται και η κάλυψη για φυσικά φαινόμενα, που επίσης έγινε υποχρεωτική για τα αυτοκίνητα από τον περασμένο Ιού-

νιο, συμβάλλοντας στην ώθηση των ασφαλιστικών εργασιών.

Ο κλάδος των ασθενειών εμφανಿಸτο άνοδο κατά 8,9% ανεβαίνοντας τα ασφαλιστικά στα 414 εκατ. ευρώ, αλλά σημαντικό μέρος της αύξησης αποδίδεται στις ετήσιες αυξήσεις που κάνουν οι εταιρείες, το ύψος των οποίων κυμάνθηκε το 2025 στο 7% και ερμηνεύει και την άνοδο των ασφαλιστικών εργασιών.

Τέλος, στον κλάδο ζωής που αναπτυχθηκε με ρυθμό 1,6%, σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό 9μηνιο, ώθηση έδωσαν οι πωλήσεις των επενδυτικών προγραμμάτων (unit linked) που αυξήθηκαν με ρυθμό 5,3% ανεβάζοντας τα ασφάλιστρα στα 910,7 εκατ. ευρώ. Αντιθέτως, τα ασφάλιστρα των αμιγώς ασφαλιστικών προγραμμάτων ζωής παρουσίασαν στασιμότητα, στα 902,2 εκατ. ευρώ.

Μετά οκτώ χρόνια ολοκληρώνεται η παραχώρηση της Εγνατίας Οδού

Στις 28 Δεκεμβρίου το οικονομικό κλείσιμο της συναλλαγής ύψους 1,35 δις. ευρώ

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Στην τελική ευθεία βρίσκεται η δια-
κρίση για να ολοκληρωθεί το οιο-
νομικό κλείσιμο σε συναλλαγές
για την παραχώρηση της Εγγυάστης
Οδού στις 28 Δεκεμβρίου. Εκτός
από το γεγονός ότι το τίμημα της
παραχώρησης είναι ίσα σημαντι-
κό για την προσπάθεια πρόωγου
αποπληρωμής του εξωτερικού χρέ-
ους της χώρας, καθώς ανέρχεται
σε ποσό της τάξεως του 1,35 δις
ευρώ, το κλείσιμο αυτής της δια-
κρίσεως είναι πλέον εδωκ και καθο-
ριστικό, εάν δεν υπάρξει κάποιο
υπερήμερο, εάν συναξιολογηθεί
και ως η πρόκληση σε διεθνή
διαγνωστική για την παραχώρηση
της Εγγυάστη Οδού δημοσιεύτηκε
τον Νοέμβριο του 2017. Πριν, δη-
λαδή, από οκτώ ολόκληρα χρόνια.

Εκτός η κατάσταση των οδικών άξονα έχει βελβαίους επβέβαιωθεί, καθώς δεν έγινε ποτέ βαρία συντηρηση. Ενα μεγάλο μέρος των ευθύων για αυτό αλλά και διάφορες καθυστερήσεις σχετίζεται βελβαίους και με τις ολιγαριθμίες τις δημόσιας εταιρείας «Έγνατα Οδός Α.Ε.», παρακολουθών στην «Καθημερινή» όσοι παρακολουθούν από κοντά αυτές τις εξελίξεις. Μεταξύ αυτών των ολιγαριθμών είναι και το θέμα της πιστοποίησης των σπράγγων των αυτοκινητοδρόμων και των σχετικών έργων ανάταξης τους.

Μάλιστα, για να προχωρήσει τώρα η συναλλαγή, το Δημόσιο και ο παραχωρησιούχος συμφωνήσαν στη δημιουργία ενός ευνοϊκού μηχανισμού με βάση τον οποίο θα αναλάβει τα έργα και την πιστοποίηση ο παραχωρησιούχος, αλλά το Δημόσιο θα συνεισφέρει στην χρηματοδότηση των σχετικών έργων, παρακατώντας ένα μικρό μέρος από το τίμημα της παραχώρησης. Αυτή και οι άλλες τροποποιήσεις της σύμβασης έχουν ήδη σταλεί για έγκριση στο Ελεγκτικό Συνέδριο και κατόπιν των σχετικών αποφάσεων η τροποποιημένη

Στο πλαίσιο της παραχώρησης προβλέπεται ότι εντός πενταετίας από την έναρξη της κοινοπραξίας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ - Egis Projects θα υλοποιηθεί επενδύσεις άνω των 420 εκατ. ευρώ για την ανάταξη του οδικού άξονα και την αναβάθμιση των κάθελων σε αυτόν αξόνων.

Παραχωρησιούχος του
οδικού άξονα για 35 έτη
είναι η κοινοπραξία ΓΕΚ
ΤΕΡΝΑ - Egis Projects.

νη σύμβαση θα διαβιβαστεί στη
Βουλή προς κύρωση.

Το χρονοδιάγραμμα προβλέπει να περάσει από τη Βουλή λίγες μέρες μετά τα μέσα Δεκεμβρίου και να ακολουθήσει να γίνει το οικονομικό κλείσιμο της συναλλαγής. Η χρηματοδότηση του τμήματος έχει ήδη εξασφαλιστεί και περιλαμβάνει κοινοπρακτικό ομολογιακό δάνειο που θα καλυφθούν οι τόποι, της τάξης των 850 εκατ., προς την κοινοπραξία ΓΕΚ ΜΕΠΝΑ - Egis Projects (75%-25%) με leader την Τράπεζα Πειραιώς.

Η νέα συμφωνία του Δημοσίου με τον παραχωρησιούχο για να κλείσει επιτέλους η συναλλαγή και η επίσπευση της όλης διαδικασί-

ας πιστώσιται από την κυβέρνηση στην Ελλάδα και τους εμπλεκόμενους τόσο στον υπουργό Υποδομών και Μεταφορών Χρήστο Λιυμ όσο και στον αναπληρωτή διευθυντή του συμβούλου του Υπερπαιστήριου, Παναγιώτη Σταμπουλάκη, που είναι και ταυτόχρονα και επικεφαλής της Νεομόναξ Στρατηγικής Συμβούλων του οργανισμού. Μετά από τριάντη χρόνια προβλημάτων που χρειάστηκαν προσοχή είναι και η διαδικασία κατάργησης των δεκάδων χιλιάδων αδειών ελευθέρως διαδίδει της Εγνατίας από την οποία μοιραστεί ανεξέλεγκτα. Οι συγκεντρωμένες ελεύθερες διαδίδει σταδιακά, αλλά σύντομα, θα κατασφηνήται.

Παραχωρησιούχος του οδικού άξονα για 35 έτη είναι, όπως προαναφέρθηκε, η κοινοπραξία ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ - Egis Projects. Στο πλαίσιο της παραχώρησης προβλέπεται ότι εντός πενταετίας από την έναρξη της η κοινοπραξία θα υλοποιήσει σημαντικές επενδύσεις άνω των 420 εκατ. ευρώ για την

ανάταξη του οδικού άξονα και την αναβάθμιση των κάθετων σε αυτόν αξόνων.

Μεταξύ των έργων περιλαμβάνεται η αναβάθμιση του άξονα Χαλδστρα - Εύζωνοι, ώστε να αποκτήσει τεχνικές προδιαγραφές κλειστού αυτοκινητοδρόμου. Κατά τη διάρκεια των 35 ετών της σύμβασης παραχώρησης προβλέπεται να εκτελεστούν εργασίες βαριάς συντήρησης συνολικού προϋπολογισμού 1,8 δισ. ευρώ. Οι εργασίες αυτές αφορούν κυρίως ανακαταστάσεις ασφαλιστικών και οδοστρωμάτων, βαριά συντήρηση τεχνικών έργων (γέφυρες, σήραγγες), αντικαταστάσεις οριζόντιας και κάθετης σήμανσης (πινάκides, διαγράμμιση) και αντικατάσταση μεταλλικών σιδηρικών ασφαλειών. Η σύμβαση προβλέπει επίσης την κατασκευή και 16 Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ) και 12 σύγχρονων χώρων στάθμευσης και αναψυχής κατά μήκος του οδικού άξονα.

4

HOURS 22

ΧΕΙΜΩΝΑΣ 2025

HOURS

BY KATHIMERINI

Patek Philippe
Toric Quinqueme
Perpetual

PERPETUAL CALENDAR

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ - ΜΑΤΙΣ ΣΥΝΕΚΕΙΣ ΣΤΑ ΠΕΝΤΕΤΕΡΑ ΛΕ 4 €

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εμπειρία

www.kathimerini.com.cy

Ο Κυριάκος Πιερρακάκης διεκδικεί την προεδρία του Eurogroup

Στις 11 Δεκεμβρίου θα αποφασίσουν οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Την προεδρία του Eurogroup διεκδικεί από χθες επίσημα ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κυριάκος Πιερρακάκης, με μοναδικό συνυποψήφιό του τον Βέλγο Βίνσεντ βαν Πετέγκεμ, επίσης του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος.

Η απόφαση για τον διάδοχο του Πασκάλ Ντόνοχιου θα ληφθεί από τους υπουργούς Οικονομικών στην προσεχή συνεδρίασή τους, στις 11 Δεκεμβρίου, και για την εκλογή απαιτείται απλή πλειοψηφία, δηλαδή τουλάχιστον 11 στο σύνολο των 20 υπουργών του Eurogroup.

Με μια πλατφόρμα ενότητας, μακριά από τις «παλιές διαχωριστικές γραμμές Βορράς - Νότος, Ανατολή - Δύση, λιτότητα και ευελιξία», ο κ. Πιερρακάκης απευθύνθηκε στους ομολόγους του, σε χθεσινή επιστολή του, τονίζοντας ότι οι προκλήσεις σήμερα είναι διαφορετικές και «η Ευρώπη αντιμετωπίζει κοινές ανάγκες: την ενίσχυση της αμυντικής μας ικανότητας, την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, τη διασφάλιση της τεχνολογικής κυριαρχίας και την προώθηση της καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας, σε μια εποχή εντεινόμενου παγκόσμιου ανταγωνισμού».

«Αυτές οι πιέσεις είναι συστηματικές και όχι περιφερειακές, δομικές κι όχι ιδεολογικές», τόνισε.

Η θέση του προέδρου του Eurogroup «θα συμβόλιζε την επιτυχία της ελληνικής οικονομίας τα τελευταία χρόνια», είχε δηλώσει ο κ. Πιερρακάκης στο Bloomberg, δεδομένου ότι δεν έχουν περάσει ακόμη οκτώ χρόνια από την εποχή των μνημονίων. Στη χθεσινή επιστολή του επισημαίνεται η πρόσφατη ιστορία της Ελλάδας για να επισημάνει τι μπορεί να επιτύ-

Η Ευρώπη αντιμετωπίζει κοινές ανάγκες: την ενίσχυση της αμυντικής μας ικανότητας, την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, τη διασφάλιση της τεχνολογικής κυριαρχίας και την προώθηση της καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας, σε μια εποχή εντεινόμενου παγκόσμιου ανταγωνισμού, αναφέρει ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κυριάκος Πιερρακάκης στην επιστολή του προς τους ομολόγους του.

Μοναδικός συνυποψήφιός του είναι ο Βέλγος Βίνσεντ βαν Πετέγκεμ, επίσης του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος.

και η Ευρώπη όταν ενεργεί από κοινού.

Ασφαλώς έχει τη σημασία του και το προφίλ του ίδιου του υπουργού, ενός νέου, 42χρονου πολιτικού, με τεκνοκρατικό παρελθόν και ακαδημαϊκές περιγραφές. Ενός πολιτικού που ταύτισε το όνομά του με την ψηφιοποίηση του κράτους ως υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, αλλά και με τα ιδιωματικά πανεπιστήμια στη συνέχεια ως υπουργός Παιδείας, όπως ανέφε-

ρε το Bloomberg. Από την άλλη, ο επίσης νέος, 45χρονος Βαν Πετέγκεμ είναι και αναπληρωτής πρωθυπουργός της βελγικής κυβέρνησης και ως υπουργός Προϋπολογισμού είναι υπεύθυνος για τη διοικητική απλοποίηση.

Τις επόμενες 12 ημέρες έως τη συνεδρίαση του Eurogroup αναμένεται να κορυφωθούν οι παρασκηνιακές ζυμώσεις, που έχουν άλλωστε ήδη ξεκινήσει. Έχει ενδιαφέρον ότι ο μέχρι πρότινος φερόμενος ως υποψήφιος Ισπανός υπουργός Κάρλος Κουέρπο δεν κατέθεσε τελικά υποψηφιότητα. Έως το μεσημέρι χθες, εξάλλου, εμφανιζόταν ως υποψήφιος και ο Πορτογάλος υπουργός, που επίσης απέσυρε τελικά την υποψηφιότητά του. Έτσι, περιορίστηκε η αναμέτρηση μεταξύ δύο υπουργών του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, επιτρέποντας στους υπουργούς των υπόλοιπων κομμάτων

να αποφασίσουν κατά βούληση. Συνολικά οι υπουργοί μοιράζονται μεταξύ του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (7), των Σοσιαλιστών (7), κεντρώων (4) και ακροδεξιών (2). Όπως ανακοίνωσε το Συμβούλιο χθες, η θητεία είναι δύομισι χρόνια με δυνατότητα ανανέωσης. Αν κανείς από τους δύο υποψηφίους δεν εξασφαλίσει την απλή πλειοψηφία, θα μπορούν να αποσύρουν την υποψηφιότητά τους. Η ψηφοφορία θα συνεχιστεί μέχρι να εξασφαλιστεί απλή πλειοψηφία.

Ο κ. Πιερρακάκης στην επιστολή του έθεσε τέσσερις προτεραιότητες: 1. Ενωση αποτελεσμάτων και επενδύσεων. 2. Ολοκλήρωση και στρατηγική κατεύθυνση της ενιαίας αγοράς. 3. Ψηφιακό ευρώ και τεχνολογική κυριαρχία της Ευρώπης. 4. Διαφύλαξη των οικονομικών θεμελίων της Ευρώπης.

Η ΑΑΔΕ αναμένει 1,1 δισ. από πρόστιμα το 2026

Ποσά ύψους άνω του 1,1 δισ. ευρώ υπολογίζεται να εισπραχθούν το 2026 από την εφορία από πρόστιμα, ποινές και καταλογισμούς που έχουν ήδη επιβληθεί ή πρόκειται να επιβληθούν σε επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του προϋπολογισμού, το ακριβές ποσό των προστίμων που εκτιμά το υπουργείο Οικονομικών ότι θα εισπραχθεί ανέρχεται σε 1,131 δισ. ευρώ, με το μεγαλύτερο τμήμα να προέρχεται από φορολογικές παραβάσεις, οι οποίες αποτελούν το 76,9% των προστίμων.

Στον προϋπολογισμό έχουν εγγραφεί ποσά - πρόστιμα προς εισπραχή από αυθαίρετα κτίσματα, έλλειπες θέσεις στάθμευσης σε κτίρια, καθώς και πρόστιμα του πράσινου αλλά και του γαλάζιου ταμείου. Επίσης, προβλέπονται εισπράξεις από ποινές που θα επιβληθούν από τα ποινικά δικαστήρια, παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας και το λαθρεμπόριο. Από το ποσό των 1,1 δισ. ευρώ οι σημαντικότερες εισπράξεις θα προέλθουν:

- Φορολογικά πρόστιμα και προσαυξήσεις 870 εκατ. ευρώ

αυξημένα κατά 100 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το 2025. Πρόκειται για πρόστιμα τα οποία έχουν επιβληθεί από τη φορολογική διοίκηση ή θα επιβληθούν και θα εισπραχθούν εντός του έτους για παραβάσεις όπως φοροδιαφυγή και απόκρυψη φορολογητέας ύλης ή καθυστέρηση υποβολής δηλώσεων.

- Τα τελωνειακά πρόστιμα 27 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 18 εκατ. ευρώ αφορούν πρόστιμα για λαθρεμπορία, τα 7 εκατ. ευρώ πρόστιμα και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής των υποχρεώσεων και 2 εκατ.

ευρώ για ανακριβείς δηλώσεις.

- Λοιπά πρόστιμα 226 εκατ. ευρώ. Συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, πρόστιμα ύψους 3 εκατ. ευρώ για αυθαίρετα κτίσματα και 5 εκατ. ευρώ από έλλειπες θέσεις στάθμευσης σε κτίρια.
- Πρόστιμα και ποινές από ποινικά δικαστήρια 17 εκατ. ευρώ.
- Πρόστιμα για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας 10 εκατ. ευρώ.
- Πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής μη φορολογικών εσόδων 43 εκατ. ευρώ.

«Κλειδί» για το συνταξιοδοτικό τα πολυεργοδοτικά Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Η **συζήτηση** για τη βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μετά και τις πρόσφατες μελέτες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και κυρίως του ΟΟΣΑ, επαναφέρει στο προσκήνιο το ενδιαφέρον προς τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης και τα πολυεργοδοτικά σχήματα.

Πλέον, η Ευρωπαϊκή Ένωση μιλάει ανοικτά για την αναγκαιότητα υποχρεωτικής εγγραφής των εργαζομένων σε κάποιο επαγγελματικό ταμείο, ενώ ταχύτατες είναι οι εξελίξεις και όσον αφορά τη μορφή των ταμείων αυτών. Στη χώρα μας, το υπουργείο Εργασίας καταρτίζει νέο σχέδιο νόμου, με βελτιωτικές παρεμβάσεις στη λειτουργία και τη θεσμική θωράκιση της επαγγελματικής ασφάλισης, καθώς η ραγδαία γήρανση του πληθυσμού, η δημοσιονομική πίεση στον πρώτο πυλώνα και η ανάγκη συσώρευσης κεφαλαίων αναδεικνύουν τον δεύτερο πυλώνα ως κρίσιμη παράμετρο για το μέλλον των συνταξιών.

Αλλωστε, στην Ελλάδα ο θεσμός της επαγγελματικής ασφάλισης αν και μετράει περισσότερα από 23 χρόνια, στην πράξη

βρίσκεται ακόμη στα σπάργανα σε σχέση και με την εμπειρία άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Τα στοιχεία δείχνουν πως μόλις ένα μικρό τμήμα των εργαζομένων συμμετέχει σε τέτοιου τύπου ταμεία, ενώ το ενεργητικό τους αντιστοιχεί περίπου στο 1% του ΑΕΠ - ποσοστό αισθητά χαμηλότερο από τις χώρες του Βορρά και ιδιαίτερα την Ολλανδία, τη Δανία και τη Σουηδία όπου

Ο θεσμός της επαγγελματικής ασφάλισης λειτουργεί πάνω από 23 χρόνια στην Ελλάδα, αλλά παραμένει ελάχιστα ανεπτυγμένος.

η συμμετοχή είναι σχεδόν καθολική. Και αυτό, παρά τις θετικές αποδόσεις που καταγράφαν στη δεκαετία 2011-2024, με μέσο ετήσιο ρυθμό απόδοσης άνω του 4%. Το 2023 αποτέλεσε σημείο καμπής, καθώς με νέο νομικό πλαίσιο για πρώτη φορά επιτράπηκε η σύσταση πολυεργοδοτικών ταμείων χωρίς επαγγελματική συνάφεια μεταξύ των εργοδοτών - κάτι που η αγορά ζητούσε εδώ και χρόνια.

Η αλλαγή αυτή αποτελεί, σύμφωνα με στελέχη του κλάδου, το «κλειδί» για την πραγματική επέκταση του δεύτερου πυλώνα, διότι η ελληνική οικονομία σπνρίζεται κατά 90% σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις που αδυνατούν να δημιουργήσουν αυτόνομα εταιρικά ταμεία. Τα πολυεργοδοτικά σχήματα επιτρέπουν σε πολλές επιχειρήσεις να ενταχθούν σε κοινό φορέα επαγγελματικής ασφάλισης, επωφελομένους από οικονομικές κλίμακες, επαγγελματική διαχείριση επενδύσεων και καλύτερη διακυβέρνηση.

Παράλληλα, σε επίπεδο Ε.Ε., η Κομισιόν δεν κρύβει την προτίμησή της για συστήματα auto-enrolment - αυτόματος δηλαδή εγγραφής των εργαζομένων σε επαγγελματικά ταμεία, με δυνατότητα opt-out. Η αποχώρηση από το σχήμα μπορεί να γίνει ύστερα από ένα, ή και περισσότερα χρόνια. Να σημειωθεί εδώ, βέβαια, ότι λόγω περιορισμένων αρμοδιοτήτων, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να επιβάλει στα κράτη-μέλη υποχρεωτική εγγραφή, οι συστάσεις της όμως είναι σαφείς: να συμπληρωματικά κεφαλαιοποινική ασφάλιση πρέπει να ενισχυθεί και να αποκτήσει μεγαλύτερο ρόλο στο συνολικό εισοδήμα

του εργαζομένου. Το βρετανικό παράδειγμα θεωρείται χαρακτηριστικό. Με την εισαγωγή του auto-enrolment το 2012, η συμμετοχή σε επαγγελματικά συνταξιοδοτικά σχήματα εκτινάχθηκε σε άνω του 88% των εργαζομένων. Ανάλογα συστήματα εφαρμόστηκαν στην Ιρλανδία, στην Πολωνία και στις βαλτικές χώρες. Την ίδια στιγμή, ο ΟΟΣΑ επιβεβαιώνει ότι η λύση στο δημογραφικό πρόβλημα - το οποίο στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα έντονο - περνάει και μέσα από την ανάπτυξη συμπληρωματικής ασφάλισης.

Αναλύτες εκτιμούν ότι η Ελλάδα βρίσκεται μπροστά σε παρόμοιο ευκαίριας. Με το νέο νομοσχέδιο για την επαγγελματική ασφάλιση που προετοιμάζεται για το 2025, αναμένεται ριζικός ανασχεδιασμός των κινήτρων για συμμετοχή στα ΤΕΑ, επανεξέταση του φορολογικού πλαισίου και επέκταση των πολυεργοδοτικών μορφών. Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι ένας εργαζόμενος που σήμερα δεν έχει πρόσβαση σε επαγγελματικό ταμείο επειδή εργάζεται σε μικρή επιχείρηση, θα μπορεί σύντομα να εντάσσεται σε μεγαλύτερο πολυεργοδοτικό σχήμα με χαμηλότερο κόστος και με περισσότερες επενδυτικές επιλογές.

Ντόμινο αλλαγών στην ασφαλιστική αγορά

Οι καραμπόλες που προκαλούνται στον κλάδο μετά τη deal Πειραιώς - Εθνικής Ασφαλιστικής και η επόμενη κίνηση της Εθνικής Τράπεζας

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Οι **επιπονώτες** των εξελίξεων στον τραπεζοασφαλιστικό κλάδο λειτουργεί η μεταβίβαση της Εθνικής Ασφαλιστικής στον όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς, ανοίγοντας τον δρόμο για τις επόμενες κινήσεις στην αγορά. Η επόμενη κίνηση αναμένεται από την πλευρά της Εθνικής Τράπεζας, η οποία μεταβιβάζοντας με τη σειρά της το 9,99% της Εθνικής Ασφαλιστικής στην Πειραιώς, απεμπλέκεται οριστικά από την άλλοτε θυγατρική της και ανοίγει ο δρόμος για την επιλογή της εταιρείας που θα συμπεριληφθεί στον τομέα των τραπεζοασφαλειών τα προσεχή χρόνια.

Με βάση όλες τις πληροφορίες και έχοντας κάνει τον αναγκαίο γύρο επαφών με όλες τις μεγάλες και μικρότερες εταιρείες του κλάδου, η κίνηση είναι προ των πυλών και θα ανακοινωθεί πριν από τα τέλη του χρόνου.

Την ίδια στιγμή, η ένταξη της Εθνικής Ασφαλιστικής στον όμιλο της Πειραιώς δημιουργεί διαδοχικές καραμπόλες και ανακατατάξεις στην αγορά, καθώς είναι θέμα χρόνου η απειλοκή της Πειραιώς από τις δύο βασικές συνεργασίες που έχει αναπτύξει με την NN Hellas και την Ergo Ασφαλιστική, αφήνοντας σε κενό αέρα δύο σημαντικές ασφαλιστικές εταιρείες του κλάδου με σημαντική παρουσία έως σήμερα στο bancassurance.

Η σύμβαση αποκλειστικής συνεργασίας που έχει η Τράπεζα Πειραιώς με την NN Hellas λήγει το 2027 και με την Ergo Ασφαλιστική το 2030, αλλά στην αγορά κυριαρχεί η άποψη ότι η απειλοκή της Πειραιώς θα επιτευχθεί ενόψει της ουσιαστικής ενεργοποίησης της συμφωνίας με την Εθνική Ασφαλιστική για την πώληση προϊόντων από το δίκτυο της τράπεζας. Η δυνατότητα αυτή προβλέπεται ότι θα μπει σε πλήρη εφαρμογή στα τέλη του 2026, δίνοντας τον αναγκαίο χρόνο για τις επόμενες κινήσεις από τους δύο παίκτες του bancassurance, ώστε να συμπετάσονται στις συζητήσεις για το ποιος θα πάει με ποιον την επόμενη ημέρα. Στο μεσοδιάστημα η Τράπεζα Πειραιώς θα συνεχίσει να πουλάει προϊόντα ζωής και υγείας της NN και προϊόντα γενικών ασφαλίσεων της Ergo και η Εθνική Τράπεζα, όπως εκτιμούν -αν και όχι με ζήλο- να διαθέτει προϊόντα της Εθνικής Ασφαλιστικής. Θα πρόκειται για μια μεταβατική λύση έως ότου αφενός η Πειραιώς χαράξει ένα σαφές επιχειρηματικό πλάνο για την Εθνική Ασφαλιστική, λαμβάνοντας

Η **μεταβίβαση** της Εθνικής Ασφαλιστικής στον όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς ανοίγει τον δρόμο για τις επόμενες κινήσεις στην αγορά.

υπόψη και τις ανάγκες τεχνολογικού εκσυγχρονισμού που απαιτεί η εταιρεία και αφετέρου η Εθνική καταλήξει στον νέο συνεργάτη και λάβει τις αναγκαίες εγκρίσεις από τις εποπτικές αρχές για την υλοποίηση της συμφωνίας.

Η Εθνική Τράπεζα εμφανίζεται έτσι ως πολύφερνη νύφη, που επιδιώκει να μετατρέψει το στρατηγικό της μειονέκτημα στον κλάδο των τραπεζοασφαλίσεων σε πλεονέκτημα, συζητώντας πλέον από μηδενική βάση με όλους. Στόχος, όπως το έχει περιγράψει ο επικεφαλής του ομίλου Παύλος Μυλωνάς, είναι μια συμφωνία που θα δίνει αξία στην τράπεζα και θα εξασφαλίσει εμπορικά οφέλη, επιτυγχάνοντας να αναδείξει τον τομέα του bancassurance από βαρίδι για το δίκτυο σε βασική πηγή προμήθειών για τον όμιλο. Στη βάση αυτή οι δύο εταιρείες, NN και Ergo, φέρονται μεταξύ αυτών που συνομιλούν με τον όμιλο της ΕΤΕ προκειμένου να προσδεθούν στο άρμα της τράπεζας, τη στιγμή μάλιστα που πολλοί είναι αυτοί που εκτιμούν αυτή την προοπτική ως επιτακτική ανάγκη προκειμένου οι δύο εταιρείες να διατηρήσουν τη θέση τους στην αγορά. Με δεδομένο ότι ο τομέας των τραπεζοασφαλειών αποτελεί βασική πηγή εργασιών και κερδοφορίας και για τις δύο εταιρείες, η απώλεια του τραπεζικού δικτύου, όπως εκτιμούν, θα ήταν μια δυσμενής εξέλιξη που θέλουν με κάθε τρόπο να αποφύγουν. Το γεγονός μάλιστα ότι η NN είναι πιο κοντά στη λήψη της αποκλειστικής συνεργασίας με την Τράπεζα Πειραιώς, της δίνει προβάδισμα στις σχετικές

συζητήσεις με την ΕΤΕ, αλλά σε θέση διεκδικητή είναι και η Ergo, λόγω της σημαντικής εμπειρίας που έχει στο bancassurance. Το γεγονός άλλωστε ότι ενεργά στο παιχνίδι του ανταγωνισμού είναι η Allianz, που αν και από τους μεγαλύτερους ασφαλιστικούς ομίλους παγκοσμίως έχει κάθε λόγο να θέλει να ενισχύσει το στίγμα της στην ελληνική αγορά, δίνει στις δύο διαπραγματευόμενες χαρακτήρα διεκδικήσεων μεταξύ πολυεθνικών, που διαγωνίζονται για μια θέση στο ευρύ τραπεζικό δίκτυο της ΕΤΕ. Αλλωστε και η ίδια η ΕΤΕ δεν κρύβει ότι στόχος της είναι να προσελκύσει έναν διεθνή παίκτη, όχι μόνο για λόγους κύρους, αλλά κυρίως γιατί την ενδιαφέρει να συνεργαστεί με μια εταιρεία - εργοστάσιο παραγωγής σύγχρονων της τις ανάγκες των πελατών και κερδοφόρων για την ίδια τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων.

Μέχρι να υπάρξει η οριστική απόφαση, από τον κύκλο των συζητήσεων δεν εξαιρείται η Interamerican, η οποία αν και στερείται επίσης συνεργασίας με τράπεζα, προβάλλει ως ο «ψηφιακός ασφαλιστής» στη χώρα με διαφοροποιημένο και αυτόνομο επιχειρησιακό μοντέλο, γεγονός που την απομακρύνει από τις διαπραγματεύσεις.

Σύμφωνα με όλες τις εκτιμήσεις η συμφωνία θα συνοδευτεί με μια μετοχική συνεργασία -έστω και μέσα από μειοψηφικό πακέτο- που θα εξασφαλίσει ότι τα δύο μέρη, εκτός από το εμπορικό σκέλος έχουν παράλληλα και στενή εταιρική σχέση.

Μειώνονται οι αιτήσεις για «χρυσή βίζα» από πολίτες τρίτων χωρών

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Διατηρείται η πτωτική πορεία των νέων αιτήσεων για χορήγηση άδειας διαμονής μέσω του προγράμματος «χρυσή βίζα». Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, τον φετινό Οκτώβριο υποβλήθηκαν 49% λιγότερες αιτήσεις (458 συνολικά) σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2024, ενώ συνολικά στο διάστημα από τις αρχές του έτους (Ιαν. - Οκτ.), καταγράφονται 6.212 αιτήσεις, έναντι 7.052, ή 12% λιγότερες.

Ουσιαστικά παρατηρείται εξομάλυνση του αριθμού των αιτήσεων μετά την «εκρηξη» που προκλήθηκε στην περίοδο 2023-2024, λόγω των διαδοχικών αυξήσεων στο ελάχιστο όριο επένδυσης, ειδικά εντός του λεκανοπέδιου της Αττικής, που αποτελεί και τον βασικότερο «υποδοχέα» των επενδύσεων στην αγορά ακινήτων μέσω του προγράμματος. Μάλιστα, τα «απόνερα» αυτών των αλλαγών είναι εμφανή ακόμη και σήμερα, καθώς εξακολουθούν να υπάρχουν 10.946 αιτήσεις αδειών (αρχική άδεια επένδυση) σε εκκρεμότητα. Αυτές εκτιμάται ότι θα απαιτήσουν πάνω από έναν χρόνο έως ότου εξεταστούν.

Ετσι, οι εγκρίσεις νέων αδειών έχουν εκτοξευτεί φέτος. Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου, κατά το φετινό 10μηνο έχουν χορηγηθεί 7.156 νέες άδειες αρχικού επενδυτή, μια αύξηση κατά 109% σε σχέση με τις 3.414 που είχαν δοθεί κατά το ίδιο διάστη-

Από την **έναρξη** του προγράμματος της «χρυσής βίζας» εκτιμάται ότι έχει φέρει στην ελληνική οικονομία πάνω από 9,17 δισ. ευρώ.

Στο δεκάμηνο του 2025 ο αριθμός των αιτήσεων (6.212) έχει υποχωρήσει κατά 12% σε σύγκριση με πέρυσι.

μα του προηγούμενου έτους. Συνολικά, από την έναρξη του προγράμματος και μέχρι τον φετινό Οκτώβριο είχαν εγκριθεί συνολικά 25.573 άδειες και ανανεώσεις (μεταξύ των πρώτων πενταετιών), ενώ εκκρεμούν άλλες 12.910 αρχικές άδειες και ανανεώσεις,

που θα ανεβάσουν τον συνολικό αριθμό σε 39.009, χωρίς μάλιστα να υπολογίζονται τα μέλη των οικογενειών των επενδυτών.

Με βάση τα στοιχεία, υπολογίζεται ότι το πρόγραμμα έχει αποφέρει εισορές κεφαλαίων από το εξωτερικό συνολικού ύψους 6,44 δισ. ευρώ. Μαζί με τις αιτήσεις που είναι σε εκκρεμότητα, ελάχιστου ύψους 2,73 δισ. ευρώ, το συνολικό ποσό εκτιμάται ότι ξεπερνάει τα 9,17 δισ. ευρώ, συνοψίζοντας σημαντικά στην παροχή ρευστότητας τόσο στην αγορά ακινήτων όσο και στους πωλητές των ακινήτων, ιδιώτες και επαγγελματίες.

Υπενθυμίζεται ότι μετά τις τελευταίες αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο, η χορήγηση άδειας διαμονής με την αγορά ακινήτου προβλέπει ελάχιστο ύψος επένδυσης 800.000 ευρώ, εφόσον το ακίνητο βρίσκεται στην Αττική, στον Δήμο Θεσσαλονίκης και τα νησιά με ελάχιστο πληθυσμό 3.100 κατοίκων. Παράλληλα, το ακίνητο πρέπει να είναι ελάχιστης επιφάνειας 120 τ.μ. Στην υπόλοιπη χώρα και τα μικρότερα νησιά, το ελάχιστο ύψος διαμορφώνεται στις 400.000 ευρώ (από 250.000 ευρώ που ίσχυε προηγουμένως). Επίσης, εφόσον η κατοικία που αγοράζεται προέρχεται από αλλαγή χρήσης, δηλαδή το κτίριο ήταν π.χ. βιομηχανικό, αποθήκη, γραφείο κ.λπ., τότε η ελάχιστη απαιτούμενη επένδυση μειώνεται στις 250.000 ευρώ, με την ταυτόχρονη απαγόρευση όμως της αξιοποίησης του ακινήτου μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης.

Τρία νέα μοντέλα BYD έρχονται το 1ο τρίμηνο του 2026

Νέο σχέδιο επιχορηγήσεων για αγορά ηλεκτρικών οχημάτων ανακοίνωσε η κυβέρνηση – Στόχος η προώθηση της ηλεκτροκίνησης

Της **ANNAΣ ΠΟΛΥΒΙΟΥ**

Αυξητική τάση σημειώνει η αγορά ηλεκτρικών οχημάτων στην Κύπρο, καθώς σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου το μερίδιο εγγεγραμμένων των ηλεκτροκίνητων οχημάτων για την περίοδο Ιανουάριος - Οκτώβριος 2024 από 3,8% ανήλθε στο 4,8% το 2025, και των υβριδικών από 36,7% σε 44,1%.

Στο πλαίσιο αυτό, η κινεζική αυτοκινητοβιομηχανία BYD, μέσα στους πέντ μήνες από την είσοδό της στην Κύπρο και έως τον Οκτώβριο, έχει καταγράψει 120 εγγραφές αμιγώς ηλεκτρικών οχημάτων (EV) και 48 εγγραφές Super Hybrid με τεχνολογία DM-i (PHEV). Σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας, το μερίδιο αγοράς της μάρκας στα EV και στα

Η Κύπρος αποτελεί
ιδανικό περιβάλλον για
τη χρήση ηλεκτρικών
οχημάτων, καθώς οι μικρές
αποστάσεις και οι ευνοϊκές
καιρικές συνθήκες συμβάλ-
λουν στη χαμηλότερη
κατανάλωση ενέργειας.

PHEV ανήλθε στο 33,3%, καταγράφοντας άνοδο σε σχέση με τον Σεπτέμβριο, όταν τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν 27,6% και 26,9%.

Νέο σχέδιο επιχορηγήσεων

Την τέταρτη προκήρυξη επιχορηγήσεων για το σχέδιο προέβλεπτο της ηλεκτροκίνησης στην Κύπρο ανακούφιζε το υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, σύμφωνα με το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η τροποποίηση αφορά αποκλειστικά τη μετάβαση από μηχανισμό επαλήθευσης μέσω καταβολής οχημάτων –διαδικασία που απαιτούσε περισσότερο χρόνο– σε μηχανισμό επαλήθευσης μέσω ολοκλήρωσης των εγγράφων του οχήματος.

Με την αλλαγή, επιταχύνεται η υλοποίηση του Σχεδίου και παρέχεται η δυνατότητα τα οχήματα που θα εγκριθούν, στο πλαίσιο της νέας προκήρυξης, να

ολοκληρώσουν την εγγραφή τους έως τις 30 Ιουνίου 2026, διασφαλίζοντας ομαλή εφαρμογή και πλήρη αξιοποίηση των διαθέσιμων κονδυλίων.

Η καταχώριση των αιτήσεων θα γίνεται αποκλειστικά διαδικτυακά, μέσω της σχετικής διαδικτυακής πύλης καταχώρισης αιτήσεων του Τμήματος Οδικών Μεταφορών για όλες τις κατηγορίες χορηγών, από τις 05/12/2025, στις 09:00, μέχρι τις 09/12/2025, στις 09:00. Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση που ο αριθμός των αιτήσεων υπερβεί τον προκαθορισμένο αριθμό διαθέσιμων χορηγών, θα διεξαχθεί κλήρωση.

Τα νέα μοντέλα

Η BYD διαθέτει σήμερα στην κυπριακή αγορά πέντε μοντέλα, με ανταγωνιστικές τιμές που ανταποκρίνονται στις ανάγκες ενός ευρέος φάσματος καταναλωτών. Ενδεικτικό είναι το παράδειγμα

του πιο προσιτού μοντέλου της μάρας, του αμιγώς ηλεκτρικού DOLPHIN SURF, το οποίο –μετά την επιδότηση του Electric Bonus από το Alpan Group και την κρατική χορηγία– διατίθεται στην τιμή των 11.990 ευρώ, καθιστώντας την ηλεκτροκίνηση πιο προσιτή. Παράλληλα, η εταιρεία διατηρεί σημαντικό απόθεμα ετοιμοπαράδοτων οχημάτων, εξασφαλίζοντας άμεση παράδοση και τη δυνατότητα αξιοποίησης των κρατικών επιδοτήσεων χωρίς καθυστερήσεις, στοιχεία που συμβάλλουν στην εμπορική της επιτυχία.

Η εταιρεία επενδύει στη διεύρυνση της προϊοντικής της γκάμας, με την από 3 νέων μοντέλων μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2026. Τον Ιανουάριο θα κυκλοφορήσουν το ηλεκτρικό compact SUV ATTO 2 και το Super Hybrid SUV SEALION 5 DM-i, ενώ εντός του πρώτου τριμήνου θα είναι διαθέσιμο και το Super Hybrid

ATTO 2 DM-I, εμπλουτίζοντας την γκάμα των Plug-In Hybrid και προσφέροντας εναλλακτικές λύσεις μετακινήσεων. Τα δύο νέα μοντέλα με τεχνολογία Super Hybrid συνδυάζουν τα πλεονεκτήματα των ηλεκτροκινήσεων με αυτά των υβριδικών τεχνολογιών, προσφέροντας αυξημένη αυτονομία (άνω των 1.000km) και ευελιξία στη χρήση – «ένα ηλεκτρικό όχημα χωρίς το άγχος των αυτονομιών», όπως χαρακτηριστικά περιγράφεται.

Οι προκλήσεις

Η Marketing Manager της BYD, κα Χριστίνα Γκιγκιά, αναφορικά με τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ηλεκτροκίνηση στην Κύπρο, επισημαίνει ότι η μετάβαση (στην ηλεκτροκίνηση) δεν αφορά μόνο τη διαθεσιμότητα οχημάτων, αλλά ένα ευρύτερο οικοσύστημα στο οποίο όλες οι παράμετροι οφείλουν να ανταποκρίνονται

στις ανάγκες των καταναλωτών. Ανα-
νεώσιμες πηγές ενέργειας, αποθήκευση
ενέργειας, επιστροφή ηλεκτρικής ισχύ-
ος στο δίκτυο και δημόσιες υποδομές
φόρτισης συνθέτουν το νέο ενεργειακό
τοπίο που διαμορφώνεται.

Η κα Γκιζάκη σημειώνει επίσης πως η Πολιτεία πρέπει να διαμορφώσει κατάλληλα κίνητρα και να συνεργαστεί με την τοπική αυτοδιοίκηση και τον ιδιωτικό τομέα για την ανάπτυξη υποδομών αναεσθισμένων πηγών ενέργειας και την ανάπτυξη αξιοπιστού δικτύου φόρτισης σε κομβικά σημεία του ποταμού, ώστε να εξασφαλιστεί απόδοτικοι ηλεκτρική μετακίνηση. Επιπλέον, υπογραμμίζει την ανάγκη για μακροχρόνιο και σταθερό πρόγραμμα επιχορήγησης, καθώς η αστάθεια στις κρατικές επιδοτήσεις επηρεάζει αρνητικά την αγορά και την καταναλωτική εμπιστοσύνη.

Δίκτυο φόρτισης

Αναφορικά με το δίκτυο φόρτισης, η Κύπρος αποτελεί ιδανικό περιβάλλον για την χρήση ηλεκτρικών οχημάτων, καθώς οι μικρές αποστάσεις μεταξύ των προορισμών και οι ευνοϊκές καιρικές συνθήκες συμβάλλουν στη χαμηλότερη κατανάλωση ενέργειας και στη μειωμένη καταπόνηση των μπαταριών. «Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι ο οδηγός μπορεί να φορτίσει στο σπίτι ή σε άλλο σημείο φόρτισης και να ολοκληρώσει τις καθημερινές του μετακινήσεις με την αυξημένη αυτονομία των μοντέλων της BYD, εξασφαλίζοντας επιστροφή στη βάση του χωρίς την ανάγκη χρήσης δημόσιου σταθμού», συμπληρώνει η κ. Γκιγκάκη.

Παράλληλα, το Alpan Group εξετάζει την ενίσχυση των υποδομών ηλεκτροκίνησης στην Κύπρο, με την προ-ϋπόθεση να υπάρξει ενεργή τησική από το κράτος, καθώς και τη θέσπιση ενός ανταγωνιστικού πλαισίου για το κόστος της ενέργειας, προκειμένου να υποστηριχθεί μία αποτελεσματική και δίκαιη πράσινη μετάβαση. Ιδιαίτερα σημαντική θεωρείται η τεχνολογία «Flash Charging» της BYD, η οποία υπόσχεται φόρτιση που προσφέρει αυτονομία έως 400 χιλιόμετρα μέσα σε μόλις πέντε λεπτά, φέρνοντας νέα δεδομένα στην ταχύτητα ανεφοδιασμού των προηγμένων ηλεκτρικών οχημάτων που υποστηρίζονται από αυτή την τεχνολογία, όπως τα BYD.

Η εμπιστοσύνη
στην
ηλεκτροκίνηση

Η ηλεκτροκίνηση στην Κύπρο καταγράφει ταχεία αύξηση, μια τάση που επιβεβαιώνεται από τα κρατικά σχέδια επικοινωνήσεως μέσω του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, που στοχεύουν στη μείωση του αρχικού κόστους αγοράς, καθιστώντας την ηλεκτροκίνηση πιο προσιτή για τον μέσο πολίτη. Παράλληλα, ο ιδιωτικός τομέας ενισχύει αυτή την προσπάθεια, όπως το Alpan Group που συμπληρώνει τις κρατικές χορηγίες με το πρόγραμμα Electric Bonus, διευκολύνοντας ακόμη περισσότερο την πρόβαση σε ασφαλή, τεχνολογικά προηγμένα και φιλικά προς το περιβάλλον οχήματα. Η πρωτοβουλία της ηλεκτροκίνησης προϋποθέτει συντονισμένη δράση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και την υλοποίηση ενός μακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδιασμού, προς τον κοινό στόχο της «πράσινης μετάβασης». Σημαντικές για την εμπίστωσή των πελατών είναι οι παράγοντες after sales, καθώς είναι απαραίτητο όπως ο πελάτης έχει τη βεβαιότητα ότι όλες οι εταιρείες αυτοκινήτων μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες του ακόμη και μετά την πώληση του αυτοκινήτου. Εν όψει με το πιο πάνω, η Γκίκια αναφέρει πως το Alpan Group έχει επενδύσει σημαντικά σε υλικοτεχνική υποδομή και στην εξειδίκευση και πιστοποίηση των στελεχών του, προκειμένου να διασφαλίσει άριστη εξυπηρέτηση και βέλτιστη εμπειρία στον πελάτη.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ Η **EUROBANK**

ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΠΟΛΗ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

20.11

**ΤΑΦΡΟΣ
ΝΤΑΒΙΔΑ**

Instagram icon paramithoupoli_cy

Facebook icon Παραμυθούπολη Χριστουγέννων - Paramythoupoli Xristougennon

Μέγας Χορηγός:
EUROBANK

Χορηγοί:
ΖΟΡΠΙΑΣ

Wolt

CAP ST GEORGES

NEW SEVEGER

AD

S.Y. STAGE

GIANTS

PAPA JOHNS

Parex

Pharma LEAD

LUNO COFFEE

Vassos Psatolmano

PARKO PALIATSO

PROTEAS LUNA PARK

Χορηγός Επικοινωνίας:

LOVE 100.7 FM
98.1 & 105.7

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Υστερούμε σε επενδύσεις στον χώρο της κατοικίας, χάνουμε ολοένα και περισσότερο έδαφος στο ποσοστό ιδιοκατοίκησης, ενώ είμαστε η χώρα με το μεγαλύτερο ποσοστό πληθυσμού που χρειάζεται να διαθέσει πάνω από το 40% του μηνιαίου εισοδήματός για να καλύψει τις ανάγκες στέγασης. Πρωταγωνιστούμε δε και στο ποσοστό του πληθυσμού που αφήνει απλήρωτες υποχρεώσεις οι οποίες συνδέονται με τη στέγαση: από ενοίκια και δόσεις δανείων μέχρι λογαριασμούς ρεύματος. Το στεγαστικό πρόβλημα είναι εδώ και αποτυπώνεται ξεκάθαρα στους δείκτες της Eurostat.

Με την αύξηση των τιμών των κατοικιών και των ενοικίων, το κόστος στέγασης μπορεί να αποδειχθεί δυσβάστακτο. Το βάρος μετριέται επίσημα από τη Eurostat και τις ανά χώρα στατιστικές υπηρεσίες. Ουσιαστικά, υπολογίζουν σε ετή-

Μειώνεται συνεχώς το ποσοστό ιδιοκατοίκησης. Το 2024 ήταν κάτω από το 70% και πλέον είναι πολύ κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο, στο 68,4%.

σια βάση το ποσοστό του πληθυσμού που χρειάζεται να διαθέσει περισσότερο από το 40% του εισοδήματός για να καλύψει στεγαστικές ανάγκες. Τι αποκαλύπτει η φετινή έκθεση; Ότι η Ελλάδα είναι στη χειρότερη θέση της Ευρώπης και το ποσοστό του πληθυσμού που βρίσκεται σε τόσο δυσχερή κατάσταση είναι το μεγαλύτερο τόσο στις αστικές περιοχές όσο και στην περιφέρεια. Με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 10% για τις αστικές περιοχές και στο 6% για την περιφέρεια, η Ελλάδα βρίσκεται στο 29,1% για τις αστικές περιοχές και στο 27,7% για την περιφέρεια, αφήνοντας πολύ πίσω τις υπόλοιπες χώρες.

Τα στοιχεία είναι αποκαλυπτικά. Στην κατάταξη των χωρών με τα μεγαλύτερα ποσοστά επιβάρυνσης –όπως αυτά αποτυπώνονται από το ποσοστό του πληθυσμού που διαθέτει μεγάλο κομμάτι του εισοδήματός του για τη στέγαση– δεύτερη είναι η Δανία με 22,7% και 3η η Νορβηγία με 21%. Εντοπίζονται όμως δύο ουσιαστικές διαφορές. Πρώτον, αυτές οι χώρες (όπως και η Ελβετία που ακολουθεί στην κατάταξη) έχουν

πολλαπλάσια εισοδήματα σε σχέση με την Ελλάδα. Ετσι, ακόμη και αν κάποιος διαθέτει το 40% του εισοδήματός του για στέγαση στη Δανία, με το υπόλοιπο 60% που του μένει μπορεί να καλύψει άλλες ανάγκες. Στην Ελλάδα, το υπόλοιπο 60% που απομένει (ή και λιγότερο), αντιστοιχεί σε ένα πολύ μικρότερο ποσό. Το δεύτερο αξιοσημείωτο στοιχείο είναι η διαφορά κόστους ανάμεσα στο «κέντρο» και στην περιφέρεια. Στην Ελλάδα δεν φαίνεται να υπάρχει διαφορά: 29,1% στις αστικές περιοχές και 27,7% στην περιφέρεια.

Στη Δανία όμως οι πόλεις είναι στο 22,7% και η περιφέρεια στο 8,6%, ενώ στη Νορβηγία το 21% των πόλεων γίνεται 10,8% στην περιφέρεια. Τι σημαίνει αυτό; Ότι σε αυτές τις χώρες προσφέρεται εναλλακτική. Μπορεί κάποιος να μεταφερθεί, για παράδειγμα, εκτός Κοπεγχάγης και να καλύψει με μικρότερο ποσοστό του εισοδήματός του τις στεγαστικές του ανάγκες, αξιοποιώντας μάλλον κάτι που λείπει από την Ελλάδα. Την «σύνδεση» περιφερειών - κέντρου με αξιόπιστα μέσα σταθερής τροχιάς.

Η φετινή έκθεση της Eurostat για τη στεγαστική πολιτική αναδεικνύει τρία ακόμη αρνητικά στοιχεία για την κατάσταση στην Ελλάδα: 1. Η Eurostat μας κατατάσσει στη χειρότερη θέση όσον αφορά στη συνέπεια καταβολής οικονομικών υποχρεώσεων που συνδέονται με τη στέγαση. Βρισκόμαστε στο 42,8% (σ.σ. δηλαδή οι τέσσερις στους δέκα δεν εξυπηρετούν εμπρόθεσμα τις υποχρεώσεις για ενοίκια, στεγαστικά δάνεια ή λογαριασμούς ηλεκτροδότησης κ.λπ.), όταν ο δεύτερος στην κατάταξη

–που είναι η Τουρκία– είναι στο 20,6%. Ο δε μέσος όρος της Ε.Ε. διαμορφώνεται στο 9,2%, δηλαδή στο ένα τέταρτο και κάτι λιγότερο από το αντίστοιχο ελληνικό ποσοστό. Αξίζει να σημειωθεί ότι το ελληνικό ποσοστό ήταν στο 30% το 2010, έφτασε μέχρι και το 49,3% το 2015 (προφανώς λόγω της έκρηξης των κόκκινων δανείων) και τώρα έχει διαμορφωθεί στο 42,8%, καταγράφοντας μείωση συγκριτικά με το 2023, όταν το ποσοστό παρέμενε στο πολύ υψηλό 47,3% (σ.σ. η τελευταία τριετία κρύβει και

τις επιβαρύνσεις λόγω των υπεργικών λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος). Συναφές με την αδυναμία πληρωμής των υποχρεώσεων που συνδέονται με τη στέγη είναι και το ακόλουθο εύρημα: Η Eurostat μας κατατάσσει στη δεύτερη χειρότερη θέση της Ε.Ε. όσον αφορά τη δυνατότητα των νοικοκυριών να θερμάνουν επαρκώς την κατοικία τους. Το ελληνικό ποσοστό φτάνει για το 2024 στο 19%, με βάση το οποίο μοιραζόμαστε την πρώτη θέση με τη Βουλγαρία. Ο μέσος όρος της Ε.Ε. διαμορφώνεται στο 9,2%. 2. Η Ελλάδα κάνει σταδιακά ένα από τα σημαντικότερα όπλα που διέθετε για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης: το υψηλό ποσοστό ιδιοκατοίκησης. Το 2024 βρεθήκαμε κάτω και από το όριο του 70% (στο 69,7%) και πλέον πολύ κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο που διαμορφώνεται στο 68,4%. Στη λίστα εξακολουθούν να ξεχωρίζουν άλλες βαλκανικές χώρες, όπως η Ρουμά-

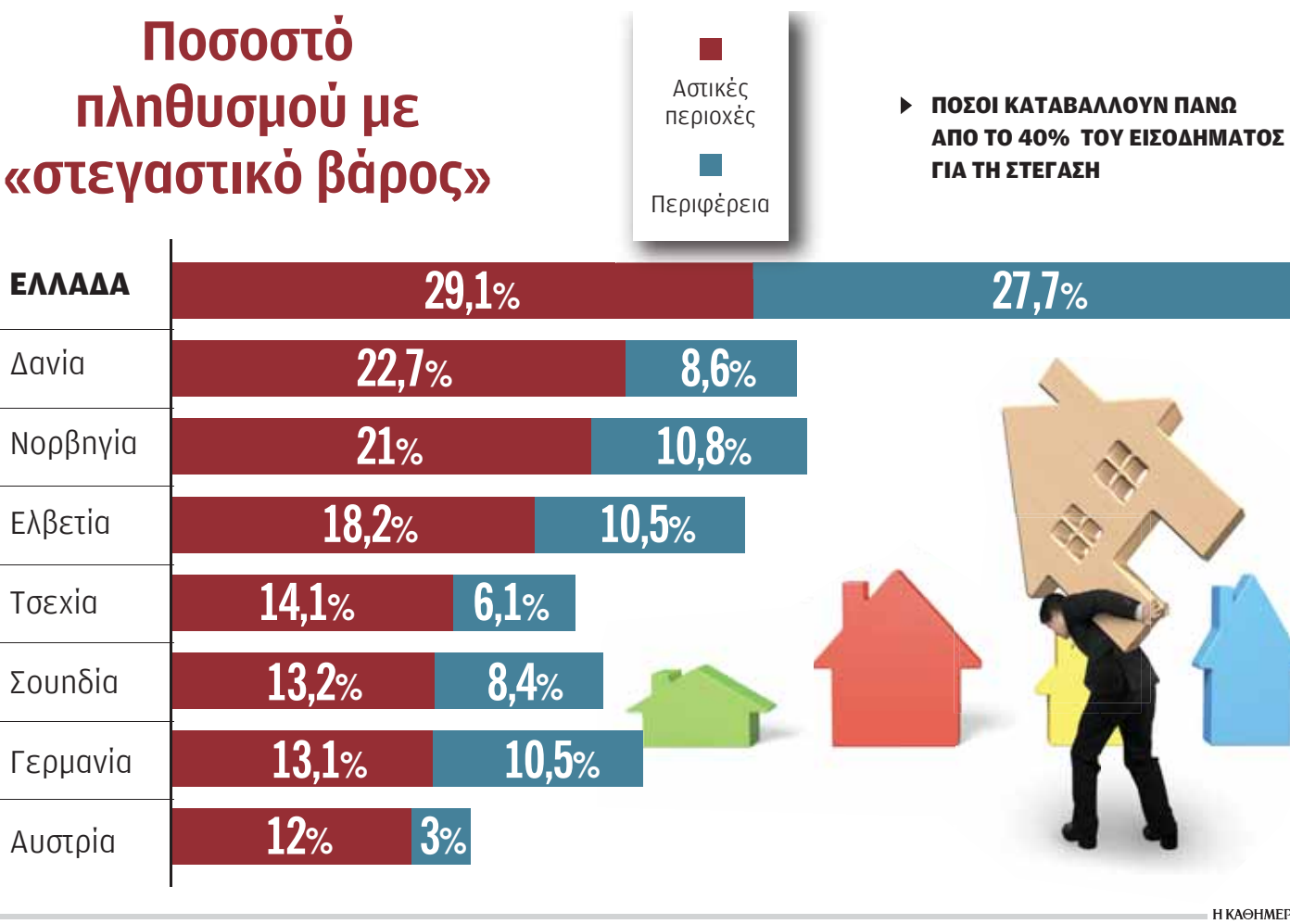
Τέσσερις στους δέκα δεν εξυπηρετούν εμπρόθεσμα τις υποχρεώσεις για ενοίκια, στεγαστικά δάνεια ή λογαριασμούς ηλεκτροδότησης κ.λπ.

νία, που βρίσκεται στην πρώτη θέση με το σχεδόν απόλυτο 94,3% ή η Βουλγαρία που φτάνει στο 86%. Η απώλεια ποσοστού ιδιοκατοίκησης σημαίνει και αύξηση του αριθμού των ανθρώπων που πληρώνουν ενοίκιο, σε μια περίοδο που η συγκεκριμένη δαπάνη αυξάνεται με ταχύτατους ρυθμούς. Προς το παρόν η Ελλάδα δεν συγκαταλέγεται στις χώρες που παρουσιάζουν τα υψηλότερα ποσοστά αύξησης των ενοικίων στην Ε.Ε., όμως το ανησυχητικό είναι ότι παρά τη συγκράτηση του πληθωρισμού, τα ποσοστά αύξησης των ενοικίων εξακολουθούν να διαμορφώνονται σε επίπεδα άνω του 7%-8%.

3. Το 2024, μεσοσύνης της στεγαστικής κρίσης και του προβλήματος που δημιουργεί η περιορισμένη προσφορά ακινήτων, η Ελλάδα εμφανίστηκε με ένα από τα μικρότερα ποσοστά επενδύσεων σε κατοικίες αναλογικά με το ΑΕΠ. Ο σχετικός δείκτης διαμορφώθηκε μόλις στο 2,6%, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 5,3%. Κύπρος, Ιταλία και Γερμανία - Ιαλλία στις πρώτες θέσεις, με το σχετικό ποσοστό να υπερβαίνει το 6%.

Δυσβάστακτο το κόστος στέγασης

Η Ελλάδα έχει το υψηλότερο ποσοστό πολιτών στην Ευρώπη που δαπανούν πάνω από το 40% του εισοδήματός τους για να καλύψουν τις στεγαστικές τους ανάγκες

Τα ενοίκια αυξήθηκαν 35% μέσα σε πέντε χρόνια

Με ταχύτερο ρυθμό έναντι της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών έχουν αυξηθεί τα ενοίκια στην Αττική, κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών. Το αποτέλεσμα είναι ότι όσοι νοικιάζουν έχουν στην πραγματικότητα μείωση του διαθέσιμου εισοδήματός τους, χάνοντας στην πράξη το όφελος από την αύξηση των μισθών και τη μείωση της φορολογίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του δείκτη τιμών SPI που επιμελείται ο Spitogatos.gr, την περίοδο από το τρίτο τρίμηνο του 2020 και μέχρι το φετινό τρίτο τρίμηνο, η μέση ζητούμενη τιμή ενοικίασης στην Αττική έχει αυξηθεί κατά 35% σε 10,23 ευρώ/τ.μ., από 7,57 ευρώ/τ.μ. Ετσι, ένα σπίτι 100 τ.μ. με δύο υπνοδωμάτια απαιτεί πλέον 1.023 ευρώ/μήνα κατά μέσον όρο, έναντι 757 ευρώ πριν από πέντε χρόνια.

Στην πράξη, οι περισσότεροι ενδιαφερόμενοι θα κληθούν να μειώσουν τις απαιτήσεις τους σε ό,τι αφορά την επιφάνεια, προκειμένου να περιορίσουν τη δαπάνη του ενοικίου, κάτι που εξηγεί και τη δυσκολία εύρεσης διαμερισματος 70-80 τ.μ., το οποίο να είναι σε μια αποδεκτή κατάσταση. Το πρόβλημα μεγεθύνεται και από το ότι οι περιοχές που θεωρούνται πιο προσιτές, όπως τα δυτικά

Σήμερα στην Αττική η μέση ζητούμενη τιμή ενοικίασης έχει διαμορφωθεί στα 10,23 ευρώ/τ.μ.

προάστια, οι συνοικίες πέριξ του Πειραιά και η Δυτική Αττική (π.χ. Ασπρόπυργος, Ιλίου κτλ.), έχουν σημειώσει και τις μεγαλύτερες αυξήσεις των ενοικίων. Για παράδειγμα, στα προάστια του Πειραιά και στο Υπόλοιπο της Αττικής, η μέση αύξηση αγγίζει το 44% σε 8,65 ευρώ/τ.μ. και 9,33 ευρώ/τ.μ. αντίστοιχα.

Αύξηση κατά 39,5% καταγράφουν και τα ανατολικά προάστια

σε 9 ευρώ/τ.μ., ενώ στα δυτικά προάστια (π.χ. Περιστέρι, Αιγάλεω κτλ.), η μέση ζητούμενη τιμή ενοικίασης έχει αυξηθεί κατά 39,5% σε σχεδόν 8,9 ευρώ/τ.μ.

Την ίδια περίοδο, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία που δημοσίευσε πριν από μερικές ημέρες η Eurostat, το πραγματικό διαθέσιμο κατά κεφαλήν εισόδημα των Ελλήνων έχει αυξηθεί κατά 22,3% από το 2019 έως το 2024.

Το ποσοστό αυτό προσμετρά τόσο την επίδραση του πληθωρισμού, όσο και των φοροελαφρύνσεων και των μειώσεων των ασφαλιστικών εισφορών, που έχουν θεσπιστεί τα τελευταία χρόνια. Με δεδομένο ότι από την 1η Ιανουαρίου θα εφαρμοστούν και οι νέες φορολογικές ελαφρύνσεις που ψηφίστηκαν πρόσφατα, αλλά και ότι την Παρασκευή ξεκίνησε και η διανομή του πρώτου ετήσιου

επιδόματος ενοικίου, ύψους έως 800 ευρώ, στους δικαιούχους, είναι σαφές ότι καταβάλλονται προσπάθειες για την άμβλυνση της στεγαστικής κρίσης.

Παράγοντες της αγοράς ακινήτων εκτιμούν πάντως ότι η λύση θα έρθει μέσω της επαναφοράς της κοινωνικής στεγαστικής πολιτικής, για τη δημιουργία προσιτών κατοικιών προς αγορά, ή ενοικίαση, από τα πιο αδύναμα και ευάλωτα κοινωνικά στρώματα. Πρόκειται για έναν τομέα όπου η Ελλάδα παραμένει ουραγός στην Ευρώπη.

Σύμφωνα με πρόσφατη ανάλυση της Bluepeak Properties, εταιρείας ανάλυσης δεδομένων ακινήτων, η Ισπανία έχει θέσει πλαφόν 2,2% στις αναπροσαρμογές των ενοικίων προς τα πάνω (σε κάθε ανανέωση δηλαδή), ενώ χρηματοδοτεί την ανέγερση 184.000 νέων κατοικιών.

Η Ολλανδία επιβάλλει point system που συνδέει τιμές με ποιότητα και τοποθεσία, ενώ η Πορτογαλία επενδύει 2 δις. ευρώ για 33.000 νέες κοινωνικές κατοικίες έως το 2030.

Αντίστοιχα, στη Βιέννη, το 43% των κατοικιών είναι κοινωνική ή μη κερδοσκοπική στέγη – ένα μοντέλο που κρατάει τα ενοίκια 30% χαμηλότερα από την ελεύθερη αγορά.

ADONIS HEIGHTS

AGLANTZIA

- PRIME, QUIET AND UNIQUE LOCATION
- OPEN VIEWS WITHOUT ANY OBSTACLES
- 2 & 3 BEDROOM MODERN APARTMENTS

FROM €285.000

8000 57 57 www.cyfieldgroup.com [in](#) [f](#) [@cyfieldgroup](#) **CYFIELD**

Τράπεζα Κύπρου

«Best Private Bank in Cyprus 2026»

Η **Τράπεζα Κύπρου** επιβεβαιώνει την κυρίαρχη θέση της στην κυπριακή αγορά, λαμβάνοντας το διεθνές βραβείο «Best Private Bank in Cyprus 2026» από το έγκριτο περιοδικό Global Finance. Η διάκριση σηματοδοτεί την αναγνώριση της αριστείας και της στρατηγικής δέσμευσης της Τράπεζας στην παροχή επενδυτικών υπηρεσιών Ιδιωτικής και Affluent Τραπεζικής (Private & Affluent Banking) κορυφαίου επιπέδου. Αντικατοπτρίζει, παράλληλα, τη σημαντική πρόοδο απότοκο της συστηματικής προσπάθειας του Τομέα Ιδιωτικής και Affluent Τραπεζικής να προσφέρει υπηρεσίες διεθνών προδιαγραφών.

Η αναγνώριση από το Global Finance είναι αποτέλεσμα της στρατηγικής προσήλωσης της Τράπεζας στην παροχή ολοκληρωμένων λύσεων διαχείρισης πλούτου, καινοτόμων επενδυτικών προϊόντων και εξατομικευμένων τραπεζικών υπηρεσιών, προσαρμοσμένων στις σύνθετες ανάγκες και τις υψηλές προσδοκίες των πελατών υψηλής οικονομικής επιφάνειας.

Ο Χρήστος Μ. Ιωάννου, επικεφαλής Ιδιωτικής και Affluent Τραπεζικής στην Τράπεζα Κύπρου, δήλωσε: «Η διάκρισή μας ως Καλύτερη Ιδιωτική Τράπεζα στην Κύπρο για το 2026 από τον διεθνώς αναγνωρισμένο θε-

σμό Global Finance Awards αποτελεί μεγάλη τιμή και αναγνώριση της αφοσίωσης, της σκληρής δουλειάς και της συλλογικής προσπάθειας της ομάδας μας. Η βράβευση αυτή επιβεβαιώνει τη σταθερή μας δέσμευση να προσφέρουμε υπηρεσίες Private και Affluent Banking υψηλής ποιότητας, βασισμένες στην εμπιστοσύνη των πελατών μας, στη βαθιά γνώση της αγοράς και στον επαγγελματισμό μας, με στόχο το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα και εξυπηρέτηση. Πρόκειται για μια σημαντική επιτυχία που μας γεμίζει υπερηφάνεια και μας ενθαρρύνει να συνεχίσουμε να εξελισσόμαστε, ξεπερνώντας κάθε φορά τις προσδοκίες των πελατών μας». Τα Global Finance Awards βραβεύουν τις κορυφαίες τράπεζες και τους πιο καινοτόμους παρόχους υπηρεσιών Private Banking παγκοσμίως, βάσει αυστηρών κριτηρίων αξιολόγησης που περιλαμβάνουν την απόδοση, τη στρατηγική, την ποιότητα εξυπηρέτησης και τη διαχείριση σχέσεων με τους πελάτες.

Η Τράπεζα Κύπρου, με γνώμονα τη συνεχή εξέλιξη, παραμένει προσηλωμένη στο όραμά της να προσφέρει υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, διατηρώντας μια εξειδικευμένη και απόλυτα εξατομικευμένη προσέγγιση σε κάθε πελάτη της.

Lidl Κύπρου

Ενισχύει το Hope For Children με προσφορά €60.000

Με συνολική συνεισφορά €60.000 η **Lidl Κύπρου** συνεχίζει τη στήριξη του **Hope For Children**

Η **Lidl Κύπρου**, πιστή στη δέσμευσή της για την κοινωνική ευθύνη και την ουσιαστική υποστήριξη της κυπριακής κοινωνίας, συνεχίζει να ενώνει δυνάμεις, για δεύτερη συνεχή χρονιά, με τον Ανεξάρτητο, Διεθνή Ανθρωπιστικό Οργανισμό «Hope For Children» CRC Policy Center. Η στρατηγική αυτή συνεργασία έχει ως στόχο την ουσιαστική προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών στην Κύπρο και αναπτύσσεται σε τρεις άξονες δράσης με άμεσο κοινωνικό αντίκτυπο.

Από το 2024, η Lidl Κύπρου έχει διαθέσει συνολικά €60.000 για τη χρηματοδότηση των δράσεων, εξασφαλίζοντας τη συνέχειά τους και διευρύνοντας την εμβέλειά τους στην κοινότητα. Συγκεκριμένα, η εστίαση αφορά στην υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων μη τυπικής εκπαίδευσης στα σχολεία μέσω βιωματικών εργαστηρίων Beat Bullying και του προγράμματος Team Up, την παραγωγή και διάδοση του Hope For Children Podcast, ως σταθερού εκπαιδευτικού και ενημερωτικού μέσου για την παιδική προστασία και τα δικαιώματα, και τη στήριξη και προώθηση της Γραμμής 1466, η οποία λειτουργεί δωρεάν, σε 24ωρη

βάση και 365 ημέρες τον χρόνο, παρέχοντας δωρεάν ψυχολογική, κοινωνική και νομική υποστήριξη. Το κοινωνικό αποτύπωμα που έχει καταγραφεί μέχρι σήμερα είναι ουσιαστικό: 2.300 μαθήτριες και μαθητές ηλικίας 4-18 ετών συμμετείχαν σε εκπαιδευτικές παρεμβάσεις, περισσότεροι από 100.000 πολίτες –ενηλίκες και παιδιά– πήραν μέρος σε ανοικτές εκδηλώσεις ενημέρωσης, ενώ πραγματοποιήθηκαν 11 εκδηλώσεις σε 4 επαρχίες με τη συμβολή 40 επαγγελματιών του Οργανισμού και 30 εθελοντών.

Παράλληλα, 20 παιδιά-πρεσβύτες συμμετείχαν ενεργά στις δράσεις, με ενίσχυση της ομάδας με 20 νέα μέλη και η Γραμμή 1466 δέχθηκε 181 κλήσεις. «Είναι ωραίο να ξέρεις ότι υπάρχει κάποιος που μπορείς να πάρεις τηλέφωνο, χωρίς να... ντρέπεται!», ανέφερε χαρακτηριστικά μια μαθήτρια 14 ετών που συμμετείχε σε θερινό σχολείο του Οργανισμού, συνοψίζοντας με απλό τρόπο την αξία της άμεσης και εμπιστευτικής στήριξης.

Η Lidl Κύπρου, ως υπεύθυνος εταιρικός πολίτης, επενδύει σε συνεργασίες με θεσμικό βάθος και μετρήσιμο αποτέλεσμα. «Με το Hope

For Children στηρίζουμε έμπρακτα το δικαίωμα κάθε παιδιού στην προστασία, την ασφάλεια και την αξιοπρέπεια – από την πρόληψη του εκφοβισμού μέχρι την πρόσβαση σε γραμμές βοήθειας και αξιόπιστη ενημέρωση. Η δέσμευσή μας συνεχίζεται», δήλωσε σχετικά η Βασιλική Αδαμίδου, διευθύντρια Εταιρικών Υποθέσεων της Lidl Κύπρου.

«Η συμβολή της Lidl Κύπρου ενισχύει ουσιαστικά το έργο μας και μας επιτρέπει να προσφέρουμε ακόμη πιο στοχευμένες και αποτελεσματικές υπηρεσίες στα παιδιά που το έχουν ανάγκη. Ευχαριστούμε θερμά την ομάδα της Lidl για την εμπιστοσύνη και τη δέσμευσή της στο όραμα του οργανισμού μας», ανέφερε σχετικά η Αντρία Νεοκλέους, εκτελεστική διευθύντρια του Hope For Children.

Η συνεργασία αυτή εντάσσεται στο ευρύτερο πρόγραμμα εταιρικής υπευθυνότητας της Lidl Κύπρου, που δίνει προτεραιότητα στην πρόληψη, την εκπαίδευση και την έγκαιρη υποστήριξη παιδιών και οικογενειών, ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή και αποδεικνύοντας ότι η ελπίδα γίνεται πραγματικότητα όταν τα δικαιώματα γίνονται πράξη.

Cyprus College Limassol

Για πρώτη φορά στον Διεθνή Διαγωνισμό ICPC

Το **Cyprus College Limassol** συμμετείχε για πρώτη φορά στον Διεθνή Διαγωνισμό Προγραμματισμού ICPC (International Collegiate Programming Contest), τον σημαντικότερο και πλέον αναγνωρισμένο διαγωνισμό αλγοριθμικού προγραμματισμού για φοιτητές παγκοσμίως. Ο περιφερειακός γύρος ICPC Cyprus / Greece 2025 διεξήχθη τον περασμένο μήνα στο UCLan Cyprus στη Λάρνακα, υπό την αιγίδα της Cyprus Computer Society (CCS) και του ICPC Foundation. Ο διαγωνισμός ICPC προσφέρει στους φοιτητές την ευκαιρία να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους στην ανάλυση και επίλυση σύνθετων προβλημάτων, μέσα από έντονη συνεργασία και προγραμματισμό σε πραγματικές συνθήκες πίεσης χρόνου. Κάθε ομάδα αποτελείται από τρεις φοιτητές, οι οποίοι καλούνται να επιλύσουν πολλαπλά προβλήματα μέσα σε πέντε ώρες, χρησιμοποιώντας γλώσσες προγραμματισμού υψηλού επιπέδου.

Με την καθοδήγηση του coach και καθηγητή του Cyprus College Limassol κ. Πέτρου Παπαγιάννη, η ομάδα αγωνίστηκε σε προβλήματα αλγοριθμικού προγραμματισμού σε C++ και Python, κατακτώντας την 71η θέση ανάμεσα σε 110 συμμετοχές. Η επίδοση αυτή θεωρείται ιδιαίτερα αξιόλογη για μια πρώτη συμμετοχή σε διαγωνισμό τέτοιου επιπέδου.

«Η συμμετοχή των φοιτητών μας σε έναν τόσο απαιτητικό διεθνή διαγωνισμό αποτελεί σημαντικό βήμα για την ακαδημαϊκή τους εξέλιξη και ενισχύει την κουλτούρα αριστείας και καινοτομίας στο Cyprus College Limassol», δήλωσε ο coach της ομάδας κ. Πέτρος Παπαγιάννης.

Ο διαγωνισμός ICPC Cyprus / Greece 2025 συγκέντρωσε ομάδες από κορυφαία πανεπιστήμια και κολλέγια της Κύπρου και της Ελλάδας, ενισχύοντας την ακαδημαϊκή συνεργασία και την ανταλλαγή γνώσεων στον τομέα της πληροφορικής και των τεχνολογιών προγραμματισμού.

ALASIA HOTEL

Christmas and New Year's Celebrations

24/12 Wednesday	CHRISTMAS EVE GALA DINNER Resident Dee Jay Adults: €165.00 Children: €125.00
25/12 Thursday	CHRISTMAS DAY 'SANTA'S' BUFFET LUNCH Internationally acclaimed Italian Pianist & Composer, Luca Gualco Adults: €110.00 Children: €80.00
26/12 Friday	BOXING DAY 'THE ROASTS' SHARING LUNCH Dee Jay Simos Vamvakidis on the Decks with Live Instrumental Performers Adults: €110.00
31/12 Wednesday	NEW YEAR'S REVELLION 'CELEBRATION' BUFFET DINNER Dee Jay Simos Vamvakidis on the Decks with Live Instrumental Performers Adults: €170.00 Children: €130.00
01/01 Thursday	NEW YEAR'S DAY 'FESTIVE CARVERY' SHARING LUNCH Adults: €110.00 Children: €80.00
06/01 Tuesday	TA FOTA' BRUNCH WITH 'FLAVORS OF THE DAY'

handcrafted with care...

For Reservations: 25 332000

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Read

ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Κατέβασε την εφαρμογή και μπες στη μαγεία της ανάγνωσης

ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ

Τράπεζα Κύπρου

Μικρή άνοδος με επιλεκτικές τοποθετήσεις σε blue chips

Ο Γενικός Δείκτης ενισχύθηκε 0,41% και έκλεισε στις 2.107,88 μονάδες

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΙΑΗ

Συνεχίστηκε η άνοδος στο Χρηματιστήριο Αθηνών για δεύτερη ημέρα, με τους επενδυτές να ακολουθούν επιλεκτική στρατηγική και να προχωρούν σε ήπιες κινήσεις, ενώ το βλέμμα ήταν σταθερά στραμμένο στο Λονδίνο και το επενδυτικό συνέδριο της Morgan Stanley, που ολοκληρώθηκε χθες με εντυπωσιακή συμμετοχή. Σύμφωνα με εγχώριους αναλυτές, πάντως, ο Γενικός Δείκτης, έπειτα και από το «σπάσιμο» εκ νέου των 2.100 μονάδων, βρίσκεται πλησίον των τοπικών υψηλών της περιόδου και απαιτούνται ουσιαστικοί θετικοί καταλύτες για να οδηγήσουν σε μια πειστική ανοδική κίνηση.

Πιο αναλυτικά, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 2.107,88 μονάδες με κέρδη 0,41%, ενώ ο τίτλος διαμορφώθηκε στα 223,88 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 0,35% στις 5.331,04 μονάδες, ενώ με άνοδο 1,08% έκλεισε η μεσαία κεφαλαιοποίηση, στις 2.753,71 μονάδες. Στα μη τραπεζικά blue chips, με ράλι 5,66% ξεχώρισε η Βιοχάλκο, με κέρδη 2,72% ακο-λουθήσε η ΕΛΒΑΛΧαλκόρ, ενώ κέρδη 2,48% κατέγραψε η ΔΕΗ και

Σύμφωνα με εγχώριους αναλυτές, ο Γενικός Δείκτης, έπειτα και από το «σπάσιμο» εκ νέου των 2.100 μονάδων, βρίσκεται πλησίον των τοπικών υψηλών της περιόδου και απαιτούνται ουσιαστικοί θετικοί καταλύτες για να οδηγήσουν σε μια πειστική ανοδική κίνηση.

το 1% ξεπέρασε η άνοδος σε ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, HELLENiQ ENERGY, ΟΤΕ, Σαράντης και Lamda Development. Στον αντίποδα, με απώλειες 1,01% έκλεισε η Motor Oil και 0,35% στις 5.331,04 μονάδες, ενώ με άνοδο 1,08% έκλεισε η μεσαία κεφαλαιοποίηση, στις 2.753,71 μονάδες. Στα μη τραπεζικά blue chips, με ράλι 5,66% ξεχώρισε η Βιοχάλκο, με κέρδη 2,72% ακο-λουθήσε η ΕΛΒΑΛΧαλκόρ, ενώ κέρδη 2,48% κατέγραψε η ΔΕΗ και

η Τράπεζα Κύπρου, κατά 0,37% υποχώρησε η Alpha Bank και κατά 0,13% η Optima Bank. Υποστηρικτικά στο επενδυτικό κλίμα λειτουργούν και οι συνεχιζόμενες αναλύσεις για τις προοπτικές των ελληνικών μετοχών.

Οι τράπεζες φυσικά συντηρούν τα πρωτεία από την πλευρά της κάλυψης των αναλυτών, με την Bank of America να διαμνύει ότι η άνοδος των μετοχών τους θα συνεχιστεί, καθώς οι αποτιμή-

σεις τους παραμένουν ελκυστικές, τη στιγμή που ο κλάδος μπαίνει σε νέα φάση αύξησης των διανομών. Παράλληλα, η ελληνική οικονομία έχει τουλάχιστον πέντε χρόνια ανάκαμψης πριν φτάσει στο προ κρίσης επίπεδο του ΑΕΠ, ως εκ τούτου η διαδικασία πλήρους «επιστροφής» δεν έχει τελειώσει και αυτό δημιουργεί επενδυτικές ευκαιρίες.

Σ' αυτό το πλαίσιο, η BofA προχωρεί σε αύξηση των τιμών-στόχων για τις τέσσερις συστημικές, διατηρώντας για όλες σύσταση «αγοράς».

Ειδικότερα, για τη Eurobank η νέα τιμή-στόχος είναι στα 4,86 ευρώ από 4,64 ευρώ πριν, για την Τράπεζα Πειραιώς στα 8,85 ευρώ από 8,01 ευρώ πριν, για την Alpha Bank στα 4,12 ευρώ από 3,90 ευρώ πριν και για την Εθνική Τράπεζα στα 13,88 ευρώ από 13,04 ευρώ πριν.

Η Alpha Finance, από την πλευρά της, επικεντρώνεται στον κλάδο των ΑΕΕΑΠ. Όπως επισημαίνει, με την προσφορά υψηλής ποιότητας επαγγελματικών ακινήτων να παραμένει διαρθρωτικά περιορισμένη, οι ελληνικές ΑΕΕΑΠ βρίσκονται σε ισχυρή θέση για να απορροφήσουν τη διαρκώς αυξανόμενη ζήτηση και να ενισχύσουν την παρουσία τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Μεικτά πρόσημα στις ευρωπαϊκές αγορές

Μεικτές τάσεις επικράτησαν χθες στις ευρωπαϊκές αγορές μετά τις μαζικές πωλήσεις που είχαν προηγηθεί στην αμέσως προηγούμενη συνεδρίαση και πρώτη ημέρα του Δεκεμβρίου. Άνοδο σημείωσαν οι μετοχές των εταιρειών κοινής ωφελείας καθώς ο κλάδος θεωρείται σταθερή επένδυση σε εποχές αναταραχής στις αγορές. Ο δείκτης που παρακολουθεί τον κλάδο κατέγραψε άνοδο 0,3%. Τα μεγαλύτερα κέρδη σημείωσαν οι μετοχές της Orsted, που έκλεισε με άνοδο 3%, και της εταιρείας ηλεκτρισμού EDP, που έκλεισε με άνοδο 1,7%. Παράλληλα, ο δείκτης FTSE 350 που παρακολουθεί τον κλάδο των τραπεζών στην αγορά του Λονδίνου έκλεισε με άνοδο 1,2% όταν η Τράπεζα της Αγγλίας αναθεώρησε για πρώτη φορά μετά μια δεκαετία προς τα κάτω το ύψος των κεφαλαίων που χρειάζονται οι βρετανικές τράπεζες ως ασφαλιστική δικλίδα. Η Τράπεζα της Αγγλίας ανακοίνωσε, επίσης, ότι όλες οι μεγάλες τράπεζες της Βρετανίας πέρασαν επιτυχώς τα τεστ αντοχής και «το τραπεζικό σύστημα της χώρας θα είναι σε θέση να εξακολουθήσει να στηρίζει την οικονομία της ακόμη κι αν επιδεινωθούν ραγδαία οι οικονομικές συνθήκες». Ετσι οι βρετανικές τράπεζες κατέγραψαν κέρδη, με τη Metro Bank να σημειώνει άνοδο 2,6% και τον όμιλο Lloyds Banking Group 2%.

Την ίδια στιγμή ο γερμανικός κο-λοσός της βιοτεχνολογίας, Bayer, δι-

Με επιτυχία πέρασαν τα stress tests της Τράπεζας της Αγγλίας οι μεγαλύτερες τράπεζες της Βρετανίας.

ασφάλισε χθες τη στήριξη της κυβέρνησης Τραμπ στη διευθέτηση νομικής διαμάχης της με τις ΗΠΑ σε σχέση με το παρασποκτόνο Roundup και οι μετοχές της έκλεισαν με άνοδο 12%. Στους κερδισμένους της ημέρας επίσης και η ισπανική τράπεζα Santander, η μετοχή της οποίας παρουσίασε άνοδο 1,5% όταν η εταιρεία ανακοίνωσε ότι πώλησε μερίδιο 3,5% στην πολωνική θυγατρική της Santander Polska έναντι 473 εκατ. δολ.

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 έκλεισε με οριακή άνοδο 0,066% ενώ ο δείκτης FTSE 100 του Λονδίνου έκλεισε οριακά στο κόκκινο με υποχώρηση 0,01%. Ο Xetra DAX της Φρανκφούρτης έκλεισε με μικρά κέρδη 0,51%, ο CAC 40 του Παρισιού με μικρή υποχώρηση 0,28% και ο FTSE MIB του Μιλάνου με μικρή άνοδο 0,22%.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				London/Λονδίνο			
(Σε δολάρια)				(Σε νέγκε)			
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%		Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	
3M COMPANY/d	170,2	-0,1642		ANGLO AMERICAN/d	2853	-1,314	
ALCOA CORP/d	41,38	-0,6483		A.B.FOOD/d	216	-0,797	
ALTRIA GROUP/d	58,725	-0,7017		ADMIRAL GRP/d	3156	-0,379	
AMAZON COM/d	234,055	0,0748		ASHTED GRP/d	4697,5	-1,427	
AMER EXPRESS C/d	360,59	0,0777		ANTOFAGASTA/d	2774,5	-1,596	
AMER INTL GROU/d	76,56	-0,0653		AVIVA/d	644,2	0,656	
AMGEN/d	339,88	0,7082		ASTRAZENECA/d	13760	-0,549	
APPLE INC/d	285,405	0,8142		BABCOCK INTL/d	1119	1,359	
BANK OF AMERIC/d	53,211	-0,0543		BAE SYS/d	1625,5	0,994	
BAXTER INTL N/d	18,815	-1,3889		BARCLAYS/d	436,25	1,548	
BOEING CO/d	201,3	7,9588		BR.AMER.TOB./d	4382	-0,567	
BRISTOL MYERS /d	48,845	-0,6812		BERKELEY GRHL/d	3996	-3,073	
CATERPILLAR IN/d	574,2025	1,0813		BR.LAND/d	412	1,229	
THE CIGNA GP O/d	274,255	0,2504		BUNZL/d	2170	-0,823	
CHEVRON/d	149,92	-1,7176		BP/d	458,1	0,12	
CISCO SYSTEMS/d	75,875	-0,217		BURBERRY GRP/d	1160,5	-0,472	
CITIGROUP/d	103,68	0,9739		BT GROUP/d	177,825	0,48	
CERVECERIAS/d	13,56	0,3701		COCACOLA HBC A/d	3782	-0,787	
COCA-COLA CO/d	71,035	-1,2717		CARNIVAL/d	1810,5	0,305	
COLGATE PALMOL/d	78,07	-2,3393		CENTRICA/d	169,05	0,148	
DANAS CORP/d	95,3	-1,1411		COMPASS GROUP/d	2338	-0,128	
DIANA SHIPPING/d	1,895	-1,3021		CAPITA GROUP/d	358	3,919	
DOW INC/d	23,565	-1,1535		CRH/d	8976	-0,488	
DUPONT DE NMOU/d	39,525	-0,9647		DCC/d	5022,5	0	
GLBL X MR EM E/d	30,225	-0,3265		DIAGEO/d	1729,5	-1,103	
ENTERGY CP/d	93,685	-0,9568		EXPERIAN/d	3302	-0,272	
EXXON MOBIL/d	115,41	-1,046		EASVET/d	493,4	-0,02	
FEDEX CORP/d	269,87	-1,2695		FRESNILLO/d	2716	-3,688	
FORD MOTOR CO/d	12,9	-1,9757		GLENCORE/d	360,35	-1,206	
INTL BUS MACHI/d	304,21	-0,4776		GSK/d	1818	1	
GENERAL DYNAM/d	335,81	1,032		HIKMA/d	1567	-0,508	
GE AEROSPACE O/d	288,96	0,1768		HAMMERSON/d	320,6	0,188	
GOLDM SACHS GR/d	812,92	0,7511		HSBC HLDSG.UK/d	1087,3	0,722	
HALLIBURTON CO/d	26,485	-0,5445		INTL CONSOL AI/d	390,5	-0,584	
THE HTFD INS O/d	135,49	-0,0074		INTERCON. HOTE/d	10115	1,15	
HP INC/d	24,98	2,419		3I GRP/d	3000	-1,445	
HOME DEPOT INC/d	353,07	-1,1922		IMBRANDS/d	3257	0,649	
INTEL CORP/d	42,5	6,2234		INTERTEK GROUP/d	4584	-0,65	
JOHNSON JOHNSO/d	204,2351	-0,5381		ITV/d	81	-1,399	
JPMORGAN CHASE/d	308,9601	0,013		JOHNSON MATTHE/d	2006	0,753	
LAZARD INC ORD/d	51,2053	0,6789		KINGFISHER/d	307,8	0,687	
MCDONALD'S COR/d	302,5852	-0,3244		LAND SECS./d	612,5	1,998	
MERCK & CO/d	101,04	-0,7758		LEGALGEN/d	247,6	1,309	
MICROSOFT CP/d	489,66	0,5999		LLOYDS GRP/d	97,46	2,052	
3M COMPANY/d	170,15	-0,1936		MARKS & SP/d	925	-1,612	
MORGAN STANLEY/d	169,2	0,4333		MONDI/d	853,6	-0,79	
NIKE INC CL B/d	64,86	-0,8105		NATIONAL GRID/d	1148,5	0,393	
NORFOLK SOUTHE/d	291,6	0,6107					
PFIZER INC/d	25,1485	-0,4808					
PROCTER & GAMB/d	143,6	-2,6044					
ROCKWELL AUTOM/d	387,775	-0,5603					
SLB LMTO ORD/d	35,995	-1,653					
SOUTHERN/d	88,765	-0,2752					
STEALTHGAS/d	6,7802	-0,4376					

Amsterdam/Αμστερντομ			
(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	
AALBERTS/d	27,44	-1,37	
AECON/d	6,876	0,06	
ABN AMRO BANK/d	29,9	1,98	
AKZO NOBEL/d	55,34	-0,72	
ARCELOORMITTAL/d	37,32	-0,32	
ASM. HOLDING/d	940,6	1,5	
GALAPAGOS/d	26,9	0,67	
HEINEKEN/d	69,62	-0,109	
ING GROEP/d	22,88	1,67	
KPN KON/d	3,946	0,08	
NN GROUP/d	63	0,64	
IMCO/d	75,8	-1,28	
RANDSTAD/d	33,22	-0,54	
RELX/d	34,18	0	
VOPAK/d	38,58	-0,26	
WOLTERS KLUWER/d	89,16	-1,63	

Milano/Μιλάνο			
(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	
ENI/d	16,21	16,18	
#N/A Invalid field.	5,598	0,41	
MEIOBANCA/d	16,74	16,74	
RCS MEDIAGROUP/d	0,97	0,97	
SNAM/d	5,76	5,76	
TELECOM ITALIA/d	0,49	0,48	
TENARIS/d	17,16	17,61	
TERNA/d	9,12	9,04	
UNICREDIT/d	65,47	0,99	

Tokyo/Τόκιο			
(Σε γιέν)			
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	
AIJINOMOTO/d	3517	-1,12	
ASAHI GROUP HL/d	1805	0,64	
ASTELLAS PHARM/d	1992,5	1,12	
BRIDGESTONE CO/d	7298	1,4	
CANON INC/d	4595	1,55	
CASIO COMPUTER/d	1278	0,59	
CITIZEN WATCH/d	1273	-1,01	

Paris/Παρίσι			
(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	
ACCOR/d	46,59	0,52	

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

TIMEΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ		TIMEΣ SPOT	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1614	ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ	6,2230
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	181,26	ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,6264
ΛΕΒ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	1,9558	ΓΟΥΑΝ ΚΙΝΑΣ	8,2123
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	24,161	ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	9,0424
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4686	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΟΝΗΣΙΑΣ	19.308,16
ΛΙΡΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	0,87960	ΣΕΚΕΛ ΙΣΡΑΗΛ	3,7793
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	380,83	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΙΑΣ	104,4705
ΖΛΟΤΙ ΠΟΛΩΝΙΑΣ	4,2380	ΓΟΥΟΝ ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ	1.704,82
ΛΕΪ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	5,0893	ΠΕΣΟ ΜΕΞΙΚΟ	21,2661
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,9865	ΡΙΝΓΚΙΤ ΜΑΛΑΙΣΙΑΣ	4,7995
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	0,9346	ΔΟΛΑΡΙΟ Ν. ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	2,0294
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	148,60	ΠΕΣΟ ΦΙΛΙΠΠΙΝΩΝ	68,140
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	11,7890	ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,5072
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	49,2601	ΜΠΑΧΤ ΤΑΪΛΑΝΔΗΣ	37,182
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,7723	ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ	19,8642

ΡΟΥΒΛΙ ΡΩΣΙΑΣ: Λόγω της τρέχουσας συναλλακτικής δραστηριότητας στην αγορά EUR/RUB, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν είναι σε θέση να καθορίσει μία τιμή αναφοράς αντιπροσωπευτική των επικρατούσων συνθηκών της αγοράς. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ αποσφάσισε να αναστείλει τη δημοσίευση τιμών αναφοράς του ευρώ για το ρωσικό ρούβλι μέχρι νεότερος.

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2025	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1583
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΟΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ	0,8827
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4691
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,9920

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΕΥΡΩ)		
	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	828,20	963,20
ΜΙΣΗ ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	434,80	505,70
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 kg)	111.100	130.000
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 gr)	111,10	130,00

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)		
	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	823,19	964,46
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	823,19	964,46
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	823,19	955,54

Orthodoxou
Employment

Ideal staff from third countries for your needs!

+357 24 841 111

orthodoxouemployment.com

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ					ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.					
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	2.107,88	2.099,35	8,53	0,41%	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	124.572.838,26			
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	5.331,04	5.312,54	18,50	0,35%	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	18.690.392,60			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΔΕΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	19.697,38	19.632,44	64,94	0,33%	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	13.010.988,54			
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.910,47	4.892,76	17,71	0,36%	ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	12.436.966,72			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΧΑ	2.443,95	2.441,25	2,70	0,11%	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	9.470.730,34			
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.753,71	2.724,28	29,43	1,08%	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	8.389.496,22			
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	1.257,90	1.253,48	4,42	0,35%	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	8.055.608,90			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΗΧΕΣ ESG	2.493,37	2.484,03	9,34	0,38%	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	7.000.913,23			
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.803,58	2.773,33	30,25	1,09%	ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	2.650.019,34			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	4.149,37	4.132,59	16,78	0,41%	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2.081.373,66			
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2.363,70	2.356,23	7,47	0,32%	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1.800.351,74			
FTSE/ΑΤΗΧ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	6.634,58	6.588,90	45,68	0,69%	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.738.482,15			
FTSE/ΑΤΗΧ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	11.051,46	11.016,50	34,96	0,32%	ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	1.263.844,80			
FTSE/ΑΤΗΧ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	5.394,66	5.347,52	47,14	0,88%	ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	1.176.188,63			
FTSE/ΑΤΗΧ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.664,81	5.626,94	37,87	0,67%	ΥΔΡΕΥΣΗ	1.136.049,56			
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	8.284,04	8.277,08	6,96	0,08%	ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	1.099.949,29			
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	9.479,19	9.429,78	49,41	0,52%	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	979.106,84			
FTSE/ΑΤΗΧ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	8.571,77	8.242,55	329,22	3,99%	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΧΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	925.802,35			
FTSE/ΑΤΗΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	6.711,14	6.665,43	45,71	0,69%	ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	564.509,72			
					Α.Ε.Ε.Α.Π. ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΧΟΡΩΝ	535.790,46			
					ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	401.051,47			
					ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	364.273,15			
					ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	355.526,73			
					ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΔΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	352.787,16			
					ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	331.153,87			
					ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	315.057,67			
					ΤΡΟΦΙΜΑ	262.312,97			

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25				
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.	Κλείσιμο	Μετ. %		
VIHALCO SA/NV (ΚΑ)	10,460	5,66%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	1,900	-2,81%	ΕΥΡΩΒ	3,585	1,30%	
CREDIABANK (ΚΟ)	1,514	4,41%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	1,930	-2,03%	ΠΕΙΡ	7,16	0,14%	
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	3,400	2,72%	BANK OF CYPRUS HOLDINGS PLC (ΚΟ)	7,980	-1,72%	ΕΤΕ	13,69	0,66%	
ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	3,120	2,63%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	2,280	-1,30%	ΑΛΦΑ	3,471	-0,37%	
ΔΕΗ (ΚΟ)	17,770	2,48%	ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	1,960	-1,26%	ΕΕΕ	43	-0,92%	
ΑΛΟΥΜΙΝΑ (ΚΟ)	5,040	2,23%	ΡΕΒΘΙΛ (ΚΟ)	1,670	-1,18%	ΜΤΛΝ	43,78	-0,32%	
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	4,120	1,98%	ΝΟΒΑΛ ΠΡΟΠΕΡΤΥ ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	2,740	-1,08%	ΔΕΗ	17,77	2,48%	
ΑΤΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1,820	1,96%	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	29,440	-1,01%	ΟΠΑΠ	18,02	0,90%	
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	1,042	1,96%	A.S. COMPANY (ΚΟ)	4,100	-0,97%	ΟΤΕ	17,5	1,10%	
ΕΥΡΩΠΗ HOLDINGS (ΚΟ)	1,900	1,88%	COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	43,000	-0,92%	ΜΠΕΛΑ	27,4	0,00%	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ					ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25				
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ				Κλείσιμο	Μετ. %			
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	40.781.321,36	ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ (ΚΟ)	4,22%		ΕΥΡΩΒ	3,585	1,30%		
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	37.002.695,91	ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	1,16%		ΠΕΙΡ	7,16	0,14%		
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	23.343.340,59	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	0,55%		ΕΤΕ	13,69	0,66%		
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	13.904.321,57	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	0,50%		ΑΛΦΑ	3,471	-0,37%		
METLEN PLC (ΚΟ)	12.436.966,72	ΥΚΝΟΤ INVEST (ΚΟ)	0,47%		ΕΕΕ	43	-0,92%		
ΔΕΗ (ΚΟ)	12.223.610,38	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	0,46%		ΜΤΛΝ	43,78	-0,32%		
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	11.389.492,59	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	0,38%		ΔΕΗ	17,77	2,48%		
JUMBO (ΚΟ)	8.389.496,22	EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,28%		ΟΠΑΠ	18,02	0,90%		
ΟΤΕ (ΚΟ)	8.055.608,90	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	0,27%		ΟΤΕ	17,5	1,10%		
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	7.299.586,93	ΦΟΥΝΤΛΑΙΚ (ΚΟ)	0,24%		ΜΠΕΛΑ	27,4	0,00%		

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ				
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ				
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ	
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	92	403	9.275	
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	1	1	2.192	
FTSE/Χ.Α. Large Cap	91	402	7.083	
MSCI GREECE REBASED	0	0	0	
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.369	19.971	1.393.979	
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	47	607	14.731	
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	13	39	4.827	
AKTOR Α.Ε. ΣΥΜ/ΧΩΝ (ΚΟ)	68	579	79.214	
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	145	3.175	72.622	
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	4	17	227	
AUTONELLAS (ΚΟ)	0	0	515	
ABAΞ Α.Ε. (ΚΟ)	4	22	1.745	
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	3	82	2.545	
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	1	5	270	
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	13	84	5.358	
CrediaBank (ΚΟ)	27	405	11.886	
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	3	5	1.977	
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	49	204	3.353	
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	169	4.604	27.700	
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	11	50	11.221	
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	6	27	4.346	
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	24	140	9.591	
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	3	20	3.995	
HELLENiQ ENERGY (ΚΟ)	6	17	4.276	
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	78	565	14.271	
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	132	5.985	997.702	
JUMBO (ΚΟ)	18	60	1.894	
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	5	12	12.443	
METLEN PLC (ΚΟ)	109	434	10.862	
MIG (ΚΟ)	0	0	101	
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	4	25	1.724	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	43	360	13.788	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	47	392	5.369	
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	10	39	448	
ΟΤΕ (ΚΟ)	12	32	1.839	
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	70	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	53	703	49.414	
ΔΕΗ (ΚΟ)	118	678	19.806	
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1	5	361	
TITAN (ΚΑ)	7	61	993	
VIHALCO SA/NV (ΚΑ)	136	538	2.495	
Δικαιώματα σε Δείκτες	12	273	4.666	
FTSE/Χ.Α. Large Cap	12	273	4.666	
Δικαιώματα σε Μετοχές	6	230	1.523	
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	470	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	161	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4	200	200	
ΟΤΕ (ΚΟ)	1	15	140	
ΔΕΗ (ΚΟ)	1	15	552	
Συνολική Δραστηριότητα	1.479	20.877	1.409.443	

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 2 Δεκεμβρίου 2025

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΤΗ	ΑΝΟΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣΙΜ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	8.0000	8.1000	8.0768	5.5870	"8.313"	8.0000	8.0600	8.1000	0.50
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	1.5700	1.5900	1.5795	-0.9440	"47.060"	1.5800	1.5900	1.5900	0.00
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD						0.1360	0.1400		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC (ΑΝ)						0.0000	0.1290		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	3.6200	3.6400	3.6213	-1.2150	"5.000"	3.6400	3.7000	3.6200	0.00
ΕΝΔΕΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2.3800	2.4000	2.3984	-9.7390	"23.100"	2.3800	2.4000	2.3800	-0.83
ΚΟΖΑ	ΚΟΖΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0.2880	0.3040		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0.0375	0.0400	0.0385	-0.0530	"11.105"	0.0380	0.0400	0.0380	-2.56
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ)	0.0750	0.0750	0.0750	0.0000	"1.500"	0.0750	0.0795	0.0750	0.00
ΑΚΕΠ	"ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0120	0.0000		
ΓΙΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0530	0.0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.0000	0.4440		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ)						0.0300	0.0330		
ΙΞΕΠ	"ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)"						0.0260	0.0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0195		
ΡΕΕΠ	"REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0040	0.0120		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0.0045	0.0045	0.0045	0.0000	"9.426"	0.0045	0.0080	0.0045	0.00
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0005	0.0000		
ΧΑΕΠ	"HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0000	0.0155		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0.0215	0.0220	0.0219	-0.0110	“45,290”	0.0205	0.0220	0.0220	0.00
ΑΓΡΟ	“ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΟΣ ΑΓΡΟΥ “Η ΠΡΟΟΔΟΣ”” ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ “						0.0000	2.4800		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0.2800	0.2800	0.2800	0.4000	96	0.0000	0.2800	0.2800	1.45
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0.1620	0.1800	0.1687	-1.1300	“5,000”	0.1620	0.1700	0.1750	-2.78
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1.2500	1.2500	1.2500	4.8120	100	1.2200	1.2500	1.2500	0.00
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD						0.0000	0.2600		

ΑΝΑΛΥΣΗ

Το κρίσιμο τεστ για τον βρετανικό προϋπολογισμό

Του ΦΕΛΙΞ MARTIN / REUTERS BREAKINGVIEWS

Τον Φεβρουάριο του 1974, το Συντηρητικό Κόμμα του Εντν-αρντ Χιθ ξεκίνησε προεκλογική εκστρατεία με το ερώτημα: «Ποιος κυβερνά τη Βρετανία;». Ο πρωθυπουργός πρόσφερε μια επιλογή μεταξύ της εκλεγμένης κυβέρνησής του, η οποία προσπαθούσε να περιορίσει τον πληθωρισμό με επιθετικές μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας, και των ισχυρών βρετανικών συνδικάτων, τα οποία αντιτίθενταν στην αλλαγή. Το 2025, η βρετανική πολιτική σκηνή αντιμετωπίζει παρόμοια αντιπαράθεση. Αυτή τη φορά, ωστόσο, αριστεροί πολιτικοί θέτουν το ερώτημα και οι στόχοι της οργής τους δεν είναι τα συνδικάτα, αλλά οι αγορές ομολόγων. Ο Ζακ Πολάνσκι, γιγής του Ιράνιου Κόμματος του Ηνωμένου Βασιλείου, συνόψισε την απογοήτευση τρεις ημέρες πριν η Ρίτσελ Ρίβς, υπουργός Οικονομικών της Βρετανίας, αποκαλύψει τον προϋπολογισμό της, την Τετάρτη. «Πρέπει να επιστρέψουμε στο σημείο όπου οι δημοκρατικοί πολιτικοί που εκλέγονται από τον λαό ανησυχούν περισσότερο για τις καθαρίστριες, τους δασκάλους, τις νοσοκόμες... παρά για τους ανθρώπους που κατέχουν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία, που βγάζουν χρήματα ενώ κοιμούνται», είπε.

Η ουσία αυτών των επικρίσεων είναι ότι οι δημοσιονομικοί κανόνες που η Ρίβς ειργάγε το 2024 για να ενισχύσει την αξιοπιστία των επενδύτων ομολόγων προκάλεσαν μια άσκαπα συντηρητική προκατάληψη στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών. Οι αριστεροί πολιτικοί υποστηρίζουν ότι δεσμευμένη στα τρέχοντα πλεονάσματα του προϋπολογισμού, συρρικνώνοντας τον δείκτη δημοσίου χρέους και περιορίζοντας τις δαπάνες κοινωνικών πρόνοι-ας, η κυβέρνηση δίνει προτεραιότητα στον αποπληθωρισμό έναντι της ανάπτυξης και στους εισοδηματίες έναντι των εργαζομένων. Η Ρίβς απέρριψε αυτά τα παράπονα και τάχθηκε κατηγορηματικά υπέρ των αγορών ομολόγων.

Αν και αείχισε τις δαπάνες κοινωνικών πρόνοι-ας και εισήγαγε νέες επιδοτήσεις για τις

ΑΠΕ, αυτές οι απώλειες αντισταθμίστηκαν από μια σειρά αυξήσεων φόρων, που σύμφωνα με το Γραφείο Ευθύνης Προϋπολογισμού (OBR) θα αυξήσουν τους φόρους από 35% σε 38% του ΑΕΠ τα επόμενα τέσσερα χρόνια – στο υψηλότερο επίπεδο που έχει καταγραφεί ποτέ. Ως αποτέλεσμα, ο κρατικός δανεισμός θα μειωθεί από 4,5% του ΑΕΠ φέτος σε κάτω από 2%, ενώ ο πληθωρισμός θα υποχωρήσει από το τρέχον 3,5% στον στόχο της Τράπεζας της Αγγλίας για 2% έως το 2027. Τα ψιλά γραμμάτια, όμως, δεν είναι τόσο ρόδινα. Η Ρίβς μπορεί να ισχυριστεί ότι πληροί τον τρέχοντα κανόνα περί πλεονάσματος του προϋπολογισμού, επειδή το νομικό κριτήριο βασίζεται σε μια ισορροπία πιθανοτήτων. Η πιθανότητα που αποδίδει το OBR είναι 59% – ο υψηλότερος αριθμός από το 2019, αλλά όχι πολύ καλύτερος από το να ρίξει κανείς ένα κέρμα. Και ενώ το ενισχυμένο δημοσιονομικό απόθεμα της Ρίβς, ύψους 22 δισ. λιρών, μπορεί να ακούγεται εντυπωσιακό, είναι μόνο το 75% αυτού που οι προκάτοχοί της, κατά μέσον όρο, θεωρούσαν συνετό. Με άλλα λόγια, η κυβέρνηση απέχει πολύ από την ασφάλεια. Το OBR καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο προϋπολογισμός της Ρίβς θα «αφήσει το Ηνωμένο Βασίλειο με ένα λόγο χρέους προς ΑΕΠ περίπου διπλάσιο από τον μέσο όρο των προηγμένων οικονομιών». Η επόμενη μεγάλη πολιτική δοκιμασία για τους Εργατικούς θα έρθει στις τοπικές εκλογές τον Μάιο του επόμενου έτους. Από οικονομικής άποψης, ο φιλικός προς τα ομόλογα προϋπολογισμός της Ρίβς μπορεί να μοιάζει με μια επιλογή χαμηλού κινδύνου. Πολιτικά, ωστόσο, είναι ένα στοιχείμα με υψηλά διακυβεύματα. Αν η Ρίβς είναι τυχερή, η ανάπτυξη θα ανακάμψει χωρίς την ανάγκη ούτε για τόνωση της οικονομίας ούτε για μεταρρύθμιση της προσφοράς. Αν δεν είναι, η κυβέρνηση της μπορεί να λάβει την ίδια απάντηση με τον Χιθ όταν ρώτησε «Ποιος κυβερνά τη Βρετανία» το 1974. Η απάντηση των ψηφοφόρων ήταν «Οχι εσύ...».

Καθώς τα επίπεδα χρέους των ανεπτυγμένων οικονομιών μελών του G7 έχουν πάρει την ανιούσα, ενώ πολλές αναδυόμενες αγορές έχουν βελτίώσει τη δημοσιονομική εικόνα τους, πολλοί επενδυτές που τοποθετούνται σε ομόλογα προτιμούν αυτά των αναδυόμενων υψηλότερης διαβάθμισης, θεωρώντας τα ασφαλή ή και ασφαλέστερα από τα ομόλογα πολλών πλούσιων χωρών. Παράλληλα, τα ομόλογα αναδυόμενων αγορών προσφέρουν και μεγαλύτερα κέρδη. Η στροφή μερίδας των επενδύτων είναι πιο προφανής όταν πρόκειται για κρατικά ομόλογα ή τίτλους επιχειρήσεων των χωρών με βαθμολογία AA – όπως, για παράδειγμα, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, το Κατάρ, η Ταϊβάν, η Νότια Κορέα και η Δημοκρατία της Τσεχίας. Φέτος οι χώρες αυτές έχουν προσφέρει στους επενδυτές σαφώς υψηλότερα κέρδη από τις πλούσιες χώρες με την ίδια βαθμολογία.

Το 2025 τα ομόλογα των αναδυόμενων οικονομιών σημείωσαν τη μεγαλύτερη ετήσια άνοδο που έχει καταγραφεί ακόμη και πριν από την πανδημία.

λογία πιστοληπτικής αξιολόγησης, τόσο σε δολάρια όσο και στα δικά τους νομίσματα. Οσον αφορά άλλωστε το κόστος δανεισμού τους, για ορισμένες από αυτές τις χώρες τείνει να εξισωθεί με εκείνο των ΗΠΑ, που θεωρούνται η ασφαλέστερη αγορά χρέους σε όλο τον κόσμο. Το σημαντικότερο είναι ότι υπάρχουν ενδείξεις πως συγκλίνει και γενικότερα ο βαθμός επικινδυνότητας πολλών εκ των αναδυόμενων αγορών, ακόμη και αυτών που έχουν χαμηλότερες βαθμολογίες πιστοληπτικής αξιολόγησης, με εκείνων των πλούσιων οικονομιών. Οι αλλαγές αυτές οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στην πρό-

Οι ανεπτυγμένες οικονομίες διολισθαίνουν διαρκώς όσον αφορά τη δημοσιονομική εικόνα τους, με πιο έντονη την αλλαγή στις ΗΠΑ, όπου λόγω των πολιτικών Τραμπ το χρέος της αμερικανικής κυβέρνησης βρίσκεται ήδη στο 100% του ΑΕΠ, το δημοσιονομικό έλλειμμα σχεδόν στο 6% του ΑΕΠ και το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους έχει υπερβεί το 1 τρις. δολάρια ετησίως.

οδο που έχει σημειώσει σημαντική μερίδα του αναπτυσσόμενου κόσμου ως προς τη μείωση του δημοσίου χρέους, την ανάσχεση του πληθωρισμού και τη βελτίωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Ο πληθωρισμός, για παράδειγμα, σε όλο τον αναπτυσσόμενο κόσμο βρίσκεται σε επίπεδα χαμηλότερα από των ανεπτυγμένων οικονομιών, εξέλιξη αρκετά σπάνια αν σκεφτεί κανείς ότι έχει σημειωθεί ξανά μόνο μία φορά μέσα στα τελευταία 35 χρόνια. Στο μεταξύ, οι αναδυόμενες οικονομίες παρουσιάζουν κατά μέσον όρο πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, την ώρα

που οι πλούσιες χώρες έχουν όλο και μεγαλύτερα δημοσιονομικά ελλείμματα. Ακόμη και όταν τα δημοσιονομικά ελλείμματα είναι ίδια ανάμεσα στις δύο κατηγορίες χωρών, οι αναπτυσσόμενες χώρες σημειώνουν σαφώς υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης και φέτος εκτιμάται ότι κατά μέσον όρο το ΑΕΠ τους θα αυξηθεί κατά 2,5 εκατοστιαίες μονάδες περισσότερο.

Την ίδια στιγμή, οι ανεπτυγμένες οικονομίες διολισθαίνουν διαρκώς όσον αφορά τη δημοσιονομική εικόνα τους, με πιο έντονη την αλλαγή στις ΗΠΑ, όπου η εμπορική και η φορολογική πολιτική του Ντόναλντ Τραμπ

αναμένεται να διευρύνει σημαντικά τα ελλείμματα της υπερδυναμης. Το χρέος της αμερικανικής κυβέρνησης βρίσκεται ήδη στο 100% του ΑΕΠ, το δημοσιονομικό έλλειμμα σχεδόν στο 6% του ΑΕΠ και το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους έχει υπερβεί το 1 τρις. δολ. ετησίως για πρώτη φορά στην ιστορία της χώρας. «Όποιος θέλει δημοσιονομική αυτοκυριαρχία και ορθόδοξη πολιτική, στρέφεται τελευταία στις αναδυόμενες αγορές και όχι στις ανεπτυγμένες», τονίζει ο Τζέιμς Ατέι, διαχειριστής επενδύσεων χαρτοφυλακίου στη Marlborough Investment Management. Ο Ατέι τονίζει πως έχει αναβαθμίσει τις θέσεις του στο χρέος αναδυόμενων αγορών αγοράζοντας πέσος Μεξικού, ομόλογα της Χίλης στο τοπικό νόμισμα και τίτλους Νοτίου Αφρικής σε δολάρια. Ετσι, το 2025 τα ομόλογα των αναδυόμενων σημείωσαν τη μεγαλύτερη ετήσια άνοδο που έχει καταγραφεί ακόμη και πριν από την πανδημία. Ως εκ τούτου, συγκλίνει το κόστος δανεισμού των αναδυόμενων με των ανεπτυγμένων οικονομιών, έχει δηλαδή μειωθεί σημαντικά η απόκλιση ανάμεσα στις αποδόσεις του χρέους των αναδυόμενων αγορών που εκδίδεται σε δολάρια και στις αποδόσεις των ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου.

Ειδικότερα για τις αναδυόμενες αγορές με βαθμολογία AA-, αυτή η απόκλιση έχει περιοριστεί στο χαμηλό ρεκόρ των 31 μονάδων βάσης. Τον Οκτώβριο, για παράδειγμα, οι επενδυτές αγόρασαν πενταετή ομόλογα της Νότιας Κορέας σε δολάρια με απόδοση μόλις κατά 17 μ.β. μεγαλύτερη από εκείνη των ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου. Δεν εκπλήσσει, βέβαια, ότι το χρέος της Νότιας Κορέας αναμένεται να είναι 55% φέτος, δηλαδή το ήμισυ του μέσου όρου ανάμεσα στις χώρες του G7, ενώ η χώρα έχει 6% πλεοναμία στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Επίσης, το Αμπου Ντάμπι εξέδωσε δεκαετή ομόλογα που είχαν απόδοση μόλις 18 μ.β. μεγαλύτερη από τα ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου.

Μπλόκο στη δόμηση στη Σαντορίνη

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Να περισώσει τη Σαντορίνη από περαιτέρω υπερβάλλουσα, άναρχη και αυθαίρετη δόμηση επικειρεί το ειδικό πολεοδομικό σχέδιο Σαντορίνης που θα αποσταλεί από το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο Συμβούλιο της Επικρατείας για επεξεργασία το επόμενο διάστημα. Πρόκειται, πιθανότατα, για το πρώτο πολεοδομικό σχέδιο που θα αποσταλεί στο ΣτΕ. Στόχος του υπουργείου είναι η απόλυτη σχεδόν προστασία του περιβάλλοντος και η ελαχιστοποίηση της επέκτασης της τουριστικής δραστηριότητας. Το ιδιαίτερο φυσικού κάλλους αλλά και μορφολογίας νησί δοκιμάζεται τις τελευταίες δεκαετίες τόσο από την υπερβολική δόμηση όσο και από τις αυξημένες ροές ταξιδιωτών.

Εχει καταστεί case study σε διεθνείς μελέτες ως αρνητικό παράδειγμα άναρχης ανάπτυξης και έλλειψης διαχείρισης των τουριστικών ροών, καθώς παρουσιάζει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά δομημένης επιφάνειας στην Ελλάδα σε σύγκριση με άλλα νησιά αλλά ακόμα και με αυτήν την ίδια την Αττική. Θεωρείται ένα από τα πλέον κτισμένα νησιά της Μεσογείου αναλογικά με το μέγεθός του, καθώς πρόσφατα δεδομένα και δηλώσεις αξιωματούχων αναφέρουν ότι τουλάχιστον το 11% της επιφάνειας του νησιού έχει κτιστεί τα τελευταία χρόνια, ενώ άλλες εκτιμήσεις ανεβάζουν το ποσοστό αυτό ακόμη και στο 20%. Μάλιστα υπολογίζεται ότι σχεδόν το 50% της συνολικής δομημένης επιφάνειας βρίσκεται εκτός των επίσημων ορίων των οικισμών, αποτελεί δηλαδή άναρχη δόμηση.

Επιχειρώντας να βάλει οριστικό τέλος

Η Σαντορίνη έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά δομημένης επιφάνειας στην Ελλάδα, όχι μόνο σε σύγκριση με άλλα νησιά αλλά και με την Αττική, και θεωρείται ένα από τα πλέον κτισμένα νησιά της Μεσογείου.

στην άναρχη δόμηση, το ειδικό πολεοδομικό σχέδιο Σαντορίνης που θα αποσταλεί από το ΥΠΕΝ στο ΣτΕ για επεξεργασία προβλέπει πως οι ζώνες προστασίας στο νησί αυξάνονται από 21,8% της έκτασης σε 67,3%.

Ακόμα περισσότερο, οι ζώνες όπου θα επιτρέπεται πλέον η ανάπτυξη τουριστικών χρήσεων μειώνονται κατακόρυφα από το 59,8% της έκτασης μόλις στο 6,8%. Παράλληλα, οι ζώνες στις οποίες επιτρέπεται η κατοικία σε εκτός σχεδίου περιοχές περιορίζονται στο ελάχιστο και μειώνονται από το 61,1% της έκτασης στο 13,6%. Όλα τα παραπάνω στοιχεία δείχνουν την κύρια στόχευση του ειδικού πολεοδομικού σχεδίου που είναι ο σχεδόν απόλυτος περιορισμός της δόμησης και η προσπάθεια απόλυτης

προστασίας του περιβάλλοντος που είναι επιβαρυνμένο στη Σαντορίνη. Αυτό προκύπτει κυρίως από τον περιορισμό που επιβάλλεται με τη μείωση των εκτάσεων που επιτρέπεται να δομηθούν.

Στο πολεοδομικό σχέδιο όμως ο πραγματικός περιορισμός γίνεται συντηρητικά μεγαλύτερος, αφού θεσμοθετούνται τρία επιπλέον μέτρα που ελαχιστοποιούν τη δυνατότητα δόμησης. Κατ' αρχάς αυξάνεται η αρτιότητα για τουριστικές εγκαταστάσεις από 8 ή 15 στρέμματα ανάλογα με την περιοχή σε 40 στρέμματα.

Δεύτερον, αυξάνεται η αρτιότητα και για κατοικίες, από 4 στρέμματα σε 8 στρέμματα. Εξάφρση προβλέπεται για τις περιπτώσεις πρώτης κατοικίας στις οποίες η αρτιότητα παραμένει στα 4 στρέμματα.

Τέλος, οι δρόμοι που προϋπάρχουν του 1977 θεσμοθετούνται ως οι δρόμοι στους οποίους θα πρέπει να έχει πρόσωπο ένα αγροτεμάχιο για να μπορεί να οικοδομηθεί. Δρόμοι που να πληρούν αυτά τα χαρακτηριστικά αποτελούν πολύ μικρό ποσοστό σε σχέση με το υφιστάμενο σήμερα οδικό δίκτυο της Σαντορίνης. Δεν θα ήταν υπερβολή να πει κανείς ότι με τη θεσμοθέτηση του ειδικού πολεοδομικού σχεδίου της Σαντορίνης σχεδόν κανένα ακίνητο δεν θα έχει τη δυνατότητα δόμησης είτε για τουριστική εγκατάσταση είτε για κατοικία.

Συγκριτικά μάλιστα με το ειδικό πολεοδομικό σχέδιο της Μυκόνου, αυτό της Σαντορίνης είναι απόλυτα περιοριστικό όσον αφορά τη δόμηση – στη Μύκονο, η δόμηση θα είναι πολύ περιορισμένη, ενώ στη Σαντορίνη θα είναι σχεδόν μηδενική. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με το ειδικό πολεοδομικό σχέδιο Μυκόνου που θα υποβληθεί

στο Συμβούλιο της Επικρατείας για επεξεργασία και το οποίο δημοσίευσε η «Καθημερινή» την προηγούμενη Κυριακή, οι ζώνες προστασίας αυξάνονται κατά 20% περίπου και μεταβάλλονται από 52% της συνολικής έκτασης της Μυκόνου σε 62%.

Αντίστοιχα, οι ζώνες όπου επιτρέπεται η ανάπτυξη στη Μύκονο περιορίζονται σε 38%. Παράλληλα, οι περιοχές απόλυτης προστασίας τοπίου και ανάγλυφου στη Μύκονο, εκείνες δηλαδή στις οποίες δεν επιτρέπεται καθόλου η δόμηση, έχουν αυξηθεί κατά 28,5%. Έχουν διαμορφωθεί δηλαδή από 37,9% της έκτασης σε 48,7%. Επιπλέον, περιορισμοί ισχύουν και για την αρτιότητα στην εκτός σχεδίου δόμηση όπως ακριβώς και στη Σαντορίνη.

Το «παράθυρο»

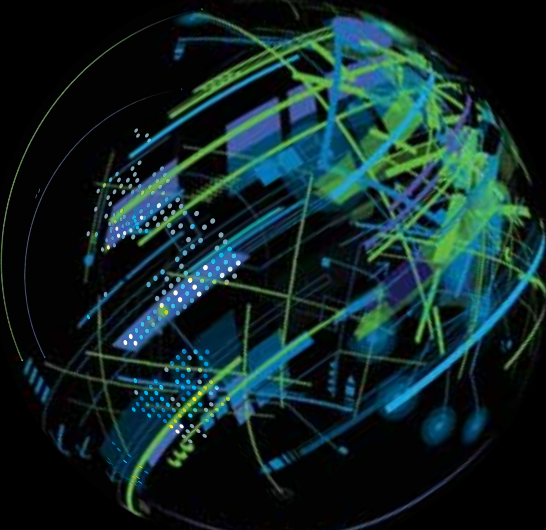
Όσοι παρακολουθούν ωστόσο την εξέλιξη της υπερβολικής και άναρχης δόμησης πανελλαδικά, κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για το παράθυρο καταστροφής των ειδικών πολεοδομικών σχεδίων που προκύπτει από την κατάχρηση των εργαλείων που συνοδεύουν τις λεγόμενες στρατηγικές επενδύσεις.

Συγκεκριμένα, η υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στο καθεστώς αυτό επιτρέπει την καταστροφική των ειδικών πολεοδομικών σχεδίων με Προεδρικό Διάταγμα μέσα από τη διαδικασία των ΕΣΧΑΣΕ (Ειδικό Σχέδιο Ανάπτυξης Στρατηγικής Επένδυσης). Συνιστάται έτσι η μέγιστη δυνατή προσοχή στην έκδοση τέτοιων σχεδίων ειδικά σε κορεσμένες ή προστατευόμενες περιοχές. Κάτι πιθανότατα που πρέπει να ενσωματωθεί στο σχετικό νομικό πλαίσιο, προσθέτουν οι ίδιες πηγές.

Deloitte Private

Technology Fast 50 | 5th Edition
Your difference can be the difference

© 2025 Deloitte Limited

50 Technology Fast 50 DME

Scan to apply now!

